



ПЕГАС

Чавдар Добрев
за класика
Йордан Радичков

21

Неделник

Изложба-поклон пред
величието и трагедията
на цар Самуил

13

ДУМА

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 см.

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ

25-26 ОКТОМВРИ

2014 ГОДИНА/24

БРОЙ 247 (6947)

Наг 15 000 чужденци спрени
да влязат в България

БЧК е в бедствена готовност за нова бежанска вълна

15 126 бежанци, напращащи да влязат в България, са били спрени на южната граница от началото на годината, съобщи МВР. Главният секретар Светлозар Лазаров уточни, че до 30 септември в страната са задържани 3855 лица, а 4431 души са задържани

от турските власти по сигнал от България.

Ръководството на МВР призна вчера, че в последните месеци освен на южната, засилен миграционен натиск има и на северната, и на западната граница. Той е свързан с бежанци, които опит-

ват нелегално да минат границата и да продължат към Западна Европа.

България трябва да се готви за нова бежанска вълна, ситуацията в Турция е критична, а БЧК е в пълна готовност да посрещне проблема, заяви вчера председа-

телят на БЧК Христо Григоров. Той акцентира на влезлите в Турция напоследък над 170 000 души, голяма част от които ще минат границата на път за Европа. БЧК попълва запасите си с храни, дрехи, медикаменти и одеяла.

4

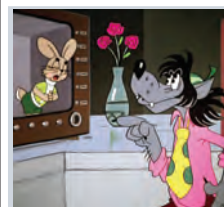
Неделя
в 4,00 ч.
сутринта -
часовниците
с час назад

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА



1200 розови балона полетяха вчера над столичния парк "Владимир Заимов" в памет на българските жени, които всяка година умират от рак на гърдата. Ежегодно около 4000 българки заболяват от коварната болест

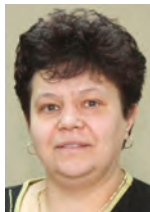
2

Магнит
за малки
и големи,
или
вълшебството
на анимацията

34

Ботев
би Берое
за пръв път
от 7 години

38

НЯКОЛКО
ДУМИИна
МИХАЙЛОВА

ЛЕКОТО И МЕКОТО

Поредна специализирана операция "лови" нелегални имигранти. В края на септември при три акции полицията задържа над 150 граждани от Афганистан и Ирак. Към 16 ч. вчера бяха "уловени" 118 лица и проверени 1554 обекта в цялата страна... Цифри, проценти, разходи, статистика. И опасения. Че се очаква нова бежанска вълна. И молитви до Бога. Дано не се случи, дано съседите си свършат работата...

Докато ни омотава в цифри, операции и тревоги, властта упорито пропуска най-важното. Отговорите. На въпросите, които не

спираме да задаваме. Защо в центъра на София градинките бъдат от съмнително пребиваващи? Кой пропуска нелегалните имигранти да пресекат страната, че да ги хванат чак на Дунав мост и да ни ги върнат обратно? Защо в Европа намират начин да се "освободят" от нежеланите "натрапници", а ний все сме принудени да ги приемаме, настаняваме и отглеждаме? Да пълним статистиката с болезнени за пенсионерите данни за хранодена на бежанците. И да отчитаме нежеланието на прииждащите у нас да работят "каква да е" работа.

Що не се стегне властта най-сетне и не ни върне държавата, която не позволява нелегални, незаконни и съмнителни "елементи" да се разхождат на територията й? Кога ще кажем ясно и категорично на Европа, че си имаме достатъчно главоболлия и без бежанците? Ще поискаме ли съдействие - не консултации, не инструкции на хартия, не обещания, не чиновнически алабализми, а реална помощ, за да спрем опасността? Която отдавна ни идва в повечко. Нелегалните - какво? Като видят тук лекото и мекото, сами няма да си тръгнат, я!



ISSN 0861-1343



9 770861 134008 >



EUR: 1.95583



USD: 1.54501



GBR: 2.47981



CHF: 1.62175

4000 българки заболяват годишно от рак на гърдата

3 аболеемостта от рак на гърдата в провинцията е десетки пъти по-ниска, отколкото сред жените в София. Всяка година у нас от рак на гърдата заболяват около 4000 жени, като този брой ежегодно нараства с 1,5%. Това съобщиха лекари и пациенти, които се събраха в столичния парк "Заимов," за да почетат паметта на жените, станали жертва на най-често срещаното онкологично заболяване сред слабия пол. В Световния месец за борба с рака на гърдата стана ясно, че ще се работи за създаването на общинска скринингова програма за профилактика на заболя-

ването. 1200 розови балона, пълни с хелий, полетяха над парка "Заимов". Ако заболяването погубва годишно 1200 жени у нас, то тези, които се разболяват, са 4000, съобщи д-р Младен Младенов от столичната АГ болница "Св. София". "За съжаление, тази цифра всяка година се увеличава с 1,5% и последните данни са за около 4000 жени, което за нашата държава е около средното европейско ниво, но в крайна сметка това са жени, чийто живот се променя", каза Младенов.

Розовите балони бяха пуснати в градинката пред театър "София" в столицата в памет на жените, починали от рак на гърдата



Снимка Благоевста ЦВЕТКОВА

МИХАИЛ МИКОВ:

Ще участваме в консултации само при уточнени параметри

БСП ще участва в консултации с ГЕРБ, ако се определят мястото, част и форматът на срещата. Това обяви вчера председателят на БСП Михаил Миков. Той добави, че към момента нито мястото, нито част, нито форматът на подобни преговори са уточнени. Имаме най-общо принципа покана от ГЕРБ и върнат от нас отговор, че когато се изяснят тези неща, в Народното събрание или на друго неутрално място, ще участваме в консултации, обясни Миков.

Председателят на БСП беше категоричен, че инициативата за подобна среща трябва да дойде от ГЕРБ. Според него резултатите от изборите не създават ус-

Важна е и парламентарната опозиция, защото тя загава перспективите за бъдещото управление, заяви председателят на БСП

Павлета ДАВИДОВА

ловия за създаването на голяма коалиция по подобие на немския пример. "Голяма коалиция се прави с големи партии. С малки резултати, водещи до 84 и 39 народни представители, въпросът се решава трудно аналогично на този в Германия. Затова вече започна да се говори не за голяма, а за широка коалиция", обобща той. Ако ви кажа дали бихме влезли в подобна коалиция, има ли

смисъл да ходя на консултации, обяви с усмивка социлидерът.

Миков и председателката на Младежкото обединение в БСП Вероника Делибалтова бяха домакини на ежегодната среща с членове на Международния съюз на социалистическата младеж. Представители от България, Румъния, Молдова и Грузия обсъждаха сътрудничеството в Черноморския регион. Миков посрещна гостите с думите, че са в България в много интересен за страната мо-

мент - след избори, които "усложняват парламентарната конфигурация и фрагментират представителството в парламента". Той добави, че съществува напрежение какво ще бъде новото парламентарно мнозинство, но не бива да се пренебрегва и въпросът каква опозиция ще има. Отговорът на този въпрос очертава следващите перспективи за демократично управление, независимо колко време ще функционира мнозинството, добави председателят на БСП.

България поиска финансова помощ от ЕС за наводненията

България подаде заявление за отпускане на финансова подкрепа от Фонд "Солидарност" на ЕС. Парите са за възстановяване на щетите от наводненията в област-

тите Враца и Видин, съобщиха от Министерството на регионалното развитие. Документът е внесен на 23 октомври от Главна дирекция "Програмиране на

регионалното развитие" в Министерство на регионалното развитие, която е национален орган, който управлява и контролира средствата от фонда за България.

Щетите от обилните дъждове в Северозападния район в периода 31 юли - 2 август 2014 г. са оценени на 77,5 млн. евро. Сумата надхвърля минималния праг за регионално

бедствие според регламента на фонда и е включена в заявлението за подкрепа. В срок от 6 седмици Европейската комисия ще разгледа документа и ако искането бъде

одоброено, ще изчисли размера на помощта, която страната ни може да получи за справяне с последиците от бедствието в Северозападна България.

Военните продължават да разчистват след взрива в „Миджур“

Боеннослужещи от специализираната инженерна група от военното формирование 28 880 - Белене, продължиха и вчера дейностите за ликвидирани на последствата след взрива в завод "Миджур" край село Горни Лом. Те извършиха разузнава-

не и повърхностно прочистване на 23 декара в район извън завода. Ръководител на специализираната инженерна група е капитан Минчо Минчев. Общата разузнана площ е 959 декара, а оставащата площ за разузнаване до приключване на

дейностите на сапърите е 1221 декара.

ДУМА припомня, че след експлозия по време на утилизирание на боеприпаси в завод "Миджур" загинаха 15 души от Горни Лом и съседните населени места.

Пропадна погнорна стена и откъсна лента от пътя за Банско

5-метрова подпорна стена пропадна и откъсна едната лента на пътя Симитли - Банско. От три дни АПИ предупреждава, че стената е напукана и има опасност от свличането ѝ. Това стана факт вчера сутринта на 15 км след Симитли в посока Предел. Подпорна стена е рухнала в река Гравешка.

Около 10 м от лентата в посока Предел рухна също в реката. На място веднага се събраха екипи на пътно-поддържащата фирма, която пропускаше на етапи превозните средства само в лявата лента. ДУМА припомня, че по сметки на пътна агенция за ремонта на участъка са нужни към

800 000 лв., от които 600 000 за шосето и 200 000 за укрепване на подпорната стена. Предвид предстоящия старт на активния зимен сезон кметове на зимните курорти в района - Банско, Разлог и Добринище, са притеснени и са категорично против затварянето на пътя. Според тях парите за ремонт на трасето ще са

в пъти по-малко от тези, които ще загубят курортите по време на ски сезона. Те настояха проблемът да бъде решен най-късно до края на следващия месец. Атернативните маршрути до Банско през предстоящите почивни дни са път II-84 Велинград - Юндола и път III-842 Белово - Юндола.

ИСКАТ ОТСТРАНЯВАНЕТО НА КМЕТА И ЗАМ.-КМЕТА НА БРЕЗОВО

Окръжната прокуратура поиска вчера от районния съд в Пловдив да отстрани от длъжност кмета, зам.-кмета и секретаря на община Брезово. По-рано през деня на тримата общинари бе повдигнато обвинение за изготвяне на фалшиви нотариални заверки за прехвърляне на вноски от един пенсионен фонд в друг. На кмета Радно Манолов е наложена мярка "парична гаранция" в размер на 5000 лв., на зам.-кмета Димитър Томов и на секретаря на общината Стойна Малешкова - по 1000 лв. На четвъртия обвиняем, служителката в Банка ДСК Стоянка Стоянова, е наложена парична гаранция в размер на 2000 лв., съобщиха от окръжната прокуратура. За периода от януари 2013 до октомври тази година в община Брезово са извършени най-малко 114 нотариални удостоверения на подписи в заявления от името на граждани за промяна на участие и прехвърляне на натрупани суми по индивидуални партии в съветен фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, е установило разследването. До момента са разпитани над 130 свидетели. Работата по случая продължава.



Този разкрасен протест беше или пристъп на масово слабоумие в царството на умствения труд, или пристъп на простодушие в колхоза на душата

ФИЛОСОФЪТ ВЛАДИСЛАВ ТОДОРОВ ЗА ЛЕТНИТЕ ПРОТЕСТИ



Председателят на БСП Михаил Миков бе гост на откриването на изложението "Булколектот 2014", което се проведе в Международния панаир в Пловдив. Акцент на летното издание на форума е и 135-годишнината от началото на пощенските съобщения в България и издаването на първите наши марки. По този повод Михаил Миков връчи почетни plakети на Народното събрание на Хосе-Рамон Морено и Педро Ваш Перейра

Проф. Стефан Данаилов открива първото заседание на парламента

Проф. Стефан Данаилов ще открие първото заседание на новоизбраното 43-то НС, което ще се проведе на 27 октомври от 14 часа. Съгласно Конституцията той получава честта да сложи началото на работата на новия парламент, тъй като е най-възрастният народен представител.

Представители на всички парламентарни групи в новия парламент се събраха вчера, за да обсъдят сценария за по-неделник. В продължение на три часа т.нар. контактна група уточняваше начина, по който ще се открива първото заседание. Представителите на осемте формации в новия парламент обсъждаха кой колко време ще говори от парламентарната трибуна и кой къде ще застане в пленарната зала. Цеца Цачева от ГЕРБ, Атанас Мерджанов от БСП и Камен Костадинов от ДПС разпределиха коя група коя стая ще вземе.

Заседанието ще започне с полагане на клетва от депутатите и подписването на клетвените листове. В пленарната зала ще прозвучат химнът на

Република България и химнът на Европейския съюз. След това президентът Росен Плевнелиев ще направи обръщение към народа и Народното събрание.

Изявления ще направят представители на представените в парламента партии и коалиции. Ще бъде избран председател на Народното събрание. По предварителните заявки на ГЕРБ за поста отново ще бъде предложена Цеца Цачева. Избраният за председател ще поеме ръководството на заседанието и ще произнесе слово. След това ще бъдат избрани зам.-председатели и ще бъде прието решение за временно прилагане на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Гласуване ще бъдат решени за избиране на временни секретари на парламента и на Временна комисия по Правилника за организацията и дейността на Народното събрание. След края на заседанието се предвижда обща снимка на официалния вход на парламента.

ПФ и ГЕРБ договорили час по родолюбие и физическо всеки ден

Националистите поискаха разформиране на ДПС, което било престъпна организация

ГЕРБ и Патриотичният фронт са се разбрали в училище да се въведе дисциплина "Родолюбие" и всеки ден да има час по физкултура. Договорката е станала по настояване на националистите, а от партията на Борисов са се съгласили. Двете формации са постигнали консенсус и по това да има помощи за семейства с до 3 деца.

За да подкрепи правителство на ГЕРБ, от ПФ са поставили условие Касим Дал и Корман Исмаилов, чиято Народна партия свобода и достойнство е част от РБ, да нямат свои хора във властта. "Както ние нямаме претенции

към министерски постове, така и Корман Исмаилов да бъде добър да няма подобни претенции. Исмаилов се снимаше с Реджеп Ердоган на предишните избори и беше проводник на политиката на Република Турция", заяви вчера лидерът на ВМРО Крстимир Каракачанов. Той уточни, че с ГЕРБ имат различия по 11 точки. Каракачанов е категоричен, че Дал и Исмаилов по никакъв начин не бива да участват в управлението. Те ще бъдат в парламента, но ПФ няма никакво желание да има вземане даване с тях, защото смята, че работят в името на чужди интереси.

От ВМРО поискаха разформиране на партията на Ахмед Доган. "С ДПС въобще не искаме да разговаряме. С тях трябва да говори прокурор или съдия, защото те са престъпна организация. ДПС разпаднаха КТБ, заедно с банковия надзор на БНБ. Тези неща трябва да бъдат разследвани", подчерта евродепутатът Ангел Джамбазки. По думите му ПФ казва твърдо "не" на корупцията, монополите и ДПС във властта и твърдо "да" на подкрепа на българското производство, замразяване и намаляване на цената на тока, ревизия в енергетиката. Воеводите

уточниха, че ГЕРБ били съгласни на "ревизия на цялата енергетика на България". Относно членството на Турция в ЕС двете формации са се разбрали, че ако този въпрос бъде поставен на дневен ред, в България задължително ще има референдум.

ПФ и ГЕРБ са на мнение, че управителят на БНБ Иван Искров носи основната отговорност за случая със затворената Корпоративна търговска банка. Според Джамбазки управителят на трезора трябва да бъде разследван, защото "Банковият надзор" в БНБ "очевидно не си е вършил работата" както трябва.

ГРУБА ЧИСТКА И В ОБРАЗОВАНИЕТО В КЪРДЖАЛИ

Началникът на Инспектората по образованието в Кърджали Сашка Тръпкова е отстранена със заповед на служебния министър Румяна Коларова. Формалният мотив за уволнението е, че преди 10 дни навършила възраст за пенсия. Грозното е, че сутринта отишли в кабинета ѝ с букет и признания колко е добра, за да ѝ съобщат, че я отстраняват, каза за ДУМА доскорошният депутат от БСП Милко Багдасаров, който е директор на най-голямото училище в града.

На поста със заповед на Коларова е върнат човекът на ГЕРБ Гроздан Колев, който бе шеф на инспектората преди Тръпкова. Той тогава предприе откровено политически уволнения на училищни директори и "почисти" доказани специалисти, замества ги с хора на ГЕРБ. През февруари 2013 г. всичките 7 общински кметове в областта протестираха и поискаха незабавно отстраняване на Колев заради създаденото от него напрежение сред населението.

Областният съвет на БСП остро реагира срещу политическото уволнение на Сашка Тръпкова, която според председателя на местните социалисти Георги Кючуков е доказан експерт и никога не е показала политически предпочитания. Служебният кабинет извади политическата метла и улесни работата на ГЕРБ, това е скандално, заяви и областният лидер на ДПС Бахри Юмер. Според него чистките и уволненията тепърва предстоят, вероятно идната седмица, което ще засили напрежението. Хората са под натиск сами да се оттеглят от постове, за да се върнат кадрите на ГЕРБ, посочи Юмер.

ВАС отмени разпорежба на МЗ, която забавяше гостъна до нови лекарства

С решение от 23 октомври 2014 г. Върховният административен съд обяви за нищожна разпоредбата на МЗ, която отлагаше достъпа на пациенти с тежки хронични заболявания до животоспасяваща терапия, прилагана в лечебните заведения, до следващата календарна

година. Това съобщиха от Националната пациентска организация.

Решението е в резултат от действията на Федерация Български пациентски форум и НПО, които обжалваха въпросната разпоредба на МЗ и заведоха дело. Към решението си ВАС осъжда МЗ

да изплати на двете организации разходите по делото.

Припомняме, че в края на 2013 г. МЗ реши да забави достъпа на пациентите с тежки хронични заболявания до животоспасяваща терапия, прилагана в лечебните заведения, независимо от фак-

та, че вече са включени в Позитивния лекарствен списък и са оценени като ефикасни и нужни за хората. Пациентите трябваше да чакат до следващата календарна година, за да започне НЗОК да плаща новите терапии, а пациентите да ги получават от болниците.

ПРОВЕРЯВАТ ХАФЪЗОВ ЗА ПРОВОКАЦИЯ КЪМ НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ

ДАНС проверява депутата Юсеин Хафъзов за речта му, произнесена в читалище "Васил Левски" в Айтос на 23 септември. В качеството си на кандидат за народен представител и водач на бургаската листа Хафъзов нахвърсано агитира на турски 7 минути. Словото на политика, известен с ислямистките си разбирания и религиозни послания, беше записано от айтошкия лидер на ВМРО Галина Димитрова, която е присъствала на срещата. Заради агитацията на турски език ръководството на "Патриотичен

фронт-ВМРО и НФСБ" подаде жалба в РИК в Бургас. По-късно ЦИК установи, че е налице агитация на турски език. Сайтът публикува запис, а материалът стана повод да бъде образувана и прокурорска преписка. Проверката е разпоредена на ДАНС. Оригиналният запис на видеото ще бъде преведен на български език, за да се прецени дали има провокация и заплаха за националната сигурност. Ако има извършено престъпление, може да се стигне до искане да бъде свален имунитетът на депутата, който

за втори път е избран от Бургаски регион. ДАНС официално изиска пълния запис от речта на Хафъзов. Депутатът стана известен със скандалното си изказване в предходното Народно събрание, което взриви публичното пространство: "Аз ще вървя по пътя на Осман Калъч, Ахмед Давутоглу от село Искра, по пътя на Нури Адалъ и на Ахмед Доган". Пак в Народното събрание Хафъзов обяви, че не "ваканцува" и не допуска съпругата и дъщеря му да ходят на плаж по верски съображения.

Апелативният съд отложи делото „Куршум джамия“

Граждани от Карлово и Кюстендил протестираха срещу претенциите на Главното мюфтийство

С оificialният апелативен съд отложи делото за „Куршум джамия“ за 6 февруари 2015 г. Магистратите трябваше да вземат решение за собствеността върху молитвения дом, претенции към който има Главното мюфтийство на мюсюлманското изповедание у нас.

Стоотици граждани на Карлово и Кюстендил се събраха пред Съдебната палата, за да изразят своето недоволство от претенциите на мюфтийството. Карловци пристигнаха с осигурен от кметството транспорт, съобщил Стойо Карагениски, председател на общинския съвет. Недоволни от Кюстендил също пристигнаха специално за протеста. Кметовете на двата града - на Кюстендил Петър Паунов и на Карлово д-р Емил Кабаиванов, също присъстваха на протеста. Недоволството бе подкрепено и от евродепутата и зам.-председател на ВМРО Ангел Джамбазки.

Гражданите на Карлово и Кюстендил издигнаха лозунги: „Пазим историята си, пазим България“, „Уважаеми съдии, пазете родината си!“ „Ние не желаем чуждото - то е онова, щото не е наше; но не желаем да дадем и другиму своето“, гласеше транспарант по цитат от програмата на БРЦК. Чуха се и скандирания „Долу ДПС“. Хората обвиниха партията, че действала и са антибългарски. Развиваха се и национални знамена.

Снимка Мариета ТОМОВА



Граждани на Кюстендил и Карлово протестираха пред Съдебната палата преди делото за претенциите на Главното мюфтийство върху собствеността на „Куршум джамия“. Организирана бе и подписка срещу избирането на Александър Методиев - Бат'Сали, за депутат от ДПС в Кюстендил.

Въпреки отлагането на делото протестиращите от двата града се закахиха да продължат в понеделник пред централата на ДПС. За тогава е насрочен и протестът на Кюстендилци, недоволни от избора на Александър Методиев за депутат от региона едва с 864 гласа. Пред Съдебната палата започна и подписка срещу депутатството на Методиев. Два дни по-рано над 700 подписа бяха събрани в Кюстендил.

В България е практика такива дела да се точат с години, макар да има ясни аргументи и факти, заявиха протестиращите пред съда. Според тях за пореден път магистратите не дадоха добър сигнал пред обществото, защото това дело е с изяснена фактология и протакането му е необосновано.

„Немислимо е и е невъзможно съдът да върне „Куршум джамия“ на мюфтийското настоятелство. Не може да се случи, това е революция, война“, заяви кметът на Кюстендил Петър Паунов. По думите му решението на магистратите трябва да е справедливо, съобразно закона - съдът да отхвърли претенциите на мюсюлманското вероизповедание.

Главното мюфтийство няма нито юридически, нито морални основания да иска тези имоти не само в Карлово, но и в останалите градове на България, заяви карловският кмет Емил Кабаиванов. Те са общинска собственост и паметници на културата, но действащи храмове от Освобождението насам, категоричен бе той.

РЕКА БЕЛИЦА СКЪСА ВРЕМЕННИЯ ПОНТОН ПРИ КИЛИФАРЕВСКИЯ МАНАСТИР

Обилните валежи повишиха значително нивото на река Белица при Килифарево и в четвъртък през нощта водите и са излезли от коритото, съобщил кметът на града Димитър Събев.

Около 1 ч. през нощта реката е преляла, но няма наводнения дворове и къщи. Нивото се е покачило с над метър и половина, каза кметът. Вчера сутринта равнините се спаднали и реката се е прибрала в коритото си, към момента няма никаква опасност за жителите на населеното място, успокоил Събев.

Водите на Белица са отнесли временния понтон при Килифаревския манастир, който беше монтиран през лятото на мястото на моста, разрушен при наводнението на 19 юни. Временното съоръжение, построено от военните, е скъсано в лявата част на брега откъм манастира и се държи само в дясната си част, уточни кметът.

Осъдиха бивш лидер на ДПС за кражба на ток

Бившият лидер на ДПС в Благоевградска област Кемал Демир от село Джигурово беше осъден на година пробация за кражба на ток. Присъдата постанови магистрат Николай Бузова, който призна за виновен Демир за това, че от 12 до 14 август тази година се е прикачил към табло на ЧЕЗ и консумирал електричество, без да плаща. Според съставения акт бившият общински съветник в Благоевград се е включил с меден проводник към табло и ползвал ток за къщата си в село Джигурово, без консумираната от него енергия да се отчита от електромер. Наложено наказание пробация не подлежи на обжалване и протестиране, то влиза в сила в деня на подписване на споразумението. Демир е третият благоевградец, изправен на подсъдимата скамейка за кражба на ток. Освен наложената присъда той ще трябва да плати и направените разноски по делото.

РОМСКАТА МАХАЛА НА БЯЛА СЛАТИНА НА БУНТ, ОСТАНА БЕЗ ТОК

Жителите на ромската махала в Бяла Слатина протестираха, след като им бе спрял токът. Причината е, че голяма част от къщите там са били свързани с мрежата на ЧЕЗ незаконно и не са плащали за консумираната електроенергия. Махалата остана без ток за 24 часа. В знак на протест жителите и не пратиха децата си на училище. Около 100-150 къщи са се прикачили незаконно към мрежата, а към 200 деца си останали вкъщи. По данни на ЧЕЗ около 1 млн. киловатчаса се губят по мрежата. Кражбата на ток се осъществявала в продължение на 10 години. „Те да приемат нашите условия, защото сме безработни“, настоя жител на ромската махала. Друг пък каза, че искал да плаща сметки, но на всеки четири години се намирало кой да му обещае, че няма да плаща, ако гласува за него. Кметът на Бяла Слатина Иво Цветков обяви, че ще бъде задействана партия на общината с междинни електромери, което ще струва около 6000 лв.

Над 15 000 души са опитали да преминат нелегално границата

15 126 лица не са били допуснати да влязат на българска територия от началото на годината. Това обяви вчера главният секретар на МВР Светозар Лазаров, който заедно със служебния вътрешен министър Йордан Бакалов даде информация за последната специалция, насочена срещу нарушителите на държавната граница. Лазаров уточни, че от началото на годината до 30 септември в страната са задържани 3855 лица, а 4431 лица са задържани от турските власти по сигнал от България.

Вчерашната пресконференция беше във връзка с разпоредената от глав-

ния прокурор Сотир Цацаров и служебния министър Бакалов специалция срещу нелегални лица. Проверени са 1554 обекта в България и 4141 лица, като по-голямата част от тях са чужденци. 118 са задържани, а 43-ма от тях са отведени в домовете на гранична полиция. Властите са задържали и лица, които са обявени за национално издирване.

Светозар Лазаров добави, че от 118-те задържани 107 са в София. На територията на столицата са проверени 531 лица. Всяко пето лице, което е проверено в София, е без документи или е нередовно, каза Лазаров и

добави, че подобни операции ще има с по-голяма интензивност.

Ангажирани са окръжните прокуратури, СДВР и областните дирекции на МВР, дирекция „Миграция“ в МВР и специални полицейски сили, съобщиха от МВР. Обект на проверка бяха места, в които са концентрирани лица, за които има съмнения за незаконно пребиваване на територията на страната. Претърсени са хостели, хотели и адреси.

Създадена е организация за случаите, когато задържаните са чужденци, да бъде потърсено съдействие от Държавната агенция за бежанците.

БЧК се готви за нова бежанска вълна

Очакваме бежанска вълна, но колко голяма ще бъде не мога да кажа, притеснени сме и много сериозно се готвим, обяви в Кърджали председателят на БЧК Христо Григоров. Той поясни, че към момента държавата се е справила и ситуацията с бежанците е под контрол.

Притесненията на БЧК са от това, че само през последните два месеца в съседна Турция са влезли между 160 000 и 200 000 души. Това за тази държава е голямо бреме, каза Григоров. Според него, ако ситуацията в Турция не е под контрол, това означава, че една голяма част от бежанците ще искат да минат през България и да тръгнат към Европа. Подготовката на БЧК е за бедствена готовност.

По отношение на бедствените ситуации в България Григоров каза, че за първи път корпоративният бизнес и



търговски вериги са били изключително активни в оказването на помощ във всички региони. Само чрез БЧК са били предоставени 60 тира с вода по 20 тона. Той бе категоричен, че помощите от БЧК се раздават при изключителен контрол и злоупотреби с тях не може да има.



Столичният Руски клуб събра приятели за 24-я си рожден ден

Миглена ИВАНОВА

Сдружение "Руски клуб" в София отбеляза 24 години от създаването си в Мраморната зала на Руския културно-информационен център. Част от членовете на клуба са ветерани от Великата Отечествена война, концлагеристи и оцелели от блокадата, пояснява председателят Нонна Дикова.

В препълнената зала освен героите от войните и ветераните, бяха дошли приятели, съмишленици и съратници, които с усмивка и добър дух очакваха празничната програма и поздравленията. За да отбележат 24 години от основаването на Руския клуб дойдоха Евгений Гузев, съветник и завеждащ Консулския отдел на посолството на Руската федерация у нас, поздравява Руския клуб

Евгений Гузев, съветник и завеждащ Консулския отдел на посолството на Руската федерация у нас, поздравява Руския клуб

секретар и и.д. председател на Съюза на българските журналисти, председател на сдружение "Найден Герев", Чавдар Стоименов, председател на НС на Българския антифасистки съюз, Светлана Шаренкова, председател на форума "България-Русия", Людмила Михова, председател на руския клуб "Приятели", представители на руската църква. Поздравления за клуба дойдоха и от Федерацията за приятелство с Русия и народите на ОНД с председател Захари Захариев и от Софийското сдружение на приятелите на Русия "Ал. Невски" с председател Любомир Коларов.

Бурни аплодисменти посрещнаха изпълненията на децата от "Малкото училище" с ръководителка Любов Борова. За доброто настроение се погрижи ансамбълът към Руския клуб "Душата пее", който изненада своите почитатели с нови песни в репертоара си, посветени на ветераните и героите от войните. С икейна благоговийна на Нонна Дикова бе представена изложба на тема "Те победиха войната".

Несигурността на работното място стресира 57 на сто от работниците

Над половината загубени работни дни се дължат на психосоциалните рискове в службата

Аида ПАНИКЯН

Сред най-честите причини за стрес работниците и служителите посочват реструктуриране на работата или несигурност на работните места - 57%. На второ място е неприемливото поведение на работното място (нагрубяване или тормоз) - 44%. Удълженото работно време и натоварването стресира 43% от анкетиранияте, а липсата на подкрепа от колегите или ръководителите при изпълнение на задълженията - 38%. Това показват резултатите от проучване на Европейската агенция по безопасност и здраве при работа. Около 52% от работещите в България смятат, че слушателите на стрес на работното им място са чести и много чести. Само 7% твърдят, че не са подложени на стрес, а според 40% от анкетиранияте случаите на стрес са редки. Тези данни са много близки до средните за ЕС, коментира Любен Томев, председател на Института за социални и синдикални изследвания (ИССИ) към КНСБ. Той уточни, че традиционно в края на октомври се отбелязва Европейската седмица по безопасност и здраве при работа, а кампанията за 2014-2015 г. е под наслов "Здравословни работни места - управлявай стреса!"

Едва 9% от българските работници и служители смятат, че решаването на проблемите, свързани със стреса, е на много добро ниво. Според 32% решаването на проблемите със стреса е по-скоро добро, а 49% смятат, че те не се решават на добро равнище.

Едно от най-важните послания на кампанията е, че психосоциалните рискове могат да се управляват ефективно и да бъдат предотвратени. КНСБ настоява синдикати и работодатели да подпишат споразумение за превенция на насилието и стреса на работното място, припомни Томев.

Проучванията на ИССИ сочат, че сред факторите, водещи до стрес, са липсата на адекватна връзка между изпълняваната работа и възнаграждението, разминаването между резултатите от работата и кариерното развитие, работата на смен и през почивните дни. Здравеопазването, образованието, държавната

администрация и ИТ са секторите, в които работата е най-стресова, коментират от синдиката. Проучванията им показват, че хората от творческите професии, които работят за себе си, са подложени на най-малък стрес.



Синдикалката ТОМОВА

Прекомерното натоварване, ниското заплащане и липсата на перспектива развигват "синдром на изпепеляването" сред медицинските служители, подчертаха зам.-председателката на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи Петя Негнова и зам.-председателката на Федерацията на синдикатите в здравеопазването към КНСБ Слава Златанова

МЗ ОБЖАЛВА В СЪДА РЕШЕНИЕ ЗА ДИСКРИМИНАЦИЯ НА ХОРАТА С ТУМОР НА ХИПОФИЗАТА

Министерството на здравеопазването внесе жалба във Върховния административен съд срещу решение на Комисията за защита от дискриминация, според което ведомството лишава пациентите с тумори на хипофизата от висококачествено лечение. Преди месец от КЗД се произнесе с решение, че МЗ и НЗОК системно не отчитат недофинансирането на клиничните пътеки, лошите условия на труд в тази сфера, както и повишаващата се заболяемост от тумори на хипофизата, с което дискриминират пациентите с това заболяване. "Сега с парите от нашите данъци ще се плаща на юристите в МЗ, за да водят дела срещу българските пациенти," коментира Ваня Добрева, председател на "Асоциация Хипофиза". Преди по-малко от година от асоциацията съобщи, че независимо че в български университетски болници е налична необходимата за радиохирургични операции апаратура, тя не работи, а пациентите търсят лечение в чужбина на цени от порядъка на 10 000 евро. Експертите от КЗД бяха категорични, че държавата дискриминира тези болни, като не осигурява възможност за лечение им у нас, а възможността за лечение в чужбина е недостатъчна и от медицинска, и от финансова гледна точка.

СЕЛА МАСОВО БЕЗ ТОК ЗАРАДИ КРАЖБА НА ЖИЦИ

Две големи кражби на проводник оставиха без електричество два села. В южната част на Венец, Карнобатско, токът спрял заради отрязани 140 м кабел. В другия случай от село Сан Стефано, същата община, съобщили в полицията, че електричеството е прекъснато в 9 часа. Там бил срязан многожилен меден проводник, дълъг около 230 метра. Работата по случаите продължава.

10-ГОДИШНО МОМИЧЕНЦЕ Е В КОМА СЛЕД ПАДАНЕ ОТ ВТОРИЯ ЕТАЖ

10-годишно момиче е с опасност за живота, след като е паднало от втория етаж на Дом за деца и младежи с умствена изостаналост в Берковица. Сигналът за инцидента е получен вчера в 6,40 ч. в полицията в Берковица. Съобщено било за дете в безпомощно състояние, лежащо на земята. Установено е, че настанено в дома момиче на 10 г. е паднало от прозорец на стаята си. Помещението се е намирало на втория етаж на сградата на социалния

дом, на височина 7,70 м. Момичето е настанено в дома с диагноза. Вследствие на инцидента пострадалата е получила тежка черепно-мозъчна травма, изпаднала е в състояние на кома и е с опасност за живота. Оказана й е спешна медицинска помощ в Берковица. По предварителни данни на медицинските лица състоянието на момичето е тежко и е започнало да проявява признаци на мозъчна смърт. Пострадалата е транспортирана и хоспитализирана в МБАЛ в Монтана.

ВОЕННИ ОБУЧАВАТ 300 УЧИТЕЛИ КАК ДА РЕАГИРАТ ПРИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ

Над 300 учители ще бъдат обучени как да действат при земетресения, наводнения и други подобни природни изпитания. Те са разпределени в 20 групи. На откриването на курса "Превенция при бедствия и аварии" във Военната академия "Георги С. Раковски" присъства зам.-министърът на образованието и науката Валери Младенов. Обучението трае 8 часа. Лекторите започват с общи понятия за бедствия, евакуация, планиране. Половината от времето е отделено за психологическите умения за справяне със ситуацията, като в рамките на 4 часа учителите ще бъдат обучавани как да се справят със стреса на учениците. Обучението е плотно за страната ни и е финансирано изцяло от Министерството на образованието и науката. То ще завърши с игра, която да ги постави в положение на земетресение или наводнение. Във Военната академия има изграден Център за управление на бедствени ситуации. Върху маса във формата на детелина са разположени компютри, които ще симулират именно природни бедствия. Учителите ще бъдат поставени в реална ситуация, при която е нужно да реагират. "Обучението несъмнено е полезно преди всичко за вас, защото ще увеличи функционалните ви компетентности", обрна се Младенов към преподавателите и призова да предадат знанията си на учениците.

Трима инвеститори искат достъп до докладите за КТБ

Банката има активи за над 2,5 млрд. евро, а не дупка от над 4 млрд. лева, твърди Антоанета Василева

В БНБ бе проведена среща между представители на Централната банка и представители на ЕПИК, на Фонда на генералния държавен резерв на Султана на Оман и на Gemcoir, съобщиха от БНБ.

На срещата представителите на БНБ бяха информирани, че новосформиран консорциум от посочените трима инвеститори води разговори с правителството и с парламентарно представени политически сили за изготвяне на план за рекапитализация и реструктуриране на "Корпоративна търговска банка" АД (КТБ), който да включва и средства, осигурени чрез държавна помощ.

От страна на БНБ бе напомнено, че плановете за рекапитализация и реструктуриране на КТБ трябва да бъдат съпроводени с ясни доказателства за наличността и разполагаемостта на средствата, които ще бъдат инвестирани, както и за сроковете и инструментите, чрез които ще се реализират инвестиционните намерения, с оглед срока на специалния надзор 20.11.2014 г.

До този момент плановете за реструктуриране на КТБ не са представени в БНБ, се казва в съобщението на Централната банка. От БНБ бе поискано съдействие за осигуряване достъп до докладите на одиторските фирми, съдържащи анализа и оценката на активите на КТБ. Доколкото БНБ не е страна по договорите между квесторите на КТБ и одиторските фирми и докладите не могат да се разпространяват без съгласието на одиторите, бе заявено, че ще бъде оказано съдействие за установяване на контакт и достъп до докладите при определени между консор-

циума и одиторите условия.

Текат преговори за реструктуриране на КТБ, а Цветан Василев е изцяло ангажиран с този въпрос. Това пък заяви съпругата на банкера - Антоанета Василева, след като излезе от столничното следствие вчера, предаде БГНЕС. Василев категорично смята, че реструктурирането е възможно, а инвеститорите имат интерес това да се случи. Запитана дали счита, че някой нарочно се опитва да ликвидира банката, Василева отказва директен коментар, но каза, че "ако се наблюдават действията на БНБ - вероятно да".

Като "фарс" определи Антоанета Василева обвинението за източване на 206 млн. лева от КТБ, което вече е в съдебна фаза. Няма източване, категорична бе тя.

Няма дупка от над 4 млрд. лева, това е въпрос на тълкува-

не, заяви още Антоанета Василева и попита как бихме могли да си обясним, че до 30 юни процентът на лошите кредити е бил

Съпругата на Цветан Василев при напускане на следствието вчера



Снимка БГНЕС

БЕЗ ОБВИНЕНИЕ НАПУСНА СЛЕДСТВИЕТО СЪПРУГАТА НА ЦВЕТАН ВАСИЛЕВ

Без обвинение напусна следствието съпругата на Цветан Василев - Антоанета Василева, предаде БГНЕС. Над два часа Василева е била разпитвана по досъдебно производство за пране на пари срещу нея и съпруга ѝ. На този етап следствените органи не са уведомили Василева за какво пране на пари става дума. Въпросите в следствието вчера са били свързани единствено с имота в Женева, подчерта адвокат Менко Менков. Този имот се намира в швейцарско село и е придобит с лични средства с платени данъци, а другата половина - чрез кредит, отпуснат от швейцарска банка, като цялата документация е предоставена на следствието, подчерта адвокатът. Имотът е ипотекан в полза на банката и вероятно тя ще го придобие, тъй като всички сметки на семейството са запорирани и те не могат да обслужват кредита си. Стойността на имота е около 20 млн. швейцарски франка, като половината от тях

са кредит, а другата половина - личните средства на Василев, обясни Менков. По нотариален акт, който е предоставен на следствието, жилището се води едноетапно от 200 кв. метра.

На следователите са предоставени ревизионните актове на Василев и Василева за 10-годишен период до декември 2012 г., от които са видни до стотинка доходите на семейството, изчислени от данъчните органи, подчерта Менков. Освен това Василева надлежно е декларирала придобиването на този имот в декларацията си за 2012 г. "Ако семейство Василеви са искали да прикрият произхода на средствата за този имот, за който беше днешното ни идване, са съществували хиляди юридически начини това да се случи. Самият факт, че г-жа Василева като физическо лице е изтеглила кредит, а другата част е предоставена от личните доходи на г-н Василев, говори за точно обратното", каза Менков.

под 2%, а към 30 септември е над 80%.

На въпрос дали счита, че докладът на одиторите на БНБ е манипулиран, Василева отвърна, че "всеки има различна методика, а тази методика обслужва техните интереси". Въпрос на тълкуване е какво представяват т.нар. "кухи фирми", за които се твърди, че са били свързани със съпруга ѝ. "Има т.нар. проектни компании SPV (Special Purpose Vehicle), които се използват за управление на проекти. При КТБ основен начин на финансиране е проектното финансиране", обясни Антоанета Василева. Тя бе категорична, че БНБ може да твърди, че не е имало оценка на проектите, но това категорично не е вярно.

"Как ще липсват? Те не липсват. Питайте БНБ защо твърди така. Аз пък мога да ви кажа, че г-н Василев твърди, че има активи за над 2,5 млрд. евро в банката", каза Антоанета Василева.

"Всеки документ, изпратен от КТБ и по-специално кредитите, за които се спекулира как са отпуснати, са отпуснати при стриктно спазване на процедурата за отпускане на кредит и това е категорично ясно", каза и адвокатът на Василева - Менко Менков. Това е ясно от документите, които се намират в банката, с които би трябвало да разполагат и в БНБ, а с тях могат да се добиат и разпедващите органи.

Цветан Василев участва с всички свои активи в реструктурирането на банката, но няма да участва в капиталата, стана ясно още от думите на Антоанета Василева.

ПРОФ. ВАЛЕРИ ДИМИТРОВ:

Голяма банка да „погълне“ КТБ

В момента ситуацията е такава, че марката КТБ е увредена непоправимо. Това заяви бившият председател на Сметната палата проф. Валери Димитров пред БНТ вчера.

Според Димитров Българската народна банка (БНБ) е пропуснала да осъществи надзорните си функции във връзка с КТБ, като вместо да предложи мерки за лечение, се е задоволила само с поставянето на диагноза. Може би е смятала, че няма смисъл да се спасява тази банка, допълни проф. Димитров.

Той е убеден, че едва ли ще се стигне до ликви-

дация актив по актив. Най-вероятно остатъчното предприятие на КТБ като активи и негарантирани влогове може да бъде

погълнато от друга банка и това е най-добрият вариант, коментира Валери Димитров.

Той обаче уточни, че



стъпки може да се предприемат само след като квесторите изчислят капиталовата адекватност на банката. На основата на положителна или отрицателна капиталова адекватност се действа по определени начини - при отрицателна банката не може вече да просъществува, каза още той и заяви, че Фондът за гарантиране на влоговете трябва да бъде напълнен от банковата общност, която има интерес да има стабилност в тази сфера. "Ясно и категорично това е задължение на банковата общност. Точка", подчерта Димитров.

ПРОФ. ХРИСТИНА ВУЧЕВА:

Новите правила на БНБ докараха огромната загуба на КТБ

Ако в момента действаха старите правила на БНБ, то загубата на Корпоративна търговска банка (КТБ) щеше да бъде много по-малка. Това заяви проф. Христина Вучева пред БНТ вчера. Тя припомни, че правилата са били променени през юни, което се е отразило на оценката за цялостното финансово състояние на КТБ. Не е ясно кой е формулирал новите правила, а одиторите само са ги изпълнили, коментира Вучева. Тя отново заяви, че според нея най-доброто решение за КТБ би било да не се ликвидира банката. В случай, че се вземе подобно решение, то задължително трябва да се спаси ТБ "Виктория". Именно в нея могат да бъдат прехвърлени и част от депозитите на КТБ.

ОМБУДСМАНЪТ:

Не вярвам на нищо за КТБ

Аз лично не вярвам на нищо, което се случва с КТБ. Това каза пред БНР националният омбудсман Константин Пенчев, цитиран от БГНЕС.

Като гражданин не вярвам, защото те толкова много ни лъгаха и толкова противоречиви информации получавахме през тези четири месеца, да оставим настрана тези години, през които банката растеше, растеше и растеше и тройно и четирино си увеличаваше капитала с протекции на политиките, смята

Пенчев. Според него съдилищата ще бъдат залети с лавина от дела заради КТБ. Той обясни, че има проблем с гарантираните влогове, които са на преференциални лихви, защото по закон те не подлежат на обезщетяване. Той смята и че клиентите с влогове над гарантирания размер също ще отидат в съда, защото ще кажат: "Откъде накъде вие фалирахте тази банка. 4 месеца умишлено я държахте затворена и нищо не направихте, за да я оздравите".

На КТБ се разреши да купи банка "Виктория", тоест следва да се предполога, че е направен някакъв много подробен одит на състоянието на тази банка, а малко след това беше вкарана в особен надзор, припомни Пенчев. "Първите доклади на квесторите бяха доста обнадеждаващи и сега изведнъж, след 4 месеца мълчание от БНБ, се оказа, че това не е банка, а е черна дупка. Толкова ли трудно се прави разлика между банка и черна дупка?", запита той.

Вашето
ТАКСИ
Ви чака!

ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" № 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Предлагал ли е Георгиевски подялба на Македония?

Али Ахмети твърди, че бившият премиер говорил с него за това през 2001 г., Любчо Георгиевски отрича

Македонският вестник "Дневник" публикува интервю на лидера на Демократичния съюз за интеграция (ДСИ) Али Ахмети за албанската телевизия "Клан", в което Ахмети за първи път говори за това защо не приел предложение за подялба на Македония по време на въоръжения конфликт през 2001 година.

По това време, като лидер на Армията за национално освобождение, заедно с генералния щаб не приехме предложението на тогавашния премиер Любчо Георгиевски за план за подялба на територии, казва Ахмети.

От тогавашния премиер Любчо Георгиевски ми бе предложен план за подялба на Македония. Тетово, Гостивар, Дебър и моят роден град Кичево биха отишли в Албания, а Липково - в Косово. Но за мен това беше неприемливо, защото повече от 250 хил. албанци сякаш да продължат да бъдат извън границите на Албания, заявил в интервюто Ахмети, цитиран от "Дневник".

Пред албанската телевизия Али Ахмети казва също, че в Македония няма ислямски радикализъм. Той обявил още, че ще се оттегли от политиката,

когато Македония бъде приета в НАТО.

Не съм говорил с Ахмети за размяна на територии, твърди пък Любчо Георгиевски, цитиран от вестник "Вечер", след изявленията на лидера на ДСИ.

"С Али Ахмети за пръв път



Любчо Георгиевски отхвърля категорично твърденията на албанския политически лидер, че бил предлагал разпарчетосване на Македония

си размених няколко думи на десетата годишнина от отбелязването на Рамковия договор. Значи поради тези причини не съм могъл да разговарям с него за нищо в десетте години преди това събитие. Що се отнася до викдането за размяна на територии и население, предполагам, че той е можел да се информира от други уча-

стници в преговорите около Охридския рамков договор или пък от медиите, защото по тази тема тогава много се говореше и пишеше в македонските медии", се казва в съобщението на Любчо Георгиевски.

Всъщност Ахмети за втори път повдига тази тема. През 2005-а той също изненадващо лансира тезата, че Георгиевски

е имал такава идея. Тогавашната защита на Георгиевски се изказа заместник-председателят на Демократичната партия на албанците Мендух Тачи, който каза, че "господин Ахмети лъже без зрънце морал". А самият Георгиевски заяви, че никога на никого, нито лично, нито чрез посредници, е предлагал каквато и да е подялба.

ЕДНОСТРАННИЯТ ДИКТАТ Е ВРЕДЕН, ОБЯВИ ПУТИН

Мъчително изгражданият от десетилетия механизъм "за съдържане и противопоставяне" не трябва да се разваля, без да се създава нищо в замяна, заяви руският президент на 11-ата конференция на Международния дискуссионен клуб "Валдай" в Сочи.

"В условията на доминиране на една страна и съюзниците ѝ, казано другояче,

сателитите, търсенето на "глобални решения" често се превръща в стремеж да се наложат като универсални собствените рецепти. Амбициите на тази група пораснаха толкова, че изработените в кулоарите ѝ подходи започнаха да се предявяват като мнение на цялата световна общност, отбеляза Путин. По думите му САЩ, "обявили се за победители в студената война",

рязко са задълбочили дисбаланса в света. В тази връзка Путин подчерта, че студената война е приключила, но мирът така и не е възтържествувал. Той се обяви против това да се смята ролята на САЩ в света за изключителна. "Нека да се запитаме, доколко ни е комфортно, сигурно, приятно да живеем в такъв свят. Доколко справедлив и рационален е той", призова Путин.

Сняг затрупа Сърбия

Заради сняг и силен вятър в Сърбия без ток останаха 46 000 души от района на Припеле, Рашка, Нова Варош, Гуа, Сеница и Иваница, съобщи бел-

градският вестник "Блиц". Непрекъснат снеговалеж започна от сряда по обяд и остави без ток всички 2800 домакинства в община Нова Варош. В мрак са и някои крайградски квартали на Нова Варош, докато без вода за пиене останаха части от града.

В Нова Варош за една нощ паднаха около 25 см сняг, докато по върховете Златара, Муртевица, Босаня и Явора се формира снежна покривка от 40 сантиметра.



ШВЕЦИЯ СЕ ОТКАЗА ДА ТЪРСИ ПОДВОДНИЦАТА

Швеция обяви прекратяването на издирването на подводницата в своите териториални води, предаде АП. Военното министерство на скандинавското кралство търсеше плавателен съд от няколко дни, след като се появиха подозрения, че руски кораб е навлязъл в шведското морско пространство. Москва отрича да има кораб, плаващ под руско знаме и изказа предложение, че подводницата е холандска.

Ислямист кла с брадва ченгета

Мъж с брадва превърна нюйоркско кръстовище в кървава сцена. Той почти срязал врата на полиция с брадвата си, а на друг напълнен с ръка преди други двама униформени да го застрелят на място. Екшънът се разиграл на ъгъла на "Джамайка авеню" и 160-а улица в Ню Йорк. 25-годишният полиция Кенет Хийли имал само няколко месеца служба, когато сипхасалият Зейл Томпсън, на 32 години, от квартал "Куино" му счупил черепа с малка синя брадва около 2 ч. сутринта местно време. Той обаче оцелял и е приет в болница. 29-годишна жена, преминаваща наблизо, е ранена случайно от полицейските куршуми. Полицията разследва дали ислямистка групировка има пръст в нападението, което на пръв поглед изглежда като изолиран случай. Зейл Томпсън е описан като "начетен", но "странен" човек, който наскоро приел исляма. "На този етап нямаме нищо, което да ни покаже, че имаме случай на ислямистки тероризъм", заяви полицей-

ският комисар Уилям Братън. Вторият ранен полицай, чието име не се споменава, е в съзнание и контактен. "Ченгетата кръяха "Пусни я", разказва свидетел, минавал точно в момента, когато Томпсън размахвал брадвата. Друга свидетелка си спомни, че е чула седем изстрела преди Томпсън да бъде свален. Томпсън, чието стена във фейсбук е пълна с постове на арабски и има само една стара черно-бяла снимка на загърнат в черен шал боец, е описан като "много образован" привърженик на "черната сила". Той се е дипломирал в колежа "Ню Рошел" в Харлем, разказва неговата бивша съученичка. "Винаги е говорил много положително. Бих го нарекла учен и интелектуалец", разказва анонимната бивша студентка, която обаче не е наясно с последните му запитания в исляма. Съседи на Томпсън в Бруклин обаче твърдят, че напоследък той е станал странен и конфликтен, постоянно се карал с приятелката си и майка си, а по-късно се преместил в квартал "Джамайка".

КРАТКИ

Туск опроверга Шикорски

Бившият министър-председател на Полша Доналд Туск отрече руският президент Владимир Путин да е предлагал Русия и Полша да си поделят Украйна. Това твърдение направи бившият министър на външните работи Радослав Шикорски в интервю за уебсайта "Политико". То предизвика голяма шумотевица в Полша и Шикорски се опита да се отрече от него, заявявайки, че паметта му го е подвела. Туск заяви в ефира на радио ТОК ФМ, че Путин никога не му е предлагал подобно нещо.

Угарите не спират

ВВС на Франция са унищожили 12 склада с боеприпаси на "Ислямска държава" на територията на Ирак, съобщиха Пьер дьо Виле, началник на генералния щаб на френските въоръжени сили. По думите му, в хода на операцията самолети на френските ВВС са нанесли 70 въздушни удара по 12 сгради, които са напълно унищожени.

Нов инцидент на руско летище

Пътнически самолет се е сблъскал с камион с багаж на летище "Колцово" в руския град Екатеринбург. По официални данни при инцидента няма пострадали.

Белгийски полицаи стачкуват

Белгийските полицаи започнаха двучасова стачка на международното летище в Брюксел. Полицаяте са недоволни от реформата в пенсионната система. От четвъртък белгийските полицаи провеждат всеобща двудневна стачка. В нея не участват стражи на реда, задействани в оперативни мероприятия и поддържащи на общественения рег.

ХОРЪТ
на Михаил
ТУРЕЦКИЙ
30 ОКТОМВРИ
ЗАЛА 1 НА НДК, 19.30 ЧАСА
НАЙ-ПОПУЛЯРНАТА РУСКА ФОРМАЦИЯ

Билети в мрежата на eventim

Спорове за пари помрачиха Европейския съвет в Брюксел

Лондон се отказва да плаща допълнителни вноски в европейския бюджет

Британският премиер Дейвид Камерън прекъсна срещата на върха на ЕС, за да поиска извънредна среща на финансовите министри във връзка с искане на Брюксел за допълнителни 2,1 милиарда евро от Лондон. Искането на Камерън дойде часове след съобщението на Еврокомисията, че Великобритания трябва да плати парите, равняващи се на 2,6 милиарда долара, въз основа на нови бюджетни правила, тъй като икономиката ѝ процъфтява, а тази на Европа е в стагнация. Вноската ще бъде в допълнение на годишния принос на Кралството в бюджета на ЕС в размер на 8 милиарда паунда. Източник от правителството заяви, че искането е "недопустимо", а депутат от торите обяви, че Лондон трябва да откаже.

Камерън от своя страна заяви в Брюксел, че е необходима дискусия на 28-те финансови министри, среща на финансовите министри за обсъждане на въпроса. Срещата на финансовите министри трябва да се състои на по-късна дата, уточни източникът и добави, че Камерън останал на срещата за допълнителни дискусии относно европейската икономика.

Друг британски източник заяви, че Камерън се противопоставил на председателя на ЕК Жозе Мануел Барозу по въпроса. "Премиерът каза на Барозу, че няма представа за последиците" от искането, каза източникът. Британски източници заявиха, че Камерън ще работи с холандския пре-

миер Марк Рюте, от чиято страна също бяха поискани допълнителни пари, за да опортят искането.

Дискусиите в Брюксел на европейските лидери за плановете за стимулиране на икономиката бяха засенчени и от бюджетните спорове с Италия и Франция, предаде АФП. Бюджетите, приети от Париж и Рим, нарушават правилата за бюджетните разходи в ЕС.

В Брюксел лидерите на страните от ЕС достигнаха ключово споразумение за съкращаване на парниковите емисии с 40% до 2030 година спрямо нивата им от 1990 г. Решението, което според коментаторите може отново да направи ЕС лидер в климатичната политика, дойде след разгорещени дискусии на срещата на върха, на които някои от страните членки спориха, че техните индивидуални интереси трябва да бъдат защитени. Съюзът се съгласи също на увеличение на възобновяемата енергия до 27% в общия енергиен микс и увеличение на енергийната ефективност с поне 27 на сто.

Имаше обаче дълбоки разделения сред европейските нации по въпроса за намаляването на емисиите. Полша, която е силно зависима от въглищата, се опасява, че "декарбонизирането" на икономиката ще забави нейния растеж. Такива опасения изтъкнаха и представителите на други членки от Централна и Източна Европа.

Председателят на Европейския съвет Херман ван Ромпой заяви пос-



Това бе последният съвет, председателстван от Херман ван Ромпой, и той превърна традиционната т.нар. "семейна снимка" на лидерите наистина в семейна, като всички се снимаха заедно с шестте му внучета

ледствие, че някои победни страни членки ще получат помощ, включително допълнително финансиране, за достигането на съгласуваните цели.

Великобритания също бе против обвързващите цели за възобновяемите източници. Лондон приема използването на шистов газ и ядрената енергетика като алтернативи на настоящата свръхзависимост от вноса на петрол и газ.

Европейският съвет реши също така да се използват инструментите на външната политика, за да се отпратват последователни послания, свързани с енергийната сигурност, по-специално към стратегическите партньори и големите енергийни доставчици. В приетите решения се утвърждават по-нататъшни действия за нама-

ляване на енергийната зависимост на ЕС и за увеличаване на енергийната сигурност по отношение на тока и газа.

Европейският съвет настоява, че целта за пълна свързаност на единния европейски пазар на енергия следва да бъде постигната в неотложен порядък.

Европейският съвет постигна съгласие да се осъществят ключовите проекти от общ интерес в газовия сектор, например коридорът "Север-Юг", Южният газов коридор и насърчаването на нов газов център в Южна Европа.

Европейският съвет приканва ЕК да увеличи подкрепата си за по-добра координация на усилията за завършване на ключовите проекти от общ интерес; предвижда

се ЕК да определи действия, например технически консултации или създаване на многостранни специални работни групи, за конкретни междусистемни връзки със съответните държави от ЕС за бързо разрешаване на проблеми по изпълнението на проектите.

В заключенията се предвижда допълнително да се разработи политика за защитата на критичната енергийна инфраструктура, включително срещу кибернетични нападения. Страните от ЕС са призовани да използват механизма за обмен на информация при сключването на енергийни споразумения, както и за допълване до ЕК за предварителна оценка на съвместимостта на междуправителствените споразуме-

ния със законодателството на ЕС и неговите приоритети в областта на енергийната сигурност, когато споразуменията са с външни за ЕС държави.

Лидерите определиха и новия комисар за хуманитарна помощ Христос Стилиянидис за европейски координатор за борба с разпространението на ебола. Решено бе да се увеличи помощта за Западна Африка в рамките на усилията в борбата срещу епидемията от ебола. Председателят на ЕК Херман ван Ромпой заяви, че финансовата помощ ще бъде увеличена на 1 милиард долара от по-рано обещаните близо 600 милиона евро.

Формално беше назначена и новата Европейска комисия, която започва работа на 1 ноември.

КОНФЛИКТЪТ Е ПРОГОНИЛ ПОЧТИ МИЛИОН УКРАИНЦИ

Над 824 000 души са били принудени да напуснат домовете си заради конфликта в Украйна. Данните са на Агенцията на ООН за бежанците, която призова по-бързо да се предостави помощ на нуждаещите се преди началото на предстоящата сурова зима.

По данни на UNHCR, най-малко 430 000 души са били вътрешно разместени в Украйна, или със 170 000 повече, отколкото в началото на септември. Други 387 000 души са избягали в Русия. 6600 украинци са поискали убежище в ЕС, а 581 - в Беларус, добавя UNHCR.

Ебола в Мали и в Ню Йорк

Първи случай на ебола е регистриран в Ню Йорк. Млад лекар, който наскоро се е завърнал в САЩ от опустошената от ебола Западна Африка, е дал положителен резултат за наличие на смъртоносна болест. 33-годишният Крейг Спенсър е заразен със смъртоносна болест, потвърдили тестовите. Медикът е работил в Гвинея за организацията "Лекари без граници". Заразеният е имал тесни контакти с трима близки познати. Те са поставени под карантина.

Първи случай на ебола потвърдиха и в Мали. Пациентът е 2-годишно момиче, което наскоро е пристигнало от съседна Гвинея. Всички близки, които са имали контакт с детето, са поставени под карантина. Така Мали става шестата западноафриканска държава, засегната от разпространението на вируса.

Меркел се обадил на Путин за газа

В телефонен разговор германската канцлерка Ангела Меркел и руският президент Владимир Путин изразили надежда, че предстоящите на 29 октомври тристранни разговори Русия-Украйна-ЕС за газа ще бъдат резултатни, съобщил пресцентърът на Кремъл. Владимир Путин наблегна на необходимостта от деескалация в Югоизточна Украйна чрез спиране на огъня и спешна хуманитарна помощ. Двата държавници са се договорили също да засилят съвместните си усилия в борбата срещу вируса ебола. Разговорът се е състоял по инициатива на германската страна.

Тайна среща в Москва

Западът се опитва вече месеци наред да принуди Русия с тежки икономически санкции да промени курса си по отношение на кризата в Украйна. Въпреки това голям брой топ мениджъри от чужди компании, сред които доста шефове на германски фирми, продължават да поддържат тесни връзки с Москва, пише германският в. "Билд". Изданието научило, че в началото на тази седмица се е състояла среща на върха на "Консултативния съвет за чуждестранните инвестиции" към руския премиер Дмитрий Медведев. На поверителната среща в резиденцията на министър-председателя на "Горки" 9 в московското предградие "Рубльовка" участвали и шефовете на четири водещи германски концерна, сред които Олаф Кох от Метро (Metro), Марейн Декерс от Байер (Bayer), Курт Бок от BASF (BASF) и Йоханес Таисен от Е.ОН (E.ON), посочва "Билд". Техните компании са част от

51 световни концерна, чиито съвети са особено ценени от Кремъл и които от 1994 г. руското ръководство кани редовно. В този тесен кръг влизат още шефове на големи гиганти като Би Пи, Кока-Кола, Форд, Нестле, отбелязва "Билд".

Според вестника водещата тема на срещата тази седмица е била как могат чуждестранните компании да инвестират и да правят бизнес в Русия и в бъдеще въпреки съществуващите санкции. Всички участници са отказали коментар пред вестника.

Междувременно федералното правителство размишлява върху облекчаване на санкциите срещу Русия, посочва "Билд". Министърът на външните работи на Германия Франк-Валтер Щайнмайер заявява пред "Цайт", че "макар и още да не е дошъл моментът за отмяна, трябва да помислим как ще продължава всичко напред".

„Партията на войната” премина в контраатака

Особеният статут на Донбас може да не издържи и половин година

Российская Газета
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

Евгений ШЕСТАКОВ

В Киев „партията на войната” се опитва да дестабилизира положението, за да провокира възобновяване на бойните действия в Донбас.

Оценявайки как се изпълняват минските договорености, вицепремиерът на Донецката народна република Андрей Пургин потвърди: режимът на прекратяване на огъня в Източна Украйна вече не действа и за това е виновна украинската армия. „Четири района на Донецк от общо 8 постоянно ги бомбардират. Неотдавна в автобус с хора попадна снаряд”, обясни Пургин.

На сайта на градската администрация се казва, че в автобуса в момента на обстрела е имало 10 души. Загинала

е една жена, един човек бил ранен. Наблюдателите на ОБСЕ, между другото, които наскоро също бяха обстрелвани, регистрират многобройни нарушения на примирието, но не са в състояние да установят виновните. В украинската армия има прекалено много формирования, които не се подчиняват нито на централното командване, нито на президента. За тези Махновци никакво мирско споразумение изобщо не съществува...

Става въпрос обаче не само за станали традиционни стрелби срещу населени места в Донецка и Луганска република. Механизмът на провокации, чиято цел е да се накара ръководството на ДНР и ЛНР да се откаже да изпълнява минските договорености, е доста по-хит-

роумен. Сигналът за пряка подкрепа на „партията на войната” от страна на ЕС, който спомена в интервю за в. „Ел паис” руският външен министър Сергей Лавров, в Киев е получен. Според оценки на експертите, от 12-те пункта на постигнатите в Минск договорености се изпълнява само един - за размяната на военнопленници. По всички останали конкретен диалог не е започнат.

Законът за особения статут на Донбас, приет от Верховната рада, изобщо не е обсъждан с тези, за когото е написан - с ръководствата на Донецка и Луганска република. Нещо повече, до последно документът беше засекретен - депутатите го получиха само няколко часа преди гласуването му.

Но дори и този приет от Радата с хитроумни уговорки закон, както се разбира, не струва и пукната пара. Цитирам помощника на президента на Украйна Игор Гринив: „Законът напълно губи действието си след три години. Той може да приключи и след половин година, ако се постигне ред. Може да приключи и след година”. Помощникът на първото лице на украинската държава открито

заявява, че документът, провъзгласяващ особени права на Донбас, е само временна отстъпка. И ако Киев физически унищожи политическите си опоненти в региона за няколко месеца, то законът ще бъде отменен. Няма съмнения, че ще се случи именно така.

На изборите в края на октомври за Верховната рада се кандидатират тези, които днес, в наказателните отряди разстрелват мирното население на Донбас, които призовават за етническо прочистване. При това приблизително една четвърт от жителите на Украйна, живеещи в обхванатите от гражданска война райони, изобщо няма да участват в гласуването. Така че всички пълномощия, които Киев на основание на минските договорености обеща на разбунтувалите се региони, законодателите с лека ще отнемат в бъдеще, щом ситуацията се успокои.

Всичко, което временно, най-много за три години, са готови да приемат в Киев, е „предоставяне на допълнителни правомощия на отделни общини, такива като селски, местни съвети”. Но дори такъв орязан закон не устройва

„партията на войната”. Приетите от Радата отстъпки за жителите на Донбас в крайна сметка ще бъдат отнети, не се стесняват да казват украинските политици.

За това кой всъщност стои зад гръбна на политиките от киевската „партия на войната”, красноречиво показва телефонен разговор, който се провел веднага след подписването на споразумението за асоциация между Украйна и Евросъюза. Вицепрезидентът на САЩ Джо Байден се обадил да поздравя с приемането на документа не президента на Украйна, а премиера Арсений Яценюк. Ще припомним, че той оглавява партията, която е за продължаване на войната в Донбас до пълна победа, за разлика от привържениците на държавния глава, които се надяват на мирно уреждане на кризата.

„САЩ и Евросъюзът най-накрая трябва да се вслушат в гласа на разума и да прекъснат този безсмислен порочен кръг от действия според принципа „око за око”, който именно те и започнаха”, коментира ситуацията руският външен министър Сергей Лавров.

„ЖЕЛЯЗНАТА ДАМА” НА БРАЗИЛИЯ



Снимка БГНЕС

Дилма Русеф се ползва със солидна електорална база сред работническата класа и най-бедните региони на североизток, които се възползват от социалните програми. Тя обаче спечели симпатии и в средната класа в индустриализирания югоизток - най-гъсто населения регион от тази страна-континент с 202 милиона жители

Президентът на Бразилия от левицата Дилма Русеф увеличи, според социолозите, почти недостижимо преднина си пред дясноцентристкия кандидат Аесио Невес. Дватама са съперници във втория тур на президентските избори в най-голямата страна в Южна Америка и Южното полукълбо. Бразилската президентка от левицата Дилма Русеф, която е насърчена от резултатите от последните анкети, се явява в силна позиция на втория тур от президентския вот в неделя спрямо дясноцентристкия си опонент Аесио Невес, който е засипан от нападки.

Опираща се на могъщата избирателна машина на Партията на трудещите се, работеща на най-високи обороти, Дилма Русеф постигна аванс от 6 пункта на последната права преди вота, гласят публикуваните последни резултати от анкети на две агенции, цитирани от агенция Франс прес. Тя би надделяла на изборите срещу Невес с резултат 53%

срещу 47% за опонента (според агенцията Датафоля) и 54% срещу 46% (според агенцията Ибоп). Тези разлики са доста по-високи от възможната грешка от 2 на сто. Сондажите, направени след първия тур на 5 октомври, посочваха лек превес на Невес пред Русеф (51% на 49 на сто).

Президентката „облече жълтата фланелка” в идеалния момент, след като беше атакувана през цялата кампания - първо от природозащитничката Марина Силва, която отпадна на първия тур, а след това и от агресивния си съперник Невес. Всеки глас е важен в тази 202-милионна държава, където гласуването е задължително.

Битката между „кандидата на промяната” и представителката на „статуквото” се изрази в небилаво агресивна предизборна кампания от 1989 година насам, когато бяха първите избори след падането на диктатурата (1964-1985 г.). Русеф атакува фронтално 54-годишния икономист Аесио Невес, обвинявайки го в шу-

робаджанашина, както и за това, че шофирал пъян и друсан, тъй като през 2011 г. отказал да му вземат проба за алкохол една нощ в Рио де Жанейро. Нейният политически ментор, бившият президент Луиш Инасиу Лула да Силва, използва миналото си като синдикалист, за да „смаже маминото синче Невес”.

Последният пък заклейми „най-долнопробната кампания” от възстановяването на демокрацията и обвини президентката, че е „лъжкия, непоспедавателна и неспособна да съживи кретащата икономика на страната и да пресече пълзящата инфлация (6,75%), която тя твърди, че е „под контрол”. Друго обвинение на Невес срещу Дилма беше, че нехае за скандала с подкупите, давани от националната петролна компания „Петронас” на депутати от управляващата партия и на финансиста на Партията на трудещите се.

Бразилците са разделени на два блока, като средната класа е арбитърът. Най-

бедните и най-изостанали от Североизточната част на страната са категорично признателни за социалните програми на левицата, от които се ползват над 50 милиона от тях, както и за 12-годишното управление на Партията на трудещите, което доведе до повишаване на жизненото им равнище и позволи на 40 милиона бразилци да се присъединят към средната класа, която днес е мнозинство. Най-богатите кръгове пък искат да се сложи край на „царуването” на Партията на трудещите се заради корупционните скандали. Освен това те обвиняват Дилма Русеф за забавянето на темповете на икономиката на страната, която през първото полугодие изпадна в рецесия.

Битката се води в средната класа на индустриализирания Югоизток, който през юни 2013 година се опълчи срещу корупцията и неадекватността на държавните служби. Тази класа се разкъсва между предаността заради завоеванията през управлението на Лула да Силва (2003-2010 г.) и недоволството от сегашното правителство. Но именно в тази класа през последните дни Дилма Русеф възстанови аванса си в сондажите, коментира необвързаният политолог Андре Сезар.

„Русеф проведе ловка и по-обмислена кампания от Невес, като сравни 12-те години управление на Партията на трудещите се с 8-те години на правителството на социалдемократ Фернандо Енрике Кардозу” в периода 1995-2002 година. Според Сезар арбитър във вота ще е средната класа.

Това, разбира се, беше друг свят, но като си припомним, че лихвите бяха достигнали 45%, а безработицата и инфлацията - много по-високи, Русеф спечели средната класа именно с тази съпоставка”, обяснява политологът, цитиран от АФП.

Снощи бе последният дебат между двамата кандидати по телевизия „О Глоубу”. Това бе последният шанс за Аесио Невес, който не пропусна да припомни, че анкетите преди първия тур са били били нагло фалшифицирани в негов ущърб. Той бил убеден, че „огромното желание за промяна ще му позволи да спечели вота.

НИКОЛАЙ НИКОЛОВ:

Мерките са повече тояга, по-малко морковчетата

Най-добрият вариант за пенсиониране беше точковата система, която Дянков и ГЕРБ отхвърлиха без никакви аргументи, казва главният икономически експерт на КТ „Подкрепа“, бивш управител на НОИ



Интервю на Ева КОСТОВА

Г-н Николов, по-малко политическо вмешателство в осигурителната система и повече експертност целяха предложенията на консултативния съвет за оптимизиране на тази сфера при служебния социален министър. Видя се обаче, че предложенията не срещат одобрение сред социалните партньори. Вашето мнение за предложените промени?

Смушава ме, когато говорим за експертност, че експертите бяха назначени от министъра на труда и социалната политика с отделна заповед. Те не бяха представители на институциите или организации, за които работят. Разбира се, министърът има право да се консултира с когото иска, но да се конституира такъв съвет от експерти, които представяват само себе си и не е ясно кой кой е в този съвет, според мен не допринесе да върваме на това, което се казва, и на тези варианти, които се предлагат. Още повече, че беше наложено едно информационно затайване за работата на този съвет. Когато казвах, че съветът е експертен, какво лошо има да създадеш необходимата прозрачност преди изборите, за да могат политическите партии да чуят гласа на експертите в тази област? Защо трябваше да се налага информационно затайване, от което възникнаха много, много проблеми? Според мен резултатите от работата на този съвет не само няма да помогнат на бъдещото редовно правителство, а напротив - ще затруднят неговата работа. Защо? Мисля, че двата консултативни съвета, създадени със закон, каквито са Националният съвет за тристранно сътрудничество и Икономическият и социален съвет, бяха подходящото място за решаването на тези проблеми.

Националният съвет за тристранно сътрудничество има т.нар. Комисия по осигурителни отношения, в която бяха по-голямата част от експертите, които бяха в КС. Тези три месеца можеха да се използват за това там да се обсъдят проблемите, защото Кодексът на труда изисква въпросите на осигурителните отношения преди да се разгледат, да бъдат обсъждани със социалните партньори.

Да кажем, че това е един минал етап, и да се съсредоточим върху резултатите. Намате ли чувството като експерт, че в тези предложения липсва най-главното - ще растат ли пенсиите? Никъде не се говори за размер, за начин на увеличаване и т.н.

Да, точно това е един от главните недостатъци на предлаганото за пенсиите. Консултативният съвет беше за осигурителните отношения въобще и в предложенията има обезщетения за безработица и т.н. Но когато се говори за пенсиите, трябва да

се има предвид, че въпросът има две страни - адекватност и стабилност. В предложението е наблегнато на финансовата стабилност на пенсионната система. Всички мерки, които се правят, ако мога грубо да се изразя, са тояга, а морковчетата са малко или почти незабележими.

В този смисъл драстичният ръст на осигуровките не е ли нож с две остриета? Още повече, че при нас не е въведена формула за определяне на минималната работна заплата и тя се определя 5 за 4, както се казва.

Нека преди това да кажа още една обща оценка за тези предложения. Според мен се правят т.нар. параметрични промени, не се променя моделът на пенсионната система. А именно в грешния модел, който беше избран през 2000 г., е проблемът. Защото вторият задължителен стълб, универсалното пенсионно осигуряване и професионалното пенсионно осигуряване, отнемат огромни ресурс от Националния осигурителен институт и една значителна част от дефицита на НОИ се дължи именно на това, че все повече нарастват хората, които са родени след 1959 г. и за тях все по-голяма вноска се внася, като резултатът не е ясен. Така че според мен, преди да правим тези параметрични

1959 г., отиват там, те не плащат 17,8 процента, а само 12,8. Тоест от данъчните приходи на бюджета на държавата се покрива тази дупка, която се появява поради тази причина. В професионалните пенсионни фондове се наливат вноски, които до 2000 г. бяха правени в НОИ. За първа категория труд 12% отиват в дружествата, които преди това отиваха в НОИ, за втора категория - 7%, които идваха преди това в НОИ. Т.е. тази дупка също се покрива от данъци. На макроравнище се получава така, че с данъците ние наливаме пари в частните пенсионноосигурителни дружества.

По-високите осигуровки ще имат и друг много негативен ефект - ще демотивират хората да правят вноски.

Нека да дам един пример само. През 1998 г. в Германия започна дискусия как да се покрие дефицитът в бюджета на пенсионния фонд. Дискусията беше много сериозна и след 2 години те решиха да не повишават осигуровките, а да повишат ДДС от 15 на 16%, т.е. с 1-процентен пункт, но записаха в закона за ДДС, че този 1% отива в пенсионния фонд, т.е. да не може да влияе министърът на финансите или някой друг.

И ефект имаше, нали? Разбира се. Те прецени-



НИКОЛАЙ НИКОЛОВ е роден на 25 януари 1951 г. в Ямбол. Магистър по икономика, завършил икономическа кибернетика в Московската икономическа академия, докторант в УНСС. Бил е секретар по социалната политика на президента на Република България в периода 2003-2012 г. Управител на Националния осигурителен институт от създаването му през 1996 до 2000 г., заместник социален министър от 1993 до 1996 г. Главен икономически експерт на „Подкрепа“.

ни казва да правим това или онова, да вдигаме възрастта, да изравняваме възрастта на мъжете и на жените, при нас е постигнато, при това е постигнато още през 2000 г. Ще го кажа пак: мъжете на 65-годишна възраст, сега вече е 65 г. и 8 м., за жените и мъжете, и не по-малко от 15 години действителен осигурителен стаж. За това не се говори никъде в предложенията на КС. Това е логиката - възрастта за пенсиониране, максималната, на която човек може да се пенсионира, а другото е право на предсрочно пенсиониране, каквото има във всички страни, членки на ЕС. Защото не можеш да искаш всички да стигнат до такава възраст и да имат необходимия стаж, т.е. винаги има един отдушник. И точно тук в КС са предложили като отдушник да се върне един механизъм, т.нар. обезщетение за дългосрочна безработица - 2 години преди да придобиеш правото на пенсия, можеш да получиш обезщетение за безработица, което да бъде по 7,20 лв. на ден. Което според мен е една подигравка с хората, които имат много трудов стаж, но поради една или друга причина 2 години преди пенсиониране са останали без работа и не могат да си намерят такава. Според мен много по-добрият вариант беше точковата система, която беше отхвърлена от Дянков и ГЕРБ без никакви аргументи.

А тази система е гъвкава и дава право да се пенсионира по-рано хората, които имат повече принос към осигурителната система. И няма нито една забележка към тази система, като изключим, че много хора я свързваха с това, че се увеличаваха възрастта и стажът.

Вашето мнение за трите благоприятни години преди 1997-а - да отпадат ли или не?

Според мен това е безсмислица. Предлага се да отпадна, защото хората, видите ли, лъжели. Не бива да отпадат.

А как да се пресече ук-

риването и невнасянето на осигуровки, нещо, за което алармират отдавна синдикатите?

Ами да се върне контролът за внасянето на парите в НОИ и информационната система да заработи така, че контролът да бъде в реално време. Тоест, когато светне червена лампичка, ще означава, че от даденото предприятие, за дадения осигурен има проблем, тогава трябва да се направи обаждане или проверка, да се види на какво се дължи проблемът и веднага да се реагира. Има и много други начини.

Проблемът за предсрочното пенсиониране също е на дневен ред. Вашето мнение?

За предсрочното пенсиониране също има едно неразбиране на ситуацията в страната. Още по времето, когато бях началник на НОИ през 1991 г., за работещите I и II категория труд се заплаща допълнителна осигурителна вноска, която е 15% за I категория и 10% за II категория труд. Тоест можем да говорим за несправедливо предсрочно пенсиониране, ако ние двамата с вас внасяме една и съща вноска, но поради една или друга причина на мен ми кажат, че аз имам право да се пенсионирам 2 години по-рано. А в случая към 17,8%, която отива в НОИ за I категория труд, се плащат още 15%, т.е. на практика още една вноска се плаща за това, че някои хора имат право да се пенсионира по-рано. Никога няма да се примирим някой да си позволява да казва, че това е предсрочно пенсиониране, че това засяга интересите на НОИ или на обществото като цяло, т.е. като се пенсионира тези хора, те отнемат от обществото и намаляват разполагаемите средства. Напротив - за тях се плаща още една вноска. И те са в правото си да искат да се пенсионира по-рано, и това право им се дава, защото те работят в тежки условия на труд, които не могат да бъдат подобрени или трудно могат да бъдат подобрени.



Правят се параметрични промени, не се променя моделът на пенсионната система

промени, трябва да оценим как се развива моделът в момента и какво ни очаква там. Аз не искам да правя никакви черни прогнози, но мисля, че отговорността на политиките е да се преразгледа колкото може по-скоро този модел, от който се отказваха Унгария изцяло, от който се отказваха постепенно Полша и други страни, в които той беше въведен през 2000 г. под въздействието на междуправителните финансови институции. Така може да се стабилизира системата.

Как изглежда на макроравнище финансирането на социалното осигуряване - дупка от 5 млрд. лева, при 9 млрд. и 300 млн. бюджет. Дупката от 5 млрд. се финансира чрез данъчните приходи на бюджета. Част от тези данъци финансира поради това, че вноските от НОИ са извадени и са предадени на 9-10 пенсионноосигурителни дружества. 5% от вноската за пенсия за хората, които са родени след

ха, че не трябва да се натоварва живият труд, а трябва да се използва оборотът.

Значи може и иначе? Значи може всякак. Размерът на осигурителната вноска се калкулира, тя не се определя по политически или по някакви други причини.

Проблемът с възрастта вълнува много хора. Според вас тя трябва ли да расте заедно със стажа или да вървят поотделно, според двата варианта, които предлагат от КС?

Аз предлагам да расте възрастта по алинея 3 на член 68.

Какво значи това?

Това е за тези, които не са събрали нужните, примерно за мъжете 63 години и 8 месеца и 37 години и 8 месеца стаж. Те могат да се пенсионира на 65-годишна възраст, за жените и мъжете, и не по-малко от 15 години действителен осигурителен стаж. Аз твърдя, че това, с което ни плашат, че Европа



Сбъркат ли с КТБ - чакат ни зимни избори и исландска революция

Няма как да узнаем за персоналната и групов мрежова вина, освен ако не се видят списъците



Кръстьо ПЕТКОВ, председател на Съюза на икономистите в България

Мисля, че има вече факти, според които изкуствено удълженото време за проверки и работа на терен на одитори и квестори на КТБ и банка "Виктория" дадоха възможност на някои клиенти и заинтересовани лица да си решат проблема с влогове, кредити и т.н. Подчертавам, въобще не става дума само за подозрения, а за факти.

Затова ситуацията след резултата от одита става много сериозна и рискована, така че не бива да бъде оставяна само в ръцете на БНБ за решаване. Натъкваме се на данни, които надхвърлят периметъра на управлението, надзора и оперативното банкиране. Става дума за една огромна финансова афера, която трябва да се разплете с участието на държавата в лицето на новия парламент и правителство, както и да

се проследи от независим граждански контрол. Има начин да се създаде подобна институция, съществува такъв опит в други държави.

Колкото и да се оплакваме от родното правосъдие, ние няма на кого друго да разчитаме. Затова трябва прокуратурата и съдът да се намесят и да разсекат този криминален възел от действия и бездействия, които доведоха де факто до фалита на КТБ. Ако се доверим на оценките от одита, се касае за над 4 млрд. лв. необезпечени кредити и няма как това да не се отрази по веригата на цялата банкова система. Така че - прошка никому, прокуратурата и съдът трябва да си застанат на мястото.

Но, за да сме сигурни докрай, че няма да се повторят събитията от края на 1996 г. и началото на 1997 г., нека се възползваме от предимството, което имаме като членове на ЕС. И колкото се може по-бързо да ангажираме европейския банков орган, независимо от изкуствените обяснения на БНБ, че европейските становища нямали правна сила в България(!) Имат и още как! И досега не мога да си обясня защо БНБ не продължи да настоява за намесата на европейския банков надзор. Фактът, че европейските правила у нас не са влезли навсякъде, е само оправдание и смя-

там, че тези институции в ЕС не биха отказали на България помощ, ако я бяхме поискали. Да, консултантските компании си свършиха работата при одита на КТБ и банка "Виктория", но не бива да забравяме, че на тях им се плаща за това. Те стигат донякъде, без да се ангажират с конкретни досиета, списъци с хора и имена на фирми, а в България няма как да узнаем за персоналната и групов мрежова вина, освен ако не се видят списъците. За мен идва краят на банковата тайна - дотук беше. Тази тайна е за онези, които спазват българските и европейските закони и регулации, а онези, които съзнателно са престъпили закона, защото не вярвам в случайни грешки, които съзнателно са извършили криминални деяния, не трябва да се ползват от закрилата на закона и банковата тайна. За мен най-загрозената в сегашната ситуация са вложителите в двете банки с депозити до 100 000 евро и добросъвестните кредитополучатели, те са най-осетени и за тях трябва да мислим.

Аферата КТБ ще бъде първият препъник за новото правителство - да му мислят ГЕРБ и кандидатите за коалиционно управление. Времето за споделяне на отговорност дойде, сбъркат ли - чакат ни зимни избори и исландска революция. (БГНЕС)

Скъпотиия го шия

Петра ТАШЕВА

Тези дни бъдещите ни управници усилено се споразумяват за властта. Толкова са усърдни в преговорите си, че чак е неприлично, неудобно, безсрамно, грозно! Не се чува от никого от новите власти загриженост за живота на обикновения българин, за скъпотията, която ни е хванала за гърлото, стиснала ни е в клещите си и ни не можем дъх да си поемем.

Още преди да влезе в сила новата, по-висока цена на тока, стоките, храните, услугите започнаха да ни се предлагат с нови, по-високи цени. Някои скочиха не с 8 на сто, а двойно и тройно. Спекулата е ужасяваща. Най-чувствителна е разликата в цени-

те на лекарствата, които всеки ден купуваме все по-скъпо. Но нашите заплати и пенсии остават същите. Хората са в шок. Нима не ни стига, че почти всичко у нас е менте, че не знаем дали се храним или се тровим, но и сега го купуваме много по-скъпо.

В същото време - разходи за нови коли за депутати, които скоро ще седнат на банките в Народното събрание. И само това да е? За тях лукс и екстри, а за нас, обикновените - шоково високи цени и мизерни заплати.

Пенсионерите пак са само бремене, ненужен товар за управниците. Защо тежестта от поскъпването трябва да се плаща пак само от най-бедните, от редовите трудови хора, от лишените на деца и

възрастни? Защо тези, които са с най-високите доходи, не поемат по-голямата част от скъпотията? Защо те не се лишат от екстрите си, от лука си? Та "министър" означава "слуга на народа!"

Чуваме ги, виждаме ги как се чудят с кого да се съберат, с кого да се "коалират", за да могат да направят правителство, да се задържат във властта, но кой от тях не продумва за скъпотията, който ни сграбчи. Тези цени докарват хората до ужас и отчаяние! Всеки ден те са принудени да свиват покупките си, да намаляват потреблението си, да увеличават лишенията си.

Отново се задава тежка зима. Дали пак ще е зима на недоволството ни, на протестите - скоро ще се разбере. Ако бъдещите власти не предприемат мерки да облекчат хората

в това тежко време, не е ясно колко и как ще се удържи търпението на народа. Двадесет и пет години се спекулира с толерантността, с нервите, с живота ни. Живеем в страх, обира ни сме всекидневно. Само безсилието и беззащитността са ни осигурени в този тежък и безкраен наш преход. Все по-надолу се спускаме в ужаса на бедността, която ражда убийствени пороци и направо оскотява човека.

И като мнозинството от българите, аз също искам на първото си заседание новите народни представители не само на думи да се кълнат във върноста и предаността, а да го покажат на практика. Но не им стиска да си намалят заплатите, да си свият бюджета, да се лишат от финансовите си привилегии, за да докажат, че наистина са "нови и народни".

Точката наг И-то

Трусоевете на двустранната нелоялност

Иво АТАНАСОВ

Положението на БСП изглежда отчайващо, но не е безнадеждно. Достатъчно е да се погледнат изборните резултати на партията през новия век. Те са като бели дробове - пълнят се и се свиват, после пак и пак, макар и не в същия обем, но дишането продължава. А с него - и жизнените функции.

След първоначалния бум на основния опонент - ГЕРБ, с милион и 700 хиляди гласа през 2009 г., в следващите два парламентарни вота избирателите му се стопиха почти наполовина и се закрехиха около кола един милион. Тенденцията е неотклонна надолу и никак не е за вярване, че след отлив ще дойде прилив. Нещо повече - загубата на гласове е толкова сериозна, че Борисов за малко щеше да подобри негативния рекорд на Станишев за най-слаба победа в целия четвъртвековен преход. През 2005 г. спечелилата изборите БСП вкара едва 82-ма депутати, а сега ГЕРБ - само с двама повече. За сравнение - някога дори Филип Димитров завоюва 110 места в Народното събрание. Приливите и отливите са при социалистите. От избори на избори гласовете им ту скачат на около милион, ту се топят наполовина, както е на последния вот. Това дава надежди за излизане от отчайващото положение, стига да се видят причините за разтягането и свиването на електоралния акордеон, както и да се акумулира воля за промяна.

Днес изглеждат безкрайно симпатични, но и трогателно безпомощни призивите дебатите за БСП да се водят вътре в съответните органи, а не в медиите. Няма съмнение, че в първия случай поражението върху образа на партията ще бъдат по-малки, но въпросът е дали ли е нужният вътрешен диалог. Не просто разговори, а диалог, който предполага не само да бъдеш изслушан, но и чул. Ако решението се вземат по този начин, дискусиата няма да се пренася в медиите. Винаги ще има неколцина, чието многословие ще се излива и навън, но това ще бъдат изключения, които няма да развалят общата картина. Когато обаче различното мнение системно бива подминавано, то не само може, но и - особено когато е добронамерено - е длъжно да търси и друга аудитория, за да се опита да предотврати негативното развитие на събитията. А раздетелите за затваряне на дебатите най-напред да бъдат честни пред себе си дали са подкрепяли рационалното в различното мнение, с което то са предпазили партията от не една беда, а после да сочат с пръст онези, чието говорене излиза навън.

Примерите са многобройни. На 4 юни 2007 г. няколкото сайта тиражираха статията „БСП: От едностранна лоялност към двустранна нелоялност“, вземайки я от блога ми. Цели две години преди това на заседание на висшето партийно ръководство развих тезата, че първото неизбъжно ще доведе до второто. Едностранната лоялност означаваша съобразяване в много по-голям степен на излизане с върха на партията, отколкото на върха с низините. До парламентарните избори през 2005 г. това бе налице. Едностранната лоялност обаче нямаше как да продължава до плюс безкрайност, нужно беше и върхът да се съобразява с низините. Достатъчни бяха две прости неща - политиката да бъде израз на лявата същност на партията и да се провежда с личности, за които да не се гласува с гримаса на недоволство, а да се ползват с одобрение, включително и извън постоянните избиратели.

Това не се случи в необходимата степен и на евроизборите две години по-късно дойде първият трус. С получените едва 415 хиляди гласа - най-слаб резултат за целия преход, БСП загуби дори част от твърдото си ядро. Едностранната лоялност се беше изродила в двустранна нелоялност. Вече не само горе не се отчитаха мненията долу, но и низините не подкрепяха действията на върха. Този момент беше ключов, защото хиляди избиратели преодоляха вътрешното си неудоволство, пречупиха се и се убедили, че не си създават кой знае какъв дискомфорт, негласувайки за БСП. След първата изневяра те бяха готови и на втора, и на трета. И гласовете за социалистите ту се свиваха, ту набухваха. Партията получаваше близо милионна подкрепа, а после започваше да обяснява как не може да съществува точно онези политика, заради която е била предпоставена, и избирателите й се стопляха наполовина.

Повече от тези хора не са отишли в други партии и тъкмо в това са шансовете на БСП. Те пасуват в очакване на точната политика и точните имена, които да я гарантират. След сегашната фаза на двустранна нелоялност е нужен известен период отново на едностранна лоялност, но този път върхът да е лоялен към низините. Изисква се и време низините да поярват, че върхът е лоялен към тях. Едва след като БСП си възвърне доверието и, че може постепенно да се премине към така необходимата двустранна лоялност. Онези, с която социалистите печелеха победи. В противен случай двустранната нелоялност не само ще нанесе поредните трусове, но и те могат да бъдат с обратен на динамичен резултат - мощни отливи без приливи помежду им.

Други текстове от автора на www.ivatanasov.info

ДУМА

АИДА
ПАНИКЯН

Несигурността на работното място стресира най-много работещия българин. Дотук новина няма, защото стресът е неизменна част от всекидневието ни. Как иначе - сутринта в градския транспорт изнервени хора се блъскат и дори се нараняват един друг, гарнирани с груби словесни престрелки, а мобилните телефони не спират да звънят. С учестен пулс човек стига до работното си място и започва работа. Картинката е позната всеки не само от собственото всекидневие.

В Европа социалните партньори още през 2004 г. подписаха споразумения за превенция на психосоциалните рискове, а през 2007 г. - и на наси-



АНАТОЛИЙ СТАНКОВ

Дребна хитрост с голям ефект

лието и тормоза на работното място. У нас обаче социалните партньори нехаят и само синдикатите напират за такива споразумения. Очевидно у нас единствено профсъюзите си дават сметка, че производствеността на труда зависи не само от здравето бачкане и стриктното спазване на работното време, но и от здравето - физическо и най-вече психично, на работника. Само преди дни млада българка, която живее в САЩ, ми се похвали, че работи в световноизвестна фирма и с възторг отбеляза, че към

фирмата има безплатна детска градина, стол, в който работещите се хранят на безценица, физически салон, здравен кабинет и пр., и пр. Разбира се, това не можеше да ме впечатли, защото още във втората половина на XX в. у нас държавата - единствен работодател тогава, бе осъзнала, че трябва да бъдат осигурени на работниците в максимална степен удобства в близост до работното място, за да могат те да не се притесняват за неща извън работата и максимално да бъдат съсредоточени в нея.

Дребна хитрост с голям ефект за производствеността на труда. Днес, когато вече Западът се научи от нас как да увеличи максимално полза от удовлетворения от работните си условия работник така, че да се постигне за предприятието повишена производственост на труда и повишена конкурентоспособност, у нас мнозинството работодатели живеят в отдавна отминалата епоха на началното натрупване на капитала. Те при всеки опит да бъде увеличена дори с 5 лв. минималната заплата изпадат в шок и рисуват

мрачни картини за масови съкращения и скок на безработицата. У нас по-малко от 10% от работодателите инвестират в обучението и квалификацията на кадрите си, без да си дават сметка, че възвръщаемостта е многократна. Така че не е учудващо бездействието им и по отношение на превенцията на стреса на работното място...

240 млрд. евро дава всяка година Европа за преодоляване на последиците от стреса на работното място. Колко ли от тези 240 млрд. евро са български левове?

Подигравка с публиката

ИЛКО
СЕМЕРДЖИЕВ

Изказаните приказки след срещата ГЕРБ - Патриотичен фронт са смешотворни и безсмислени. Това, което обявиха, не може на практика да се определи като коалиция. Това е хипотетично обещание за бъдеща подкрепа за управление и парламентарни гласувания, дотолкова, доколкото тези 18 точки са някакъв вид програма, ако изобщо може да се нарече така.

Имаме едно устно споразумение за сътрудничество неизвестно на каква цена. Фактически

това научихме завчера. В същото време от страна на Валери Симеонов се заявяват условия - ние няма да искаме министри постове, но и от партията на Корман Исмаилов "Свобода и достойнство" да не искат. Това е разбираемо, след като се обявяват за патриотична формация и разбират формацията на Исмаилов като ДПС 2. Друг е въпросът, че по този начин те разцепват Реформаторския блок и вече цялата контра остава в ръцете на Реформаторския блок. Те побързаха да се обявяват за реформатори, без да имат такава компетенция, а сега ще се окаже, че ще трябва да поемат ангажменти да правят реформи, без дори и да са подозирали, че такава нещо някога ще им се наложи.

Политическата подкрепа на Патриотичния фронт означава, че ще

гласуват за правителство, но това гласуване ще даде неизвестен като срок мандат на новия кабинет. Тяхната подкрепа ще е силно рискова, защото тя може да се обърне във всеки момент по всеки повод.

ГЕРБ проявява сниходителност към тази формация поради една проста причина - те имат гарантираната подкрепа на ДПС. Това е ясно от предварителната заявка на ДПС, че дава 300 дни безусловна подкрепа на правителството. Това пък означава, че в следващите 300 дни ГЕРБ притежава 123 гласа и затова всичко останало им е абсолютно безразлично. Просто театър за пред публиката. Ние гледаме сценки от едно вече състояло се мнозинство. В момента ГЕРБ очевидно се намира в абсолютно комфортна среда. Затова и въртят всякакви видове театри с всички

останали играчи. На практика тези преговори са подигравка с публиката.

Хвърля ни се прах в очите, но отговорност ще трябва да поеме Реформаторският блок поради непремерените си приказки преди изборите. Да не забравяме, че много дълго те обявяваха ГЕРБ за мафия. През последните седмици решиха, че ще станат коалиционни партньори на тази т.нар. мафия. А заради ангажиментите, които формално приеха под формата, че са много големи реформатори, сега ще им се наложи да правят реформи - нещо, което те не са в състояние да правят. В РБ няма хора, които да са участвали в изпълнителната власт, нито в законодателната, а още по-малко да са правили реформи. Това са хора реформатори само на думи.

БГНЕС

Датата

25

СЪБОТА 25 ОКТОМВРИ 2014

1811 - РАЖДА СЕ ЕВАРИСТ ГАЛОА, ФРЕНСКИ МАТЕМАТИК (УМИРА 1832 Г.). Още

като ученик успява да определи необходимо и достатъчно условие един полином да е решим в радикали, обобщавайки работата по многовековния проблем. Заниманията му са основа за теорията на Галоа - базисен дял във висшата алгебра. Математикът е заклет републиканец. Още на 20 г. е убит на дуел, за който се смята, че е инсцениран от тайната полиция поради политическите му убеждения.



1825 - РАЖДА СЕ ЙОХАН ШРАУС (СИН), АВСТРИЙСКИ КОМПОЗИТОР, ЦИГУЛАР И ДИРИЖЕНТ (УМИРА 1899 Г.).

19-годишен жъне успех още с първия си концерт. След смъртта на баща си застава начело на неговия оркестър. Дотогава композира бална музика и си спечелва прякора "Кралят на валса" ("На хубавия син Дунав" и др.). Пише оперети, най-известните от които са "Прилепът" и "Цигански барон".



1838 - РАЖДА СЕ ЖОРЖ БИЗЕ, ФРЕНСКИ КОМПОЗИТОР (УМИРА 1875 Г.).

Работи основно в областта на операта и симфонията. Повлиян от течението в изкуството по това време, наречено "подем във Франция", творбите му се отличават с по-голяма демократичност и народностна интонация. Най-известното му произведение е операта "Кармен". В музиката са включени елементи, характерни за испанските народни песни.



1864 - В ГАБРОВО СЕ РАЖДА ЕВТИМ ДАБЕВ, ПОЛИТИК И ЖУРНАЛИСТ (УМИРА 1946 Г.).

През 1886 г. издава в. "Росица" - първото наше печатно издание, в което се публикуват материали със социалистическа насоченост. Първ преработка и издател на марксистка литература в България. През 1891 г. участва в Бузлуджанския конгрес. Заедно с Георги Кирков редактира "Работнически вестник" (1897-1900). Редактор на сп. "Труд" и сп. "Пролетарска заря".



1944 - ЯПОНΙΑ ЗА ПЪРВИ ПЪТ ИЗПОЛЗВА КАМИКАДЗЕ. НА ЯПОНСКИ ЕЗИК ДУМАТА ОЗНАЧАВА "СВЕЩЕН ВЯТЪР". Използва-

на е за първ път във връзка с тайфуна, потопил на 2 пъти (през 1274 и 1281 г.) корабите на монголския хан Хубилай и спасил Япония от нахлуване. По време на Втората световна война така са наречени пилотите-самобийци, използвани от Япония като бойно средство против флота на САЩ. Сега думата е синоним на самоубиец и жива торпила.



1955 - В САЩ ЗАПОЧВА ПРОИЗВОДСТВОТО НА МИКРОВЪЛНОВИ ФУРНИ. Историята на

изобретението датира от 1946-а, когато д-р Пърси Спенсър, работейки върху проект за радари, неволно се убеждава в качествата на магнетрона, когато царевичните зърна започнали да се превръщат в пуканки. През 1947 г. първата микровълнова печка с височина около 170 см, тегло 340 кг и цена 5000 долара е на пазара. Първите модели с практически приложение за дома са на цена около 1300 долара и се появяват в средата на 50-те години на XX в.



1978 - РОНАЛД РЕЙГЪН ОТПУСКА СРЕДСТВО ЗА СЪЗДАВАНЕТО НА НЕУТРОННА БОМБА. Амери-

канският учен Самюел Коен създава концепцията за нея през 1958 г. Въпреки негативната нагласа на президента Джон Кенеди, първата неутронна бомба е тествана през 1963 г. в подземен тунел в щата Невада. Разработването на оръжието е прекратено по времето на президента Джими Картер, но после е възстановено от Роналд Рейгън.



Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ДУМА

СЪБОТА
25 ОКТОМВРИ 2014

НЕЗАБРАВА



"Цар Самуил",
худ. Кеазим Исинов, 1972 г.

1000 години са цяла бездна от време, но въпреки това историците успяват доста точно да възкресят драматичните събития тогава на Балканския полуостров и борбата на живот и смърт между двама могъщи владетели - българският цар Самуил и византийският император Василий II. И двамата орисани от съдбата да живеят във вечно съперничество, противоборство и вечни битки за надмощие.

Василий II, завладял Преслав, пише на Самуил, който брани Средец:

ПОКЛОН ПРЕД ВЕЛИЧИЕТО И ТРАГЕДИЯТА НА ЦАР САМУИЛ

ИЗЛОЖБА В ЧЕСТ НА МОГЪЩИЯ ВЛАДЕТЕЛ ПРЕДСТАВЯ ТВОРБИ НА НАШИ ХУДОЖНИЦИ ОТ РАЗЛИЧНИ ПОКОЛЕНИЯ, ВДЪХНОВЕНИ ОТ НЕГОВАТА НЕВЕРОЯТНА ЛИЧНОСТ

Богдан ИВАНОВ

"Ти да не си цар, та не ми се подчиняваш?"

А той му отвърща:

"Не съм, но баща ми, комит Никола, беше управител на Средецка област, назначен от цар Петър, и когато той на смъртния си одър ме благослови да наследя неговата длъжност, ми завеща, докато съм жив, да пазя българщината".

И наистина, до трагичната си смърт през 1014 г. Самуил води много войни за българщината и създава велика държава: пренася столицата ѝ чак в Охрид, стига на юг до Лариса, на север - зад Дунава, на запад - до Адриатическо море, на изток - до Тунджа!

В същото време Василий II завладява безкрайни земи в Азия и под негово владичество Византийската империя се разпростира върху фантастичните 1,5 ми-



"Цар Самуил разбива византийците при Траянови врата",
худ. Евгений Поптошев



"Самуилов воин", худ. Димитър Киров, 1973 г.



"Портрет на цар Самуил", худ. Панайот Панайотов, 1941 г.

лиона кв. км - най-голямата територия в цялата ѝ история!

Ето, това е противникът на българите, надвиснал с гигантска мощ над страната, който Самуил трябва да побеждава, да побеждава, да побеждава, докато накрая сам загива в тази жестока борба за спасяване на България.

Неговата изключителна, разтърсваща съдба, вдъхновява поети, писатели, художници и сега, когато отбелязваме 1000 г. от смъртта му, една от многото ни изяви на благодарни потомци е изложбата в Националната художествена галерия, наречена "Цар-Самуиловият век в творбите на българските художници". Неин организатор е Институтът за изследване на изкуствата към БАН, като в експозицията участват със свои експонатни музеи от София и от цялата страна.

Стремежът е Самуиловият век да не бъде представен единствено като прокоба, трагедия и край на Първото българско царство, като фатално поражение и унижение на цял народ, като смърт, а по-скоро като висша държавна отговорност, като дързост, героизъм и слава за България в едно много сложно и страшно време от нейната история.

Макар че любопитството към художествената интерпретация на цар Самуил се появява едва в края на XIX век, до днес художници от различни поколения чрез многообразие от похвати сторват дълбок поклон пред нашата история, пред Цар-Самуиловото време.

Най-стара сред изложените е картината на Стефан Иванов "Самуил" - 1914 г. После, породени от възкръсналите български мечти и надежди за обединение на всички българи и за Велика България, и окрили от нашите победи в Балканската и в Първата световна война, от включването ни в Оста по-сетне, идват платна на Петър Морозов, Борис Денев, Борис Ангелушев, Евгений Поптошев, Желязко Сербезов, Иван Христов, Панайот Панайотов...

В по-ново време са създадени впечатляващите по дълбочина на скулптурни творби на Любомир Далчев, Борис Гондов, Спас Дочев, Кирил Матеев, както и възбуждащите с драматизма си картини на Димитър Киров, Кеазим Исинов, Пламен Вълчев.

За изложбата е издаден изискан каталог със съставител доц. д-р Емануел Мутафов и в него са включени освен изложените над 30 художествени творби, и снимки на скулптурната композиция "Самуиловите войници" на Любомир Далчев, на мемориалния комплекс при село Ключ, на картината на Светлин Русев "Самуилови войни". Особено ценен е анализът на Цар-Самуиловия век, на сложната, мъжествена, обречена на България личност на царя. Отделно - на творбите от бележити наши майстори, подчинили талант и творческо въображение на темата за цар Самуил и за нашето славно минало.

И докато всеки от посетителите развълнуван се опитва да подреди мислите си, след като е видял всичко, написаното от Елена Василева в Книгата за впечатления сякаш идва да му помогне:

"Гордея се с историята на страната ни!

Трябва да я съхраним и опазим напук на всички, които са тръгнали да я зариват в забвение!"

Думата парфюм произлиза от латинския израз *per fumus*, което означава "чрез дима". А от омотаните с билки и смоли ароматни факли, от маслените кадилници в храмовете и розовата вода на Авицена досега парфюмът има наистина дълъг път.

Първите парфюми са създадени в Месопотамия и Египет, а по-късно персийците и римляните превръщат парфюмерията в изкуство.

Още от древни времена парфюмът в Египет е бил център на естетиката и терапията както за жените, така и за мъжете. Майсторите на това чудо са смятани за творци, а професията е упражнявана от представители на двата пола. Процесът по създаването на парфюми може да се разгадае по релефите, оставени върху стените на гробниците на жреците. От тях става ясно, че най-честите съставки, използвани за парфюмите, били къната и канелата.

Според древните вървания гримането в Египет на лицето и тялото с всякакви помади скривало човека от злите духове.

Още тогава от различни природни съставки са приготвяни отвари и мазила, с които

хората се разкрасявали и лекували

Първите сведения за извличане на етерични масла от растения са открити в шумерски клинописни плочки, около 5000-4000 г. пр.Хр.

Друго сензационно откритие на изобретателните шумери бил сапунът. Но за истински първооткриватели на козметиката специалистите определят древните египтяни. Те широко използвали ароматните екстракти от растенията, за да въздействат върху душата и тялото. Свещените масла и благовония се приемали като дар от боговете. С тях от една страна разкрасявали, от

друга - разрешавали какви ли не здравословни проблеми. Както жените, така и мъжете били известни със своята суета, но и със стриктното спазване на лична хигиена.

Египтяните познавали и уникалните свойства на мускуса, амбрата и дуриана, както и тяхната сила като афродизиаки. Употребявали са и мирото, което представлява растителната смола, извлечена от различни храсти и други ароматни дървесни видове. Описани са и животинската мас, както и мускуст.

Египтяните имали доста екзотич-



ни вкусове. Като допълнение към домашно отглежданите есенции са внасяли и аромати като ладанова смола от Арабия и Източна Африка, галбан от Персия, също и тамян, поради това, че не е можело да бъде отглеждан в Египет.

При празници и жертвоприношения използвали мирта и тамян

Мистичната им сила по-късно се оценява в християнството и се използва и досега. Внасяните разновидности били скъпи, което показва изключителната важност на парфюма още тогава.

Опитите за създаване на уха- ни от миризмите на растенията и на земята са плод на усилия на жреци, магьосници, алхимици, майстори-парфюмери, та чак до съвременните експерти. Целта на всички е обновяване на технологията за производство, както и изобретяването на нови миризми. Това се превръща в опияняваща страст за тях - вълнуваща и изнедаваща.

По време на християнството използването на парфюми било забранено - техният аромат и свойства били обявени от църквата за твърде чувствени и съблазнителни.

Любопитно е, че докато християнската религия забраня-

ПАРФЮМЪТ, ИЗНЕНАДА, СЪБЛАЗЪН, СТРАСТ

С МНОГО ЧАР, ФИНЕС, ИНТЕЛИГЕНТНОСТ, НО И С НЕПОВТОРИМО ТАЙНСТВЕНО УХАНИЕ КЛЕОПАТРА ОМАЯЛА МАРК АНТОНИЙ

Мария ПОПОВА

ва употребата им, мюсюлманите използват аромати не само по време на религиозни ритуали, а всекидневно. Може би поради тази причина първата революция в парфюме-

ми, оставяйки подробни инструкции за майсторене на ароматни мазила. В древните текстове на индийските веди също става въпрос за въздействието на розовото масло и етеричното масло от индийска тръстика. Описано е силното еротично



рията се дължи на тях. Тогава персийският лекар и химик

Авицена разработил процеса на гестулация

така че производството на ароматни екстракти става по-ефективно.

В епоса за Гилгамеш се разказва, че в началото за извличане на ароматите горели треви и смолисти вещества. А преди около 5000 години шумерите мажели косите си с благовонни масла и масажирали тялото си. Излежавали се във вани с масло от жасмин и перуника, а от кадилниците се носело упойващото ухане на кедр. От това време са и първите достоверни сведения за уменията на хората да извличат ароматни вещества от растения и от животински продукти.

Интересно е, че докато християнската религия забраня-

ва въздействие на тревите и маслата и в библията на изкуството за любовта - Камасутра.

Парфюмът е едно от ефикасните оръжия и на Клеопатра. Любимият ѝ аромат съдържа мирта, канела, кардамон, корен от перуника, лотос, шафран и риган. За нея имало специална доставка на редки цветя: жасмин, лавандула, орхидея.

Според легендата при преминаването на кораба ѝ по Нил даже платната му излъчвали упойващи аромати. Това предизвиквало голяма еуфория сред местното население. От кадилниците се носел

известният египетски аромат Кифи

(Kyphi). Това бил най-изтънченият парфюм, направен от маслата на индийска тръстика, мента, хвойна, акация, канела и др.



Разказват, че именно с това тайнствено ухане Клеопатра омайла Марк Антоний. Разкопките показват, че още в древни времена съставките и качествата на парфюмите били изключително важни, както и това колко дълго ще издържи техният аромат. В онези времена парфюмът бил основно перо в износа и много държави се надпреварвали кой ще произведе парфюм с най-високо качество. Маслото от лилии било предпочитано, а това доказва, че в древността дори имало спазване на някакъв стандарт, съществувал и все още не съвсем изяснен стремеж към унификация.

Древният философ Плиний Стари е изредил в своята книга "Естествени науки" аромати като ирис, бадем и лилия. Той описва египетски парфюм, който пази аромата си и след 8 години, а според древния гръцки ботаник Диоскоридес египетският парфюм превъзхождал парфюмите, направени от другите цивилизации.

Парфюмите на Египет се съхранявали в стъклени или каменни съдове, като най-желаните били от алабастр. Носели името на града, в който ги правели, или името на основната си съставка. Декорацията включвала и бижута. Парфюмът се е горил като бял таман и като зелен таман. Използвал се от естетически съображения, под формата на течни настойки от масла или от восък и мазнини - за кремове и мехлемите.

Дълго парфюмите били предначерани основно за елита на обществото. Интересно да се отбележи, че след смъртта на Тутанкамон

бече 3300 години 8 гробниците му се усеща упойваща миризма на парфюм!

Тапуги - химичка от Месопотамия - изобретила парфюм, като дестилирала цветя и етерични масла. За целта тя използвала цветя със силно ухане, което чрез дестилацията се увеличавало.

Египтяните пък употребявали много качествени, трайни и силни парфюми при подготовянето на телата на своите царе за мумифициране.

Подобен обичай съществувал и при гърците - те поръсвали с ухани течности падналите в бой воини. При тях парфюмите имали и друго предназначение - използвали ги за масажи в баните. Смятали ги и за истински стимулант в удоволствието и пиришествата.

Около римските куртизанки се носели облаци ароматни ухания, съставките и начина на приготвянето им обаче се пазели в строга тайна.

Знаменитият учен и философ Авицена експериментирал с цветчетата от рози в желанието си да намери лек за всички болести. По такъв начин, както стана дума и по-горе, той открил дестилацията - способ за отделяне на концентриран екстракт. Тази технология поставя началото на модерното парфюмерийно производство. Нежната и прозрачна розова вода на Авицена става мигновено една от най-важните експортни стоки на Изтока и се използва за ароматизиране на най-разнообразни неща, включително и на... зърна от кафе. А в Европа тя става основна суровина за производство на козметика и парфюми.

След кръстоносните походи в двора на английския крал Едуард Първи, а по-нататък и при френските, италианските и испанските дворове, започват да работят домашни майстори-парфюмери, които създават ароматни масла и течни ароматни смеси - началото на съвременните парфюми.

Унгарците гобавяли и алкохол

Известната "унгарска вода" е направена през 1370 г. за унгар-

ската кралица Елизабета и съдържа добавка от алкохол. Дали се е хал парфюмът на кралица не знаем, но технологията, която позовава на парфюма да стане

по-силен и по-траен, скоро се разпространява из цяла Европа. Първият парфюм започва да се продава във Франция през 1675 г. Наполеон Бонапарт изисквал всеки месец да получава по две бутилки от новото немско изобретение - силно ароматна и остра "Кьолнска вода" с лек лилав оттенък: Eau de Cologne - Одеколон, както е оригиналното му наименование. Той е патентован от братя Фарини в Германия през 1709 г. Представлява смеси от вода, алкохол и растителни екстракти, като



съотношението на съставките определя силата и характера на миризмата му.

Наполеон предпочитал да го ползва сутрин след бръснене. Но поради силното му дезинфекциращо действие често в полски условия го употребявал и за обработване на раните на офицерите.

През 1710 г. в Кьолн се родил и терминът "одеколон" или "Кьолнска вода".

По-късно, през XIX век, се появили и първите големи именамарки в парфюмерията - Жан Герлен (Guerlain), Франсоа Коти (Coty), Ърнест Делатрьоф (Garon). От този момент производството на парфюми се превърнало в индустрия.

До началото на XX век няма разлика между женски и мъжки парфюми.

Мъжете се пръскали обилно

с парфюми, точно както и дамите. Изобщо не изоставали в употребата на ароматни води и козметични кремове. Аристократите обожавали ароматизирани ризи, ръкавици, панталони. Луи XV и неговата любимка

мадам Помпадур са били известни с това, че изисквали не само дрехите им, но и всички вещи в дома - мебелите, а дори и голените - да носят аромата на парфюм.

Френската революция, въпреки огромните сътресения, които предизвиква в обществото, никак не намалила популярността на парфюмите, дори напротив - появили се нови аромати с актуални заглавия - Parfum de guillotine ("Аромат на гилотина") и A la Nation ("За нацията").

Първият велик парфюмерист е Франсоа Коти, той отворил магазин за парфюми в Париж в края на XIX в., като най-успешните са L'Origan, Chypre и L'Aimant.

През 1921 г. Коко Шанел - френската дизайнерка, пуснала собствена марка парфюм, наречен "Шанел 5". Името му произлиза оттам, че той бил петият от моестрите, които ѝ представил парфюмеристът Ърнест Бо.

И досега този парфюм е един от най-продаваните в света. Развитието на органичната химия дава разните синтетични материали, които, комбинирани с голямата избор естествени аромати, водели до изкуството на парфюмерията, каквото го познаваме днес.

Едни от най-използваните съставки при създаването на парфюми били:

Амбра - вещество от животински произход, то е секрет от стомашно-чревния тракт на морски бозайници от разред Китоподобни, застрашени от изчезване. Бал-

сам от храносмилателната система, напомнящ аромата на мускус, и се използва главно за стабилизиране на състава. Сега обаче се заменя със синтетични химикали.

Бергамот - оранжевите му цветове са негодни за консумация. Расте в много части на света, включително и в Италия, Западна

Африка и в Мароко. Ароматни масла, извлечени от плодните дръвчета, се използват в парфюмерията още от осемнадесети век. Интересното е, че за производството на 1 килограм бергамот е трябвало да бъдат употребени минимум 200 килограма плод.

Анасон - представлява едногодишно растение и се среща навсякъде в Южна Азия, но също и в някои региони на Европа. Самото растение е с много интензивен и характерен аромат - донякъде напомнящ на кимион, но в сравнение с него по-интензивен и сладък. Парфюми се получават от анасоново масло.

Кегър - това дърво се среща в планинските райони. Парфюмерийната индустрия използва масло, което е извлечено от него.

Жасмин - храст, цъфтящ с големи, бели, жълти и розови цветове, широко използван от фирмите, които произвеждат парфюми. Жасминът е един от тези аромати, които все повече се заменят с вещества от синтетичен произход. Необходимо са 7,6 милиона цветя, за да се извлече един килограм жасминово етерично масло.

Кардамон - траен вид, популярен и в Шри Ланка, Китай и Индонезия. Това е една от най-скъпите съставки на парфюмите, които са били използвани в Древен Египет, но не и днес.

Бобровата мас има много силна миризма. Отделяна е от железите на бобрите в Канада и Сибир и се използва в парфюмерийната индустрия. Бобровата мас излъчва силен, тръпчив аромат.

Кориандър - растение, което широко се отглежда в Европа. Етеричните масла са подходящи композиции и придават пикантно ухане.

Сандалово дърво - маслото, извлечено от него, е изключително популярна съставка, използваща се широко в козметиката. Тя се употребява в ароматерапията, както и при суха и дехидратирана кожа.

Без съмнения друго нововъведение в историята на парфюмите се дължи на феромоните. Тези летливи химични вещества са отговорни за невербалната комуникация като друг начин за подмамване на противоположния пол. От години се смята, че хората, за разлика от някои насекоми и гризачи, не отделят феромони, но последни проучвания не потвърждават напълно това. Изкуствено произведени феромони често се добавят към някои парфюми и така те повишават своя стимулиращ ефект.

Истинската революция в парфюмерията настъпва през XIX век. С бързия напредък в областта на химията някои от природните, трудни за получаване и най-вече скъпи компоненти - например мускус, са заменени от вещества, произведени в процеса на химичен синтез. Това решение води до значителен спад в цените на парфюмите, а също така разширява обхвата на хората, участващи в създаването на аромати - истинските майстори.

Легенди в парфюмерийната индустрия станаха имената на Ърнест Делатрьоф, Франсоа Коти, Ърнест Бо, Жан Герлен и Едмوند Руднишки - създатели на аромати през XX век. Известни модни дизайнери като Пол Поаре и Коко Шанел откриват, че техните клиенти могат не само да се обличат в красиви дрехи, но също така да излъчват и приятни аромати.

Днес почти всяка модна къща създава и парфюми, които подкрепят нейната марка.

сам от храносмилателната система, напомнящ аромата на мускус, и се използва главно за стабилизиране на състава. Сега обаче се заменя със синтетични химикали.

Бергамот - оранжевите му цветове са негодни за консумация. Расте в много части на света, включително и в Италия, Западна



Д-р ЛЮБОМИР ПАУНОВ:

Младите лекари масово напускат, защото здравеопазването стигна дъното

Над 2000 хирурзи са напуснали страната за последните 10 години

Д-р Любомир Паунов е асистент към МУ-Пловдив и специализант във втора хирургична клиника в най-голямата болница в страната УМБАЛ "Св.Георги". Той е на 26 г., а преди 6 месеца стана най-младият асистент по хирургия в страната. Казва, че медицината му е в кръвта, защото е трето поколение лекар. Неговото желание винаги е било да стане хирург. Още от малък е искал да бъде лекар и никога не е имал колебание за това. Освен, че тази професия е свързана със спасяването на човешки живот, което е изключително, за него тя е и едно голямо предизвикателство, изпитание и необятна сфера, която никога не можеш да обхванеш изцяло, винаги има нещо ново, което да видиш и научиш, винаги трябва да си в крак с новостите, защото по този начин се развиваш и израстваш като лекар.

Според него здравеопазването върви надолу от 25 години и вече стигна дъното. За да отлепи оттам, е необходимо полагане на изключителни усилия. Не може една такава система да бъде успешна, когато средствата за здравеопазване се пренасочват в други звена, както се случи по време на правителството на ГЕРБ. Основните фактори, които водят до тази незавидна ситуация със здравеопазването са следните: огромното количество частни здравни заведения и това, че заплащането на здравни вноски не е задължително. Всички останали неща, които се говорят от кого ли не,



Д-р Любомир ПАУНОВ

са измислили, които целят да замажат положението и да хвърлят прах в очите на хората. В България, за около 7 млн. души има 315 болници, а за сравнение, в Германия, за 90 млн., те са около 2000. Направите съпоставка и своите изводи след това. Средствата за здравеопазване за година, които се отделят от семейство в САЩ, са около 15 000 лв., в Европа - около 6000 лв., а тук - около 500 лв. Ние отделяме за тази система около 4% от БВП, за Европа този процент е 8, а за САЩ - 18. Той добавя още, че проблемът не е защо някои лекари получават толкова големи заплати, а защо по-голямата част взимат толкова малко. Над 2000 хирурзи са напуснали страната за последните 10 години. Основна причина за това е, че лекарите получават до 10 пъти повече в другите европейски страни. Средствата, които дава държавата за година



Положението със здравеопазването в България е толкова лошо, че хората почнаха протести срещу закриването на болници

обучение за един студент по медицина, са около 10 пъти повече, отколкото при хуманитарните науки, а след това ние подяряваме един готов специалист.

"Считам, че всеки човек си тежи на мястото, а моето място е тук", казва д-р Паунов. Затова и никога не се е замислял дали да остане в България, или да я напусне. Той е много благодарен за обучението, което е получил в МУ-Пловдив, който е една изключителна база за подготовка. То му е дало възможност да мисли интелигентно, да съпоставя, анализира. От този университет, споме-нава той, са излезли и едни от

най-големите имена в българската медицина: проф. Елисей Янев (микробиолог), проф. Богоя Юруков (интернист и фармаколог), проф. Хайудов и проф. Пею Мишев (хирурзи). Този университет му е дал увереност, убеждение, че бъдещето в сферата на медицината и изграждането му като един добър лекар е в неговите ръце. Преди около една година, МУ-Пловдив, единствен от останалите български университети, е получил и една престижна международна награда от Оксфорд, което говори само по себе си за качеството. Голяма част от неговите колеги, които са завършили мина-

лата есен, почти веднага са успели да си намерят хубава работа. Той счита, че МУ-Пловдив му е дал основата, на която да стъпи след това. Той е благодарен и на неговите родители, които винаги са го напътствали и му дават правилните съвети и насоки, на началника на клиниката - проф. Ангел Учиков, и на всички колеги, които винаги са били отзивчиви към него. Важно е да си отговорен към това, с което се занимаваш, споделя д-р Паунов. За него хирургията е една голяма отговорност, която приемаш, още щом се захванеш с изучаването ѝ. Осъзнавал е, че няма да има толкова свободно време, но по този начин то ще се и оценява повече и ще се използва по-плънно.

Д-р Паунов се занимава и с политика. Секретар е на Оперативното бюро на Националния съвет на Младешката организация на БСП с ресор "Социални дейности и здравеопазване". Според него за една слаба икономическа страна като България, единствената алтернатива е една социална политика, която може да бъде водена само от социална партия. Не може една етническа партия всеки път да се чуди с кой да се коалира и винаги търси само изгодата, споделя той. За голямо съжаление, почти всички партии са партии - еднодневки, които идват за няколко години, взимат колкото и каквото могат, и си заминават, без никой да си спомня след това за тях. Не може всяка нова формация, която дойде на власт, да отрича старото и да започва всичко отначало с хора, приближени до нея, но недоказали се в своята сфера като експерти.

Улица „Георги Димитров“ някъде във Франция



Александър СИМОВ

За това колко лицемерно, комплексарско, порочно и тъпо е новото българско отношение към историята, най-добре може да се научи, когато България бъде погледната отвън. Едва ли има друга страна, в която една прослойка от луди така гласовито да настоява за амнезия и подмяна, за да могат нейните представители да се чувстват като надрусани с мескалин пророци в северноамериканска пустиня под много беззвездно небе. Но ето, че една малка история от чужбина може да пропука схемите на историческата лъжа. Става дума за това, че жители на френския град Сен-Сир Л'Еко се възпротивиха на идеята на своя кмет Бернар Дьобан (десен, разбира се, тия всички си приличат по желанието да трият памет) да преименува улица, която се казва "Георги Димитров". Новината звучи така екзотично в ушите на българите, които свикнаха с терора на постоянната подмяна на табели, в името на изгодното политическо и историческо статукво, че се появи по първите страници на повечето вестници у нас. Няма как да е по-друг начин. За българските уши подобно действие на съпротива от чужденци звучи като явление от алтернативна вселена.

Има един разказ на американския фантаст Фредерик Пол "Тунел

под света". В него се разказва за един странен свят, където всяка нощ изтриват паметта на хората и на сутринта те се събуждат, без да помнят нищо от предишния ден. Така постоянно живеят в нелудничавия 15 юни, ден след ден, обречени да бъдат жертва на всякакви експерименти за това какви рекламни кампании най-добре могат да продават продуктите. Сюжетът започва, когато един човек случайно бива пропуснат в процеса на изтриване на спомени и той тръгва да търси истината за своя свят, защото вижда как другите се държат като зомбита. Мисля, че две трети от българския народ се чувстваха като героя на Пол по време на това, което иронично и поетично бе наречено "преход". Проманата в България започна да се изразява в една безкрайна война срещу паметта на хората, в опита историята да бъде поднесена с нова дисидентска глазура, а неудобните факти за новото статукво да бъдат натикани дълбоко в блатото на вечната амнезия, за да могат новите политически елити да си измислят нови легитимности всеки път, когато им скимне. И една от първите фигури, която бе атакувана, е тази на Георги Димитров. Дори няма да се опитвам да му давам оценка в този текст, но е факт, че героят от Лайпцигския процес е един от най-известните българи по света. Той е бил на върха на вълната на своето време и колкото и да стържат със зъби днешните му оплюватели, си е извоювал място в българската история. Но как ли не се опитаха да водят война срещу него - изхвърляха го от учебници, взривиха мавзолея, преименуваха всяка улица, която носеше неговото име, с някакъв мракобесен реваншизъм.

Да се опитваш да даваш настоящи политически оценки на историче-

ските събития е занимание модно и интересно, но само ако го правиш последователно. Тези, които толкова не харесваха да има улици на името на Димитров, изобщо не се противиха да издигнат паметник на Стамболов, например. А Стамболов, уважаеми, никак не е пример за демократичен подход към опозицията си. Човек, тъпкал с полиция всяко несъгласие, едва ли може да бъде даван за пример като най-светлия държавник във вселената. И все пак - паметниците ми трябва да стоят. Защото това е история. Здравословното отношение към нея е да я приемеш. Тя е нещо, върху което може да се спори, но не бива да се докосва с нечистите ръце на стотици изверги, които искат да измизат с правоверен бяс своите нечисти съvestи.

И една група от французи ни дадох пример за това как трябва да се отнася човек към историята. Те си искат улица "Георги Димитров". Това е човек, за когото целият свят знае, а който иска, нека да си го оценява исторически. И аз не мога да приема, че цяла зала в СУ "Св. Климент Охридски" носи името на Богдан Филев, но смятам, че това е знак към хората, които го уважават, че България е страна, която се опитва да заличи историческите разделителни линии в себе си.

Компромис от другата страна обаче ние не сме видели. Те се опитаха да изкарат стотици палачи истински жертви и заради това ние сме твърде далече от всяко историческо изкупление.

Когато човек задълбае малко по-надълбоко, тогава вижда, че политическата ярост на господарите на амнезията всъщност е монопол на една съвсем малка групичка. Наскоро изследване за Паметника на Съветската армия показа, че една голяма част

от дясно мислещите хора са срещу неговото премахване. Всъщност огънят на истерията се поддържа от някакви си 3-4 процента, които като в древна психиатрия са окупирали правото да говорят от името на всички ни. Защо ли част от десните са срещу това? Вероятно дори и на тях им е писнало от безкрайните експерименти с паметта и политиката. Човек не може да живее вечно в лудницата и рано или късно душата настоява за малко покой, защото без него няма да има никакво бъдеще. Именно с протеста на французи срещу преименуването можем да разберем защо те са по-напред като нация. Просто са постигнали някакво съгласие със себе си. Не живеят постоянно като истеричи, останали без антидепресанти. Разбрали са, че историята не може да бъде променена по начина, описан от Оруел в "1984".

В разказа "Тунел под света" главният герой най-накрая разбира, че той дори не е истински - запазили са спомените, емоциите и преживяванията на един загинал във взрив човек и са ги поставили в главата на миниатюрна фигурка в свят, който е просто един макет на град. Това е много лоша метафора за състоянието, в което живя България. Една измислена държава, която се опита да остане без памет. Но фактът, че битката срещу историята бе толкова упорита, противна и гнусна, говори за нещо друго. Хората още не са се предали, толкова години се опитват да изтрият спомените им, а пък ето и - фигурите от миналото живеят сред нас, все още има поменици и това изпълва човек с един светъл оптимизъм, все едно е французин от Сен-Сир Л'Екол, който се бори за името една малка улчица, за едно късче истинска история...

МАЛКОТО СВЕТЛИНА Е ПРИЧИНА ЗА СЕЗОННАТА

Смята се, че близо половин милион българи страдат от меланхолия и безпомощност през зимата

Въпреки смяната на часа, която в събота срещу неделя ще ни даде един допълнителен час сън, не може да се отрече, че по-късите и с по-малко слънце дни ни карат да се чувстваме по-напрегнати. При доста хора през есента се наблюдава депресия, която се задълбочава още повече с дъждовете, студовете и лошото време. Това се дължи преди всичко на хормонални изменения в човешкия организъм.

Според специалистите сезонните депресии са нормално състояние, от което не бива да изпадаме в паника. През есента и на прага на зимата рязката промяна



на времето, което през последните 1-2 години стана нещо обичайно, както и липсата на достатъчно пресни храни през този сезон може да ни накара да се почувстваме изтощени, нервни, с липса на настроение и тонус. Сезонното афективно разстройство (САР) е разстройство на настроението, в което хората могат да развият депресивни симптоми в по-тъмните месеци (между октомври и февруари-март). То засяга милиони хора по света всяка година и има значително влияние върху благосъстоянието и начина им на живот. Понякога хората с разстройство имат трудности в концентрацията и лесна загуба на енергия. Макар като цяло това страдание да започва от около 23-годишна възраст, според Американската психиатрична асоциация симптомите на САР може да се проявят и при деца.

Според Американската академия по семейна психиатрия 4-6% от населението на планетата страда от САР. Смята се, че в България между 280 000 и 420 000 души са засегнати от САР.

Най-често сред

признаците

на сезонната депресия са усещане за потиснатост през октомври и ноември,

което може да се задълбочи през зимните месеци, тъга, безпричинен плач, бърза смяна на настроенията, усещане за безполезност или вина, постоянна умора, проблеми със съня и др. Депресията има и физически признаци, най-често от които са главоболието и болките във врата.

За да бъде поставена тази диагноза, пациентът трябва да е имал през последните 3 години 3 такива епизода. За

преодоляване

на есенната и на зимната депресия специалисти препоръчват няколко хитрости: устройте си уикенд извън дома, променете нещо в себе си (в прическата, в облеклото, парфюма), носете дрехи в ярки и жизнерадостни цветове.

Недостигът на витамин Д може да предизвика депресия най-вече у възрастните хора, твърдят холандски учени. Те са анализирали съдържанието на витамин Д в повече от 1000 души над 55 г. Оказва се, че в организма на 38,8% от мъжете и 56,95% от жените този витамин не е в достатъчно количество. Според специалистите недостигът на витамин Д се отразява отрицателно на интелекта, а това на свой ред влошава наст-

роението и предизвиква депресия. Източници на витамин Д може да се намерят в прясната риба (риба тон и сьомга), както и в консервирани сардини, портокалов сок, зърнени храни, мляко и кисело мляко.

Точната причина за депресията все още е неизяснена, но светлината се смята за най-същественият вероятен фактор за развитие на страданието, т.е. колкото по на север живее човек, толкова вероятността за сезонни колебания в настроението му са по-големи.

Леките форми на сезонната депресия могат да се лекуват с повече движение на чист въздух или билкови препарати. При средно тежки и тежки форми се прибегва до лечение със светлина – от 30 минути до 4 часа на ден пред светлинен източник с интензитет от 2500 до 10 000 лукса. Подобрението настъпва обикновено след няколко дни. При най-истина тежки форми лечението се допълва с медикаменти, повишаващи нивото на серотонина.

В лечението на сезонната депресия все по-голямо значение придобива и лечението с музика. Нови проучвания показват, че това лечение има положителен ефект върху обмяната на серотонина и мелатонина.

Сегмица на комплексните грижи след активно лечение на рака на гърдата

Специализираната болница за активно лечение по онкология (СБАЛО) в София организира седмична, посветена на комплексните грижи след активно лечение при пациенти с рак на гърдата, в периода 27-31 октомври. Седмичата е част от съвместната инициатива на СБАЛО в София, Първа САГБАЛ "Св. София" в София и УМБАЛ "Св. Марина" във Варна.

Комплексните грижи включват изследване на туморен маркер на млечна жлеза СА 15-3, среща с психолог и лекар по физикална и рехабилитационна медицина.

- Изследванията на туморен маркер

на млечна жлеза СА15-3 ще се осъществят от 27 до 31 октомври 2014 г. в отделиението по нуклеарно-медицинска диагностика "ИН ВИТРО" от 8,30 до 10,30 ч. без предварително записване.

☎ ТЕЛЕФОН ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ: 02 8076258, ПРОФ. ЦИНГИЛЕВ.

По време на груповите срещи със специалистите ще се набележат конкретни стъпки и цели в процеса на адаптация и интеграция с цел по-високо качество на живот - психично, соци-

ално и физическо.

- Груповата среща с психолога на болницата Вероника Иванова на тема "Психосоциална рехабилитация при жени, провели активно лечение следствие карцином на гърда" ще се състои на 28.10.2014 г. от 11 ч. в аулата на СБАЛО.

- Груповата среща с д-р Мая Желева - лекар по физикална и рехабилитационна медицина на тема: "Ролата и значението на рехабилитацията за профилактиката и лечението на усложненията след активно лечение при рак на гърдата" ще се състои на 30.10.2014 г. от 10,30 ч. в аулата на СБАЛО.

Безплатни ортопедични прегледи за деца от 1 до 8 клас

В продължение на 3 дни - 29, 30 и 31 октомври от 9 до 14 ч. ще се провеждат безплатни профилактични прегледи на деца от 1 до 8 клас в Университетската болница по ортопедия в Горна баня.

Не е необходимо предварително записване, достатъчно е детето да бъде доведено на бул. "Н. Петков" 56.

Инициативата е на председателя на Института за семейна политика Христина Христова, министър на труда и социалната политика през 2003-2005 г., и се провежда в партньорство с ортопедичната болница. Средствата за кампанията бяха частично набрани от продажба на картини на специ-

ална изложба на Кеазим Исинов през юни т.г.

Изследванията показват, че 60% от децата в училищна възраст имат проблем с костно-мускулната система, а почти 13% от децата на възраст между 7 и 9 г. страдат от гръбначни изкривявания, които по-късно оказват влияние на здравия им статус.



ТЕСТ

- Изпитвам напрежение, не съм на себе си Т
- През цялото време 3
- Често 2
- От време на време, понякога 1
- Не изпитвам напрежение 0
- Това, което ми е носило удоволствие, сега не ме удовлетворява Д
- Определено е така 0
- Вероятно е така 1
- Донякъде е така 2
- Не е така 3
- Изпитвам страх, струва ми се, че всеки момент, може да се случи нещо ужасно Т
- Определено е така и страхът 3
- е много силен 3
- Така е, но страхът не е много силен 2
- Понякога, но това не ме безпокои 1
- Не изпитвам страх 0
- Мога да се разсмея и да видя смешното в някаква ситуация Д
- Определено е така 0
- Вероятно е така 1
- Донякъде е така 2
- Не мога да се разсмея 3
- В главата ми се въртят неспокойни мисли Т
- Постоянно 3
- През повечето време 2
- От време на време 1
- Само понякога 0
- Бодър съм Д
- Не съм бодър 3
- Много рядко 2
- Понякога 1
- През цялото време 0
- Мога лесно да се освободя от напрежението Т
- Определено е така 3
- Вероятно е така 2
- Само понякога е така 1
- Не мога да се освободя от напрежението 0
- Струва ми се, че правя всичко много бавно Д
- През цялото време 3
- Често 2
- Понякога 1
- Не ми се струва 0
- Изпитвам вътрешно напрежение или треперене Т
- Не изпитвам 0
- Понякога 1
- Често 2
- Много често 3
- Не поддържам външността си Д
- Определено е така 3
- Не отделям необходимото време за това 2
- Може би започнах да обръщам по-малко внимание на това 1
- Поддържам външния си вид, както преди 0
- Не ме събърта на едно място, сякаш постоянно трябва да се движа Т
- Определено е така 3
- Вероятно е така 2
- Донякъде е така 1
- Не е така 0
- Смятам, че нещата, с които се занимавам (работа, хоби), могат да ми донесат чувство на удовлетворение Д
- Така, както обикновено 0
- Да, но не както преди 1
- Значително по-малко, отколкото преди 2
- Не смятам така 3
- Обзема ви внезапно чувство на паника Т
- Много често 3
- Доста често 2
- Понякога 1
- Никога 0
- Мога да получа удоволствие от хубава книга, от радио или ТВ предаване Д
- Често 0
- Понякога 1
- Рядко 2
- Много рядко 3

Съберете цифрите от отговорите, които сте получили за въпроси с буква Т (тревога) и отделно - за тези с буква Д (депресия).
Анализ:
От 0 до 7 точки: Нямайте признаци на тревога или депресия.
От 8 до 10 точки: Предразположени сте към тревожно или депресивно разстройство.
Наг 11 точки: Страдате от тревожно или депресивно разстройство.

По материали от sportuval.bg

Съдържанието на материалите в „Здраве“ дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултациите с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Айда ПАНИКЯН



ДОБРЕ ДОШЛИ! Тарзан

Петър ПОПОВ

Добре дошли в квартал "Динамичен", уважаеми любители на силните емоции и екстремните преживявания. Попаднали сте на точното място. Няма да съжालвате. И така – ето, паднал е вечерният мрак – времето, в което тук е най-интересно. Вие минавате пред блок 981-ви, който е непосредствено до блок 111-и. Дори подредбата на блоковете тук е необичайна. Като всичко останало. На това място обикновено действа банда... пардон, екипът на "Златарите". Спокойно, уважаеми посетители на квартал "Динамичен". Членовете на екипа имат интерес единствено към вашите бижута и към нищо друго. Е, те са добри професионалисти и не бива да ги гледате лошо или, не дай Боже, да им се съпротивлявате. За ваше успокоение ще кажа, че момчетата отдавна ви освобождават от всичко златно по вас съвсем професионално. Няма късане на уши при отнемане на обичи, няма удушване при усвояване на вашето синджирче. Екипът е снабден със специални ножички за рязане на злато. И за ваше удобство вие се разделяте със златото си (този проклет метал, който само зло ви носи) съвсем безболезнено. Цивилизовано, бих казал! Минавате нататък. Точно в пространството между блокове 541-ви и 658-и действа бригадата на "Финансистите". Те ще ви посрещнат приветливо и ще обявят претенции единствено към вашите пари. Ах, тези пари, тези пари, колко злини са донесли на човечеството! Та "Финансистите" първо меко и благо ще ви ги поискат да си ги дадете доброволно. Е, ако не сте от щедрите, може да получите пре-

вантивно кроше или вразумяващ шамар. Все пак момчетата не обичат лоши обноски към тях и проява на инат от ваша страна. Не ги принуждавайте да използват нецивилизовани номера, като да ви праснат един винкел в главата. Все пак парите не са най-важното нещо на този свят, нали? Любовта е над всичко, да ви припомня. И така, леко и непринудено вие стигате до края на квартал "Динамичен". Тук, около блок 789-и, работи екипът на "Любовниците". Информацията е за вас, уважаеми дами. Любовниците ще ви пожелаят малко по-нехарактерно и нестандартно, без да се интересуват от ЕГН-то ви... Толерантност и никакви възрастови ограничения. Може да питате баба Недялка, която скоро ще реши да посети внуците си тук и попадна точно на "Любовниците". Припомни си за младините, милата... Те са избрали вас, защото са ви харесали. Друго си е, когато ви хареса още някой освен съпруга ви на този свят. Всъщност "Любовниците" са едни сексуални спомоществатели. В този тип и скучен живот те искат и на вас, макар и за малко, да ви е добре, скъпи дами. Омръзнал ви е сексът с традиционния партньор. Е момчетата ви предлагат разнообразие. Най-добре е да не се дърпате много, защото те ви мислят само доброто. Въпрос на възпитание е след процедурата в някой близък храст дали ще им благодарите все пак.

И така, аз бях вашият гид в квартал "Динамичен". Той засега е един в града, но, уверявам ви, много скоро ще прерасне във верига. Благодарая за вниманието...

НА ГЕНЕРАЛА НАШ
Иван ОШАНСКИ
Не се завърна на "бял кон" –
долетия със... син балон!

Неделник

СЪН В КЛУБА

Тодорка ВЪЛЧЕВА

Леля Станка се издокара и тръгна към кварталния клуб на БСП. Беше привечер. Тя доближи до широката му витрина и се спря смутена. "Олеле, тук са проникнали крадци! Какво ли търсят! Трябва да съобща в полицията!"

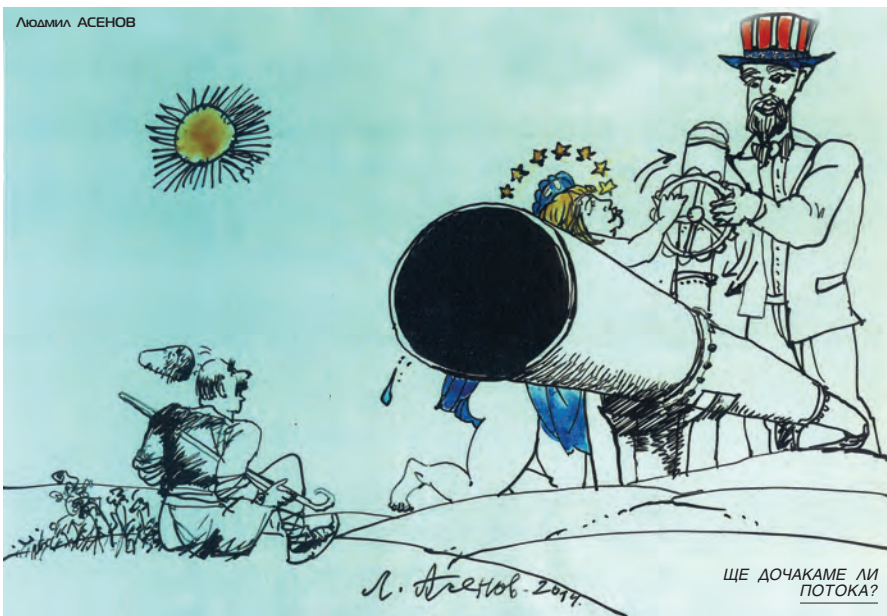
Тя си извади джипсеса и зашепна на дежурния:

- Елате веднага на улица "Кокиче" 3. В клуба са влезли трима млади мъже! Явно искат да задигнат техническите средства!
- Идваме! - отговориха й.
- Току зад гърба й се пръкна Стоян, който завеждаше клуба.
- Бързо! - дръпна го леля Станка. - Влезли са крадци!
- Кои?

- Виж онези тримата младоци.

Стоян леко се засмя:

- Това не са крадци.
 - А какви?
 - Започнахме да привличаме млади хора в нашите редици, Станке. Тези момчета и снощи бяха тук... Нужно е обновление.
- Леля Станка не вярваше на очите си. Прекръсти се, пък каза:
- Я ме ощипи! Не сънувам ли?



КАКВО КАЗАХ НА Р.

Димитър БЕЖАНСКИ

На моя колега и приятел Р. му откраднаха колелото. Най-обикновено колело – велосипед. Той ми се обади по телефона много разстроен:

- Може ли такова нещо бе, Мите? Да ми бяха откраднали джипа, нямаше да ме е толкова яд, как можах да ми посегнат на колелото?!

Трябва да поясня, че моят колега и приятел Р. няма джип, но има чувство за хумор, което го спасява в тежки моменти, а моментът, когато разбереш, когато осъзнаеш, че не само нямаш джип, но и колело вече нямаш, опреде-

лено е тежък момент.

Впрочем онзи, който има джип, и да му го откраднат, той не се коси много. Първо – защото джипът му е застрахован, и второ – защото може веднага да си купи друг джип. При приятеля ми Р. ситуацията е коренно различна – колелото му не е било застраховано против кражба, а за да си купи ново, трябва да заделя от заплатата си поне половин година. С други думи – тук е валидна (макар и с обратен знак) евангелската притча за бедната вдовица, която дарил на храма две лепти и Исус тогава рекъл на учениците Си: "Истина ви казвам, тая бедна вдовица пусна

повече от всичките, които пускат в съкровищницата; защото те всички пускат от излишъка си, а тя от немощията си пусна всичко що имаше, целия си имот." Иначе казано – изродите, които са свили колелото на Р., всъщност са го обрнали до шушка! Както и изродите, които са задигнали единствените три кокошки на баба Ленка от пернишкото село Вискяр! И нея са я обрнали до шушка!

Тук, разбира се, можем да поразсъждаваме върху това колко лоши сме станали ние, хората, колко сме зънали в тресавищата на бездушието, колко сме се озверили и обезчовечили, макар че и зверовете много често са по-човечни от нас и колко нищо добро не ни чака, след като сме станали такива уродливи изчадия. Да, но моят колега и приятел Р., на когото открад-

наха колелото, ми се обади по телефона, не за да слуша банални истини. При подобна ситуация човек очаква да чуе за свое успокоение нещо ведро, нещо позитивно, както обичаше да казва един наш бивш премиер и още по-бивш цар. Ето защо казах на Р.:

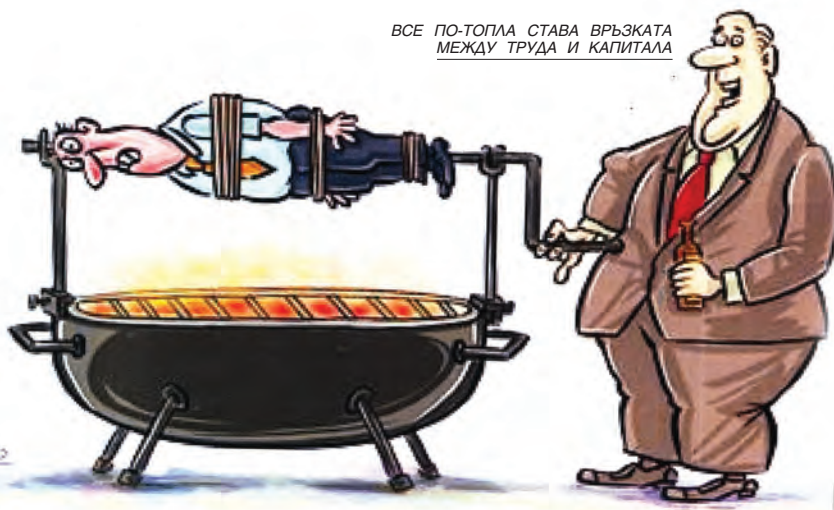
- О, я не се ядосвай! Преди шейсет и шест години италианският режисьор Виторио де Сика направи един от най-добрите си филми – "Крадци на велосипеди". И виж днеска Италия каква цъфтяща държава е! Може пък след шейсет и шест години и България да стане такава, щом сега у нас се крадат колелета!

При тия мои успокоителни думи приятелят ми Р. весело се разсмя:

- Е, да де! Аз съм на четирийсет, имам време да чакам!

Трайко ПОПОВ

ВСЕ ПО-ТОПЛА СТАВА ВРЪЗКАТА
МЕЖДУ ТРУДА И КАПИТАЛА



Тодор КЛИМЕНТОВ

ЗДРАВЕ МУ КАЖИ!

"Бедността не е порок" –
истина неостаряла.

Но от ценовия шок
що народ е в шоковата зала!

В РОДНАТА ГОРА

Ревнаха топори:
дан, дан...

Ехо отговори:
зян, зян...

НА МАГИСТРАЛАТА

Гола Гана –
за сто гологана.



Знаете ли, че:
Който не гласува, не трябва да яде!

В чудния свят на блондинките:
Какво си мисли блондинка, като види салата "Айсберг"?
- Как е възможно това да потопи "Титаник"...

Майката на Иванчо влиза в стаята му и го пита:
- Кой изпи тази бутилка водка?
Иванчо:
- Торбалан.
Глас зад леглото:
- Не лъжи!

Казах на мъжа ми, че искам да бъда най-добрият му приятел. Тогава той си отвори бутилка бира и започна да ми разказва колко е отегчен от семейния живот.

- Слушай, Холмс, някой крещи за помощ. Може да излезем и да видим какво става!
- Защо, Уотсън? Ще научим всичко от утрешните вестници.

Знаете ли, че:
Гражданите, които не умират преди 60-годишна възраст, участват в разговор за подпопаване устойчивостта на пенсионната ни система.

- Кое е най-безмилостното и внезапно нещо на Земята?
- Понеделник.

Как чичото на Бойко Борисов му е викал като малък?
- Чичковото червеноотиквениче.

- Вчера си купих от вашия магазин един стол и днес столът се счупи!
- А вие какво сте правили с него? Да не сте му седяли отгоре?

Малко щъркелче пита майка си:
- Мамо, аз как съм се появил?
Мама щъркел отговаря:
- Няма да повярваш, но щъркелът те донесе...

В чудния свят на демокрацията:
На ъгъла седи просяк с измачкана шапка в ръка. Покрай него минава елегантно обленен човек. Като вижда просяка, той се спира.

- Здравей, колега - казва му той.
- Всички ние, твоите колеги, сме във възторг от мъжеството, с което каза право в очите на шефа всичко, което мислиш за него!

Семейство на български новобогаташи. Майката казва на бащата:
- Синът настоява да му купим бял мерcedes.
- Айде сега глезотии. Каквото цвят има, такъв ще му купим.

Пожар. Мъжът вика на жена си:
- Бързо, какво да спасяваме по-напред?

Глас от гардероба:
- Изнасяйте гардероба!
Мъжът поглежда подозрително:
- Кой се обади?
- Ние, панталоните!

В чудния свят на българската демокрация:
Въпрос: Знаете ли как е на турски думата "еврофонд"?
Отговор: "Доган софра".

Как се казва човек, който говори много език?
- Полиглот.
А как се казва човек, който говори само един език?
- Американец.

- Скъпи, трябва да продадем този пясък.
- Защо?
- Той започва да вие всеки път, когато започна да пясък.
- Хм..., но все пак ти започваш първа.

Чукча се прибира след двуседмичен

изнурителен лов на елени в тундрата. Жена му припряно се суети около него и го пита:
- Какво? Гладен ли си? Да ти сложа да ядеш?
- Добре!
Нахранила го.
- А сега, сигурно си жаден, искаш ли да пиеш?
- Добре.
Напоила го.
- Уморен си, но сигурно ме искаш? Правили любов и жената пак го пита:
- А сега какво ти се иска?
- Да си сваля ските...

Лордът към своя готвач:
- Утре пристига тъщата ми - мисис Окуридж. Ето това тук е списък на любимите й блюда...
- Да, сър, ще бъде изпълнено!
- Изслушайте ме докрай! Ако вие приготвите дори само едно от тях, ще ви уволня незабавно!

- Синът ми е истинско чудо! - хвали се един баща. - На три години е и вече знае и да чете, да свири на пиано и да рисува.
- Моят е още по-добър - казва друг баща. - На три седмици е, а вече знае, че

на живот!

Как се нарича човек в обкръжение на три мутри:
- Жертва.
- На двайсет мутри?
- Банкер.
- На петдесет мутри?
- Главатар.
- На двеста мутри?
- Надзирател...

В спортен магазин:
- Имате ли парашути?
- Да!
- Бихте ли ми обяснили как се използват?
- Дърпате тази ръчка и парашутът се отваря.
- А ако не се отвори?
- Тогава дърпате тази ръчка и се отваря запасният.
- А ако и той не се отвори?
- Тогава го донесете в магазина и ви го сменяме.

Син чува, че към стаята се приближава майка му. Бързо хвърля цигарата, пръска с освежителя за въздух и когато влиза майка му, казва:

Еврокласици

Ото ЛОТАР - ГЕРМАНИЯ



животът е скъп, заплатите - малки, данците - високи, а атомната енергия всеки момент може да унищожи човечеството.
- Откъде си сигурен, че знае всички тези неща?
- Ами, непрекъснато плаче!

Психиатър към пациент:
- Е, добре, разкажете всичко отначало.
Пациентът, с досада:
- Отначало... създадох земята и небето...

Един фотограф бил на гости. По едно време показал свои снимки. Домакинята, гледайки снимките:
- Колко са хубави! Определено имате много скъп апарат!
Фотографът нищо не казал, но на сбогуване казал на домакинята:
- Благодаря, вечерята беше великолепна! Определено имате много скъпи тенджери!

Млада жена казва на мъжа си:
- Скъпи, изляз си първата мусака, която съм приготвила в живота си. Утре ще направя пак. Хареса ли ти? Каж ми! Моля! Каж каквото и да е! Поне една дума! Поне дай признак

- Мамо, не съм пушил! Честна дума! Майката, отегчена:
- Сине, пий, пуши, води си приятелки къщи, даже доведи някоя да живее тук! Само си намери жена, все пак си на 42!

Седейки на задната седалка на такси, монахиня забелязала, че шофьорът я гледа.
- Не искам да те нараня - казал той.
- Но винаги съм искал да целуна монахиня.
- Ами добре - отвърнала монахинята. - Но само ако си католик и си разведен.

Шофьорът казва, че никога не се е женил и е католик. Тогава монахинята го целунала дълго и страстно по устните. Мъжът изпаднал във възторг, но след малко започнал да плаче.
- Какво се е случило? - попитала монахинята.
- Съжалявам, сестро, но съгрешил. Излягах те: аз съм женен, а освен това съм и еврейин.
Монахинята отговорила:
- Всичко е наред! Моето име е Страшил и отивам на парти в "Спартакус".

Малки хитрини:

Как прилично да наречеш някого "бастун"?
- Като му се усмихнеш и кажеш: "Благодаря за подкрепата."

- Вие, мъжете, не знаете какво иска една жена!
- А вие, жените, знаете ли какво иска един мъж?
- Разбира се!
- Тогава защо не го правите?

- Иванов, за съжаление не можем да ти увеличим заплатата!
- Но аз не искам да ми я увеличавате. Просто ми давайте повече пари!

Понеделник сутринта. Началникът пита:
- Очите ти са адски червени! Напили се снощи?
- Не! Плаках, защото не съм на работа!

- Иванчо, защо дрехите ти са на пода?
- Гравитация, мамо.

Спортен живот:
Най-накрая намерих подходяща фитнес зала. Когато си изкарвах месечна карта, инструкторът ме попита в кой салон искам да тренирам: за пушачи или непушачи...

- Тати, искам голяма Барби.
- И аз, миличка, ама майка ти не дава...

Късно вечерта операторката на спешни случаи 112 вдигнала слушалката след позвъняване, но последвало мълчание. Като се опасявала за найлошото, жената звъннала на изписания номер. Обадило се малко момиченце, което отговорило шепнешком.

Момиченцето: (едва доловимо) Ало? Операторът: Здравей, момиченце. Ти ли позвъня на 112?

Момиченцето: (едва доловимо) Не! Операторът: Добре тогава, майка ти в къщи ли е?

Момиченцето: (едва доловимо) Да. Операторът: Мога ли да говоря с нея?

Момиченцето: (едва доловимо) Не. Операторът: Защо не?

Момиченцето: (едва доловимо) Защото е заета!

Операторът: О, добре. Баща ти в къщи ли е?

Момиченцето: (едва доловимо) Да. Операторът: Добре, мога ли да разговарям с него?

Момиченцето: (едва доловимо) Не. Операторът: Защо, за Бога, да не мога?

Момиченцето: (едва доловимо) Защото и той е зает!

Операторът: О, Боже! Какво прави?

Момиченцето: (едва доловимо) Говори с полицията.

Операторът: Значи там има полиция?

Момиченцето: (едва доловимо) Да.

Операторът: Мога ли да говоря с някой от полиците?

Момиченцето: (едва доловимо) Не!

Операторът: Защо не?

Момиченцето: (едва доловимо) Защото те наистина са заети.

Операторът: Добре, а какво прави майка ти?

Момиченцето: (едва доловимо) Говори с пожарникарите.

Операторът: Тогава мога ли да говоря с някой от тях?

Момиченцето: (едва доловимо) Не.

Операторът: Добре, за Бога, защо?

Момиченцето: (едва доловимо) Защото и те също са заети.

Операторът: С какво толкова са заети всички хора във вашата къща?

Момиченцето: (едва доловимо) Търсят ме...

- Сине, ставай! Време е за работа!

- И колко стана вече?

- Тридесет и пет години, мързел такъв!





От редактора Ребус за прокурори



Борис ДАНКОВ

В часоци седмичник излезе "сензационна" публикация, която настойчибо внушава, че едва ли не "проклятието на Яворов" е споляло Великия зигар - масона Валери Митков, собственик на злощастния завод "Миджур" в Горни Лом. Причината за това било... лошото стопанисване на къщата-музей "П.К.Яворов" в столицата от масоните. Въпросното проклятие дори било провизион от проф. Михаил Негелчев, който почти потвърждава това в разговор с автора на "сензацията".

Както е известно, през 2009 г. сградата на емблематичния музей бе закупена от Великата ложа чрез нейния тогавашен шеф Володя Лозанов с намерението на неговото място да бъде създаден... Храм на масоните. Покупката е направена срещу 600 000 евро, броени на бившия фонд "Екуест", взети като заем от кредитната къща "Хърсев & Ко". Активи, които във въпросната къща се погубват като... "публично на-

брани средства". Следва поредица от финансови и юридически машинации на В. Лозанов, в резултат на които сградата се оказва "апетитна хапка" за пръкналото се ЕООД "Дом Яворов", поставило си за цел да... преизгради (събори!) зданието, като на негово място да бъде построен... Храмът на масоните. Но за да стане това, Великата ложа трябва да върне заема на "Хърсев & Ко". От гарения са събрани около 900 хил. лева, които обаче не достигат. Това поражда "търкания" между "маисторите", докато през същото време сградата се руши.

Ето това е "наследството" на избрания през 2013 г. за Велик зигар Валери Митков, собственик на завод "Миджур". Така че "проклятието на Яворов" би трябвало да важи не толкова за него, колкото за рождната масонерия въобще. Има няколко въпроса, които обаче чакат отговор сега и на всяка цена: Първо - кой е разрешил тази срамна сделка с паметта и името на големия български поет? Второ - как и какви публични средства е управлявал (и управлява) финансисът Емил Хърсев? Трето - вярно ли е, че главният архитект на София П. Диков и кметката И. Фандъкова също са съпричастни с масонския проект "Дом Яворов" ЕООД? Ето един ребус, който може да бъде решен от главния прокурор, стига и той самият да не е масон.

ИЗТОК-ЗАПАД

Хелоуин събужда разгорещени спорове в Русия

Станалият "моген" през последните години и в България празник на маските Хелоуин, принесен от САЩ и някои западни страни, предизвиква разгорещени спорове в Русия.

Преди няколко дни членът на Обществена палата на Руската федерация Георгий Фьодоров е предложил на министъра на културата Владимир Медински да бъдат забранени различните прояви, свързани с честването на празника. По-специално той настоява културното ведомство на Русия "да повлияе на развлекателните заведения" да спрат да излагат "различните тикви и бутафорни мъртъвци". Според Фьодоров този празник "направява на руснаците съвършено чужд на техните културни традиции начин на живот". Обратно - в защита на празника се обявява културпреемери и специалти, които смятат, че поборни "забрани" ще върнат руското общество в "ерата на тоталитаризма". Тези дни стана известна и позицията на Министерството на културата на Русия, което отказа да... забрани Хелоуин. Не



Хелоуин по...руски

закъсня обаче да изрази своя позиция и Руската православна църква, според чиито архиепископският обред Хелоуин противоборчи на православия и руската система на образowanie, като със своите "вампери, демони, убийци и маниаци" насажда насилие и жестокост, което е в разрез със законите на Руската федерация.

IN MEMORIAM

Вечер в памет на Пейо Яворов

100-годишнината от смъртта на Пейо Яворов бе отбелязана с паметна вечер в мраморната зала на Руския културно-информационен център в столицата.

По време на вечерта актрисата Йорданка Кузманова изнесе рецитал върху фрагменти от излязлата неотдавна книга на Явора Столова "Обречени", посветена на големия български поет и трагично загиналата нейна дъщеря Василия Столова. Бащата на Василия - известният пианист акад. Атанас Куртев, в съпровод към рецитала изпълни музикална класика.

Журналистката Ляляна Кънева говори за творчеството и таланта на Явора Столова и нейната нова книга "Обречени". На пръв поглед това е лична мемоаристика - отбеляза тя - но според мен книгата представя художествена летопис на българското общество от началото на XX век. В нея откриваме един нов подход към документалната белетристика, оригинален литературен талант - подчерта "жената сумо", авторка на



СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Явора Столова по време на паметната вечер по повод 100-годишнината от смъртта на П.К.Яворов

няколко популярни белетристични книги.

По време на паметната вечер и литературната премиера бе открита и изложба

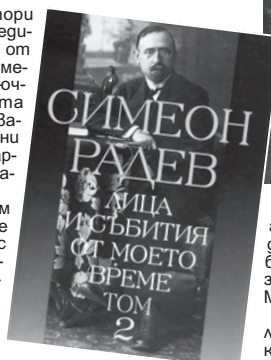
от картини на Василия Столова, включваща емблематичния портрет на правнучото Пейо Яворов, а също така - лични вещи и книги на поета.

ГОРЕЩО ЗАГЛАВИЕ

Непубликувани досега спомени на Симеон Радев

Излезе том втори от мемоарната поредица "Лица и събития от моето време" на Симеон Радев, който включва по-нататъшната част от непубликуваните досега спомени на именития български дипломат и писател, публицист.

Така, ако в том първи читателите се запознаха със събитията и личностите от политическия и културен живот през 1901 г., в този том бележитият мемоарист разглежда следва-



Симеон Радев

щия важен период от националната ни история. В том 2 той се спира върху външната политика на кабинета Константинов Столов и... поминението с Русия; удването на власт на либералите; на личното си участие в македонското движение в България, престоия си в Белград и своята мисия в Париж; на първите домогвания от Румъния за заграване на българския Добруджа, на своята дейност за издаване на вестник "Le mouvement Macedonien" в Париж.

Преговорът към изданието е на Цочо Биларски и Красимир Каракачанов. Художник на корицата - Жеко Алексиев. Книгата излиза с марката на издателство "Захарий Стоянов".

ПРЕДСТОИ

Хърватска литературна инвазия в София

Внштителна литературна вечер, посветена на хърватската и българската поезия, ще се състои на 28 октомври от 18 часа в зала 7 на НДК. Гости на вечерта ще бъдат председателят на Съюза на хърватските литератори Божидар Петрач, писателят Томислав-Мариян Билоснич, Желка Ловренчич и представителят на българската общност в Хърватия - Рашко Иванов. От българска страна в литературния мост ще участват: акад. Антон Дончев, Найден Вълчев, Елена Алекова, Надежда Захариева, Петко Братислав, Димитър Шумалиев, Здравка Евтимова, Румен Леонидов, Александър Томов и др.

Програмата на вечерта



Божидар Петрач ще води хърватската литературна... дружина

предвижда да се състои голяма литературно четене с участието на гости от Хърватия и на българските писатели и поети.

Председателят на Съюза на хърватските литератори Божидар Петрач е роден през 1952 г. Автор е на поетични и белетристични книги, съставител на множество литературни антологии. Роденият през 1947 г. Томислав-Мариян Билоснич е автор на повече от 70 книги с поезия и проза, сред които "Изповед", "Одисей", "Октомври" и др.



П О Е З И Я

Нови стихове от
Георги Драмбозов

Зрелият поет

На тази земя участ по средата,
в най-пъстрия човешки карнавал,
превърта Хронос бързо циферблата
и всеки млад поет е вече зрял.

И уж поставя в своя стих поанта,
и с лирата антична дрънка сам,
но става "социално слаб" талант му
и проси хонорарче, срам не срам...

А деветте от свитата са млади! -
те - вечно млади нимфи по закон,
те - вечно голи в извора Касталия,
а той - олешивяващ Аполон.

Пегасът му - от Зевс експроприран,
погребани - младежките мечти
и прав е Блок, дори перифразирани:
- Жизнь прошумела и ушла... почти!

Все още под Парнас така стоят нещата,
присъдя той - замислен, горд и стар...
И съкращава осем нимфи в щата,
и само с Клио пише мемоар.

Обетована земя

...Мила Родино, ти си земен рай!...
(ИЗ ХИМНА НА БЪЛГАРИЯ)

Земен рай обетован, в теб чака ме гробът,
но излизам отново на твоя площад,
търся своя Мойсей, който пак да ме води -
протестиращ до смърт, протестиращ по щат...

Изгоря ми надеждата - живата факла,
в толкоз общ народна, омраза и страст.
От сина, гурбетчията, евро не чакам,
а в земя "обетована" викам го аз.

Тук, на тази свещена земя, синко мили,
точно четвърт век вече все в кръг се въртим:
полици, барети, качулки, горили,
редом с тях, СИК и ВИС, МУЛТИГРУП или ТИМ.

Монополни са тук слънце, въздух и вятър,
монополен е моят несбъднат живот
и си спомням как дядо Славейков сравнява
с мърша тоз търпелив европейски народ...



Аз поет съм!... Единствено мога да сторя
най-лиричен, най-прост, най-човешки обет:
пак да бъдем земя на свободните хора,
но Европа да цъфва при нас на гурбет!

Б Е Л Е Т Р И С Т И К А

Do дядо Дико. Пак там.

Разказ от Пенка ЧЕРНЕВА

Мили дядо Дико, пак сядам да ти пиша. Защо ли? Прочетох предишното си писмо и ми стана малко неудобно, малко тежко. Тръгнала съм да те занимавам с моите влюбвания и разлюбявания, с моите търсения на акорд в разбиранята, на синхрон в съречните трептения. Ти сигурно си имаш далеч по-големи грижи - нали голямото се вижда от разстояние. Затова целувам ръцете ти и ги оставам да редят ноти по небесното петолъние.

Когато ми разказваше как са се раждали безсмъртните ти хора, маршове, шлагери и народни китки, ти ми каза нещо, което не знаех дали тогава успях да предам с достатъчна сила:

- Не искам да ги бъркам с някакви други народности - рече ти, маестро, - затова пускам по една алена нишка да се знае, че е българско...

В килита от звуци, по който вървим. В забивката от звуци, с която се загръбваме. В тънката от звуци на нашата човешка същност. Да има по една алена нишка, та да се знае.

Не знаех ли се, дядо Дико. Затова ми е болката и затова сядам пак да ти пиша.

Дълго време не бяхме чували името ти. Дълго време бяхме приемали твоята музика като нещо, което ни е дадено заедно с въздуха, водата и слънцето, като нещо, което си вземаме заедно с хляба, солта и виното - просто за да живеем. Доста по-късно научихме, че ти си си създал за нас именно с втъкнатата алена нишка. Затова с почуда сме си казвали, като я чуем дори за първи път: ама ние я знаем тази музика, знаем я, отпакто съществуваше, тя си е в кръвта ни.

Сега да ти разкажа за един случай от моето пращино детство. Мястото на действието е Петите кошета в моето родно село. Имаше си такава място, където се събират пет улици. На едното коше е моят къща, на отсрещното е селският магазин, по диагонала е училището и така нататък. Времето на действието - когато имаше радиоточки и една такава каца току под покрива над магазина. Та от тази радиоточка се лееше цялата прозрачна на Радио София - кеф ти новини, кеф ти репортажи, кеф ти концерти и радиотеатър. Веднъж свирят хора и ръченици и ние с приятелката ми играем, та пушек се вдига. Хорото само ни кара, нали е в кръвта ни. Не щеш ли, задават се двамата позраждани съселани, напълнили са чантите и бързат да се приберат в града. Но се развеселяват от гледката, която представяваме, спират до нас и питат:

- Какво правите, момичета? Играете ли, играете ли?

- А, нищо не правим, само си клякаме по хулицата - казва моята адашка. И го ден днешен не мога да си

обясня защо го каза. Впрочем мога. Първо, не играем хоро, а си клякаме, сякаш да клякаш като жаба е някак си по-престижно. Второ, не къде да е, а именно по хулицата си клякаме и клякаме. И това в край, в село, където буквата Х почти не се употребява! Там се казва оро, убаво, леб, амбар, урка и така нататък. Отгоре на всичко и Я не се употребява, освен вместо АЗ. Как така ще клякаме!

Сигурно се сещаш, дядо Дико, че сме били чак толкова малки, че да не се сетим приятелката ми да се престори на каквато не е и да каже, че прави не това, което прави. Да знаеш колко много хора в днешно време се държат като моята адашка едно време!

Слушам радио, а оттам някаква чиновничка обяснява, че не знам колко си "животински единици паушвам". Сигурно си мисли, мила, че звучи адски модерно, по европейски. Прилагаме чуждоземни матрици, насаждаме чужди формати. В България вече всичко "се случва". Не става, не се осъществява, не се изпълнява и прочее - а "се случва". Иди обяснявай разликата между "прави се" и "случва се". Опитай се да докажеш, че ти не може да служиш другиму нещо си без негово участие. Както не може някоя друга държаба да служи благодарението на нашата.

Понякога си мисля, че целокупна България кляка по хулицата. Пък някои по-красиви и качествени направо сядат по площадите.

Къде е твоята алена нишка, дядо Дико? Срамуваме ли се от нея? Или друг ни втъпява да се срамуваме. Забраваме ли я? Или някой отбън ни зомбира да я забравяме. Или направо я късаме? Защото някой от някъде така ни нарежда. Толкова млади хора напускат страната - дали се сещаш в бързината и в заселението си на тръвяване да пъхнат в кучарите с надуплени мечти по едно Дикоилчево хоро? Я "Дунавското", я "Добруджанското", я "Дайчовото", "Елениното", "Искърското", "Пайдушкото"...

Вчера реших да изнеса урок по патриотизъм на малкия си син. Пуснах да послушаме "Я кажи ми, облаче ле бяло". Аз се разплаках, синът ми се умълча. Мълча, мълча, ка за:

- Видя ли, мамо, едно време като не е имало жиесими и интернет, хората са пitalи обличетата къде са им децата.

После снизходително сложи ръка върху моята:

- Но ти не плачи, мамо, дори да отида много надалече, аз ще ти се обаждам често...

Като беше още по-малък, сестра му го ядосваше, че е Шук-шун-шунче, не помня какво и откъде беше това, а той гневно тропаше с краче:

- Не, българинче съм!

Утре почвам да го уча да играе

хоро. Сигурно ще се справи, защото е много добър в хип-хопа. Българинче да се наричам...

Съзирам опасност обаче аз пък да отида в другата крайност. Да почна да пиша, както се говори в нашия край. Нали го знаеш нашия край, дядо Дико, беше хубав и интересен край с многоцветни хора. Сега е северозападна край с европейско признание за водеща сиромашия. По тая причина ти сигурно посрещаш там Горещо много народ, долетал преждевременно. По същата причина други надуляват надежди в кучарите и заминават. Не ме разбирай погрешно, не ги виня, само ми се ще наистина да взимат със себе си по едно хоро с алена нишка, което да им напомня, че има и обратен път. А тези, които остават тук, какво групо да правят, освен да стискат зъби. И приказката им такава, през стиснат зъби.

В интерес на истината, хората от нашия край винаги са се пазели да не говорят никак си глезено, леабо, превзето, блудкаво. Затова съзнателно са огурубявали изказа си. Твърдо говор, чудновати думи, остри състояния. Тича мой съселанин при фелдшер-друкоркач и вика: убавай, докторе, че Пешо се забавна! Какво значи забавна? Как какво, зашлекна се. Докато се разбере, че Пешо се е забавил. Или задушил... И прякорите грубовати - има Принца, но има и Клефука, и Клензата, каквото и да значи това. Не знам значението на думата, с която баба ми се разнеждаше: бабината богалинка. И само отвреме-навреме някой ще се изхвърли: от любов към фразата. Един съсед, като искаше да каже за някого, че е прост, го наричаше зелена еуелена. А един братовчед твърдеше, че църквата ни е протопил на "Александър Невски".

Не са прави шоумените да характеризират нашия край днес главно с непрекъснатите сексуални намеци и откровени цинизми и вулгаризми. Има го и това, разбира се, но по-тънка и фина е работата. А защо не внимателно по-дълбоко в днешната му философия: "Да съм жив веднъж да умра, ще се родя". Не се наемам да разкодирам това умопомрачително словосъчетание. По твое време можеше ли нашенец да изрече подобен вопъл, дядо Дико?

Накрая искам да ти се извиня за нещо, маестро. И аз, пишеш ти това писмо, почнах силно да те придърпам към само един български регион. Много си ни скъп и затова те искам главно за себе си. Никой не ме е упълномощавал да го казвам, но си мисля, че мила регионална презгърна пречи да се види в цял ръст твоята фигура. А тя е огромна. Българска! Ти беше казал кропко на онзи спривах началник вместо да ти забива, да извади и той от сърцето си - ако може - поне една мелодия, която хората да помнят и след неговата смърт. А твоеето сърце



ПЕНКА ЧЕРНЕВА е родена в с. Бъркачево, Плевенско. Завършила е журналистика в СУ "Св. Климент Охридски". Работила е във вестниците "Народна младеж" и "Поглед". Освен дългия журналистически път загърба си и многобройните публикации в българския печат, е автор на книгите "Тук има силна вода", "Обичате ли Бах?", "Невъзможна самота", "Няма рецепта за живот". Член е на СБЖ и СБП. Има три награди на СБЖ и националната литературна награда "Георги Братанов" за 2010 година. Днес предлагаме на читателите разказ от най-новата ѝ книга, озаглавена "Въпреки всичко".

се оказа чудогоеен избор на вечна музика. И аз мечтая да видя паметник на Дико Илиев в сърцето на България. Макар че би трябвало всеки българин да те къта в специално място в душата си.

Дали е така обаче? Страх ме е от разрезения разтвор, в който се превръщаме. Тревожи ме измененото лице, с което тичаме към световния океан. Гневи ме песвото, което ни погълща и ни кара да клякаме по хулицата.

А може би не съм права?

На пазара аха да се сблъскам със случаен разсеян събрат. Със сетни сили се сещам, че е земяк, но кой?

- Зрастли! Забравил си ме, нали? - изпреварвам го аз.

Лицето му присява.

- Как да забравя, като не мога да та запомна!

Тукта сме, дядо Дико! И синът ми вече мести правото хоро. Не се къса туй, що е алено.



Йордан Радичков

Литературният класик Йордан Радичков

85 години от рождението на писателя

Проф. Чавдар ДОБРЕВ

Йордан Радичков не само в "Барутен буквар" и романа "Всички и никои", а и в новелите, събрани в книгата "Тенекиеното петле", се легитимира като значим и неповторим художник. И в тези свои творби белетристът прилага предпоставки от него припом да създава ситуации на прехода от едно житейско състояние към друго, което му помага да прониква по-многоостранно в процесите на съзряване на човека и неговото действие или мисъл. Той и тук възприема действителността като недостроена: слово поле на конфликти, които не е необходимо да крият непременно трагически заряд. Несвършените хора, убеждава ни авторът, са подвластни на недостатъци, които ги отчуждават от същността им, въпреки че в човека, благодарение на цивилизационното развитие, пламти "божествената искра".

Човекът, който също е "недостроен", е способен да се усъвършенства и да постига хармония, въпреки заблудите и предразсъдъците, въпреки осъдицата, която невярно има и чисто материални проекции. Социализмът като идея би могъл да се превърне в сила, която възражда целостта на човека, когато осигури истински свободи и справедливост за хората, когато действа за разкрепостяване на вътрешния им потенциал. Движението на обществото от миналото към неговото бъдеще е мъчително-драматично и противоречиво, и заедно с това непреодолимо. От своя страна социалното се въплъщава още на равнището на новелата. То обозначава човеколюбие в променяща се кръговрат на времето и заедно с това качествени отпътища между образите - опит и чувствителност.

В "Горещо плагне" Радичков създава символ на хуманистичния акт, доказвайки конкретно каква степен на актуализация могат да постигнат ценностите характерни за човека в една нова обществена ситуация. В "Привързаният балон" фабулата се разгръща във връзка с баражен балон от периода на Втората световна война, който пада в затъмнено село от родния край на писателя, предизвиквайки истински шок в местното население. Балонът подежда на местните селяни като горещ новина и истински изпитание: докогато те са подготвени за сполетяването си събитие, докогато се поддават на бедняшката си алчност и докогато успяват да осмислят случилото се. На друга плоскост белетристът изтъква съвзвездие между народа и органите на народната власт. В новелата "Последно лято" съдбата на главния персонаж Иван Ефрейторов не може да бъде обяснена извън спомена на героя за кошмарното преследване и убийството на ранения неадекват, извън "оси-сеята" на кооперирането, извън конфликтите на Ефрейторов с роднината от града и т.н. И в "Последно лято", и във "Вятърът на спокойствието" изтъква противостоенственият характер на войната.

Но може би с най-конкретна социална топография е новелата "Тенекиеното петле". Тя е изградена откровенно като "мемоари" със забележим паралел между самостоятелното на героя и изгледите на автора. Тук Радичков изследва съзряването на един мажор от петдесетте години. И личните му преживявания. И кълновете на любовта. И срещата с Железничаря. С една ли не публична директност прозаистът изтъква наличието на противоречия между съзнанието, което приема живота като "приложение" на идеята, и съзнанието, което с драматизъм се натъква на трудностите при осъществяване на мечтите в реалността.

Така Радичков афишира една от централните теми на поколението млади писатели от 60-те години на XX век, което чрез своето творчество направи твърде много, за да бъдат дискредитирани предразсъдъците на сектантското мислене. Въпросът е в това, че белетристът не изобразява "отвън" ситуацията, а я разкрива като личен, дълбоко събоден проблем. Той изобразява душевни мъки и колебания, напрежението между принципността и инстинкта на човека да прави или да не прави компромиси. А това разколебава единния статус на монологичната личност. Прозаистът задава въпроса: има ли грехове, които могат да бъдат опростени? Със същата убежденост разкрива, че за уродливостта, за насилието, за тържествеността милост не може да има (в други свои произведения Радичков не си позволява подобна категоричност в изразяване на писателската си позиция).

От значение е, че в "Тенекиеното петле" Йордан Радичков съумява да разшири владения смисъл на различни нива от разказа. По такъв начин той споява по-убедително социалното и моралното в представите си за естествения човек, който живее в съюз със себе си, природата и другите, свободен, за да осмисля своето битие и история. Както и в други случаи, белетристът успява от най-дълбокия житейски факт да почерпи познание за кардинални изводи. И най-незабележимият човек при Радичков е неопределен като родово предположен да се реализира, ако получи условия за това. Не е случаен интересът на автора към "обикновените" хора - досегът му с тях е изпълнен с нотки на взаимно разбиране и толерантност.

Същевременно критичността у Радичков, дори и най-суровата, започва от позицията на солидарността. В непосредствената реалност на разказите и новелите му моралните категории сякаш се "изравняват", бидейки збена от непрекъсната верига. Доброто и злото, справедливостта и несправедливостта са неделими, те взаимно се предполагат и като че ли притежават еднакви права. Само в контекста на целостта авторът си позволява да открие своето кредо. Твърде често то е с притъхнат характер.

В "Горещо плагне" писателят разкрива победата на човеколюбието в новите условия на живота. Безкористното ранга радост, а красотата излиза от жеста на спасителя. Спасението на едно селско момче в новелата ранга и подалечни асоциации: човечеството би могло, ако е солидарно, да избегне диктата на разрухата и войните. Саможертвата, твърди авторът, е дълъг, но и щастие, щом се осъзнае, че всеки отделен човек е незаменим. Тогава тя има място както в изключителни обстоятелства, така и във всекидневието. По такъв начин Радичков отново разширява понятията: образът на майката, на спасителя полубогини, на рожбата постига конкретно и олицетворяващо значение, а външното за красотата на колективния жест се превръща в апогеиз на човешкото безкористие.

Интересно е, че в двете новели "Вятърът на спокойствието" и "Последно лято" прозаистът създава "двойни" герои, които изразяват двете набелязани категории. Иван Ефрейторов безспорно се различава от Гръбля. Но и двамата са агресивни, стихийни, поривисти, мрачни, подвластни на инстинктите си. Единият обаче е обременен от вина си за "съучастие" в колективно престъпление.

Насилието го измъчва и става линия на поведение. Ефрейторов е не само агент на дилемите нрав, не само първична натура, не само Робинзон, който се бунтува срещу цивилизацията. Той е спонтанно жесток (макар че за това има и социална мотивировка) в съпротивата си срещу прозрета. Съзира единствено негативните му качества. Ефрейторов, според автора, е трагически обречен образ: за него не може да има изход - липсва пространство за приложение на първоначалния му морал и закон. Около себе си сее тъмнина, а не светлина. Пада жертва, защото и той самият е жертва на исторически обстоятелства...

И в двете новели има образи, които играят ролята на контрапункт. Те са носители на мъдростта. И двамата герои са Старци. И двамата са пренасятели на войната. Унасят. Канибализма. Озверяването. И двамата са проумели цената на човека. И двамата крият познание. Те търсят точката на равновесие. Хвърлят мост между раждането и смъртта в името на продължаваща живот. Ако единият Старец живее под кошмара на жестокостите и със спомена за основоеното дете, другият помни гилебелта на сензационална с поуката от безсмислението на масовото изтребление. Трагична е смъртта на Бащата на Ефрейторов, може би по-точно е да се каже: негово кошмарно. Старецът във "Вятърът на спокойствието" намира пътя към Гръбля, до него достига звучите на пробуждащото се разбиращество.

Така Радичков в двете новели създава образи, които обобщават неговото виждане за съдбата на човека в преходността на текущото време. Те имат допирни точки като пътуване на писателя към своя народ и днешната му участ, като опит, през бездната на дълбоките противоречия на времето и героите, да се открие поне лич светлина.

Войната и нейното отражение в живота на българския народ е тема, която живо занимава Радичков. Тази тема пронизва и "Привързаният балон", и "Последно лято", и "Горещо плагне", и "Вятърът на спокойствието". Радичков разглежда войната като отрицание на живота, като човешко падение, като крайна и нечелна форма на насилие. Рядко в нашата литература се е издигал на такава висота гласът на българския писател хуманист срещу войнолюбието, мракобесието, масовите форми на унищожение на народите.

Затова, че Радичков намира ключ към социалната природа на войните, свидетелства новелата "Горещо плагне". Мъртвост се оказва най-голямото земно благо, симфония от търсени съзвучия. Вероятно в контекста на мира и войната би трябвало да се оценят словата на Старца: "Човекът не би да бъде докарван до състоянието на животното. Уродливите не страдат от милостордие... Много по-добре е човек да бъде с уродлив крак или ръка, отколкото да бъде уродлив неговият ум или сърцецо."

Но Радичков не може да бъде разбран като автор и на новелите в "Тенекиеното петле", ако останем глухи за неговата обич и пиетет към обикновеното в живота. Авторът не обича да поставя героите си на пиедестал. Тържествената поза не му приляга. Чуждее се от смазвачите с величестието си масивни постройки. Той намира красотата в делничните грижи. Разрушава външната ценностна йерархия между образите, за да ги определи според вътрешните им качества. Поезия на всекидневието, невярно с тежнението към метода на неореализ-

ма. Симптоматична в това отношение е новелата "Неделя", където се показват образи и ситуации от "нашата улица". Писателят слепява отделни фрагменти в нарочно нарушена сюжетна организация. Но и сега баналното се съзвоява с необикновеното, а обикновената вещь или жест ни насочват към "вечни" срещи и стълкновения в битието.

Естествено е да изпитваме уважение пред таланта на Йордан Радичков. Талант органичен, естествен, закърмен със стихията на устното творчество, което черпи сила от непосредствения изказ, от искреността на неподправената изповед, от изкуството на анекдота, от усета за откровен диалог с партньора в разговора. Понеже Радичков в разглежданите от мен новели се отпласква на места от последователното развитие на фабулата, той и тук разрушава невярно обективното лице на сюжета и му придава по-интимни измерения.

Въпреки всичко, именно новелите, публикувани в "Тенекиеното петле", най-определено, в сравнение с други негови разказвачески прояви на белетрист, са изпълнени с правдивост и земна непосредственост, с реалистично изобразяване на обстановката и образите. Неслучайно отбелязвам, че само на отделни места авторът разрушава обективното лице на сюжета, тъй като новелите в общи линии спазват и последователността на сюжетната диалектика, и насущането на персонажите с характерни черти и свойства, и постигането на сцепление между жизнени наблюдения и идея, между битие на героя и битие на обществото.

Радичков е сладкодумен разказвач - това неведнъж е изтъквано от нашата критика. Всяка дума, слог, откъс от изречението раждат нови асоциации, значения, неподозирани външности. От тях се задвижват енергии на въображението. Така става откриването на непознати светове. Във всичко това има майсторство на импровизатора, който сменя маските, разнообразява жестовите, удеблява ни с движенията си, с умението си да кореспондира остроумно и свободно с широката публика. Тук клоунът е трагик, а трагикът е виртуоз на пародийното изкуство.

Да, тези особености на дароваността са налице и в новелите от сборника "Тенекиеното петле". Но сега обръщам вниманието върху онзи дал от творчеството на Радичков, който стои по-близо до методологията на реалистичното изкуство, до ангажиментите на писателя с идеите на времето, в което живеем. Имам предвид, наред със споменатия сборник, така и книгата му "Барутен буквар", романа "Всички и никои", повестта "Неосветените дворове", пиесите "Опит за летене", "Образ и подобие" и др.

Колкото и днес конюнктурно да се премълчава, факт е, че в такива свои реализации Радичков застава безусловно на страната на антифашизма в България, изобразява с видимо преклонение саможертвата на персонажи от съпротивата, от лъвово национално движение, от строителството на социализма. Радичков е творецът разказвач, който с най-безспорна художествена сила установи и доказа връзката между такива негови персонажи и интересите и съдбата на българския народ. В този аспект сборникът "Тенекиеното петле" петърва ще бъде оценяван с критерии, особено от днешния "постмодернистичен" прочит, повлиян и зависим от извън литературни съображения и институции.



Загадката: Яворов - Мина

В абсолютната идеализация на момичето, което носи Космоса в „две хубави очи“, поетът губи връзка с действителния ѝ образ

Явора СТОИЛОВА

„Кой знае дали тя (Мина) съществува в реалността, защото в моя миз аз не мога да си представя нищо друго освен един поглед“ - пише Яворов във философско-поетическия си дневник след смъртта ѝ.

В живота Мина Тодорова е по-скоро белязана от болестта си, отколкото красива - висока, призрачно слаба, леко прегърбена. Тежките ѝ коси, събрани в плитки, оформят тъмен венец около челото. Очите ѝ горят трескаво върху восьмично-бледото лице. Облаци се съвсем скромно - с бархетни блузи и широки поли, прикриващи подгупия от болестта корем. Носи гръбци, дори разкривени обувки, в които може би се чувстват по-комфортно нозете ѝ, обречени да окучаят поради вроден дефект. „Когато я гледах, аз виждах само нейните очи, в чието поглед се топеше погледът ми...“ - признава сам пред себе си Яворов. Момичето с двете хубави очи е сякаш частица от душата му и той я е носил в себе си през дълги години очакване. Тя вече му се е явявала в образа на едно македонско момиче във влака през 1904 г. - две години преди да я срещне в собствения ѝ образ: „Челото ѝ, мраморен къс между черните линии на коси и тънки вежди, сякаш в почти детинска яснота, живот и страсти не са турили още никакъв белег върху него.“ И Яворов отбелязва в пътника си бележник заглавието: „Две хубави очи“ - навярно идея за стих.

„В даден момент две очи, два възглед са залянали в душата ти и парят или замръзват, или ако бяха две звезди, ти правят светло на душата“ - споделя поетът с Михаил Арнаудов жестокоата спрямо музите истина за възлюбеното си. В поезията си Яворов сякаш изолира материята на очите - „музика-лъчи, от земната материя на мялото - аз никога не те пожелах като жена“. И все пак двете хубави очи, погледнали в душата на поета, не се превръщат в стих, докато не намират истинското лице, в което да се превъплътят, макар и само „през утрин сян“. Мина, която поетът открива в сьня на нейните 16 години, е донякъде образ на самата му поезия, превърната в молитва за спасение: „Винаги като те видя, мое щастие“ - пише Яворов до Мина - аз чувствам желание да се моля като един грешник, който не очаква изкупление за своите грехове. Аз бих желал да не съществуваше моето минало до вчерашния си ден, когато те съзерцавах като една икона и когато те слушах като една небесна песен.“

При Яворов всяка молитва звучи някак греховно, защото нарушава позволените граници между земното и божественото. Молитвата към Мина е молитва на човек, видял умъртвени идеалисти си след разраба на Илинденско-Преображенското въстание. Той вече е отпразил своето проклятие към Бога със самочувствието на ренесансовата личност, осъзнала мястото си във Вселената. Но този нов

тип човек, по собственото му признание, е позребал поета в себе си някъде из македонското си минало. За да възкреси поезията си от отломките, той трябва да намери духовна светлина в гъстеещия мрак.

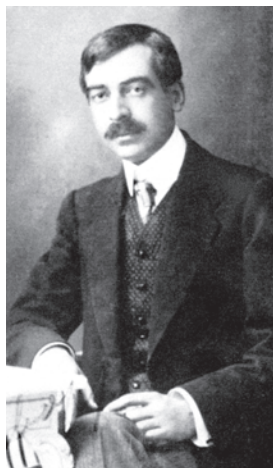
„Ако я нямаше Мина, Яворов щеше да я измисли“ - пише майка му Ганка Найденова в книгата си „П.К. Яворов. Пътят към драмата“. Аз бих казала нещо повече - Яворов всъщност я е измислил. Мина за него е сянка, в която ясни очертания имат само красивите ѝ източни очи и нежните ръце: „Няма в София нито една ръка, до която бих се допрял, без да потръпна, като че съм докоснал змия“ - пише поетът до Мина. - „И аз покривам с хиляди целувки Вашата ръчица, мило дете.“

Мина е и музика, зазвучала в образа на цвек. „На крехка майска роза пъпка, туй си ти.“ Но нейната съдба е предначертана от поета - да отвори цял свят под знойните лъчи на любовта му и да украси неговите гърди на творец. Тя е като онази роза, която по-късно Яворов ѝ изпраща, придружена с писмо, в санаториума в София. „Ако розата беше паднала от ръката ти“ - пише той - „аз бих я грабнал и отнесъл, мислейки че е твоята душа, бих я милвал и попили в дланите си, за да разцвѣти.“ Мина е докосване до групи светове: „зефирен лъх от ангелско крило“. Изгубила чертите си, тя се разстила в звукови и светлинни пейзажи и в неуловими усещания.

В абсолютната идеализация на момичето, което носи Космоса в „две хубави очи“, поетът губи връзка с действителния ѝ образ. Съществува и една друга Мина, различна от поетическата си двойничка - реална, страдаща и непревзвима в реакциите си. Тя е дъщеря на еленския чорбаджия Юрдан Тодоров, наричан от съвременниците си некоронуваният цар на град Елена. Родът на Ю. Тодоров принадлежи икономически още от турско време голяма част от селата на Еленска околия. Дядото на Мина е бил собственик на търговско-банкерска и земеделска къща, която поставя в почти феодална завишимост населението на цялата околия. Но според Ганка Найденова в чорбаджийския дом в началото на века се развива трагедия като в романите на Томас Ман: „От сините стари дънери израсват нежни, болезнено чувствителни издънки, които се увеличават от изкуството и се срамуват от солидните нрави в дома си.“ И тримата братя на Мина избират професии в разрез със семейните разбирания. Петко Тодоров става писател - майстор на идиалисти, Христо Тодоров - философ, а Никола Тодоров дори мечтае да се покаже на сцената като оперен певец. Единствената надежда на Ю. Тодоров остава дъщеря му Мина. Той я е затворил зад високите каменни зидове на къщата си сред оци по-каменни рогови традиции. Всичко в живота ѝ е програмирано. Тя трябва да замине за Дрезден - там, където учат момичетата на най-първите хора. Подсигурен ѝ е порядъчен

женях, далечен роднина на семейството - добър лекар - тъкмо да се грижи за крехкото ѝ здраве.

Но Мина, уж най-тихата и най-кротката от четирите чорбаджийски деца, се оказва най-виороглавата. Тя се превръща в муза на един „голтак“, „плебей“, „авантюрист“ според семейството ѝ. И на



Пейо Яворов

всичко от огоре „чирпанският мистификатор“ гръзва да помести в сп. „Мисъл“ цикъл от стихове „Писма“ с мото - цитат от писмо на Мина: „Какво ще стане с нас? Аз съм тъй млада, а Вие сте поет.“ Избухва грандиозен скандал, който отправя любовта на поета още в зародиш ѝ. Той е намерил своя оазис в една епистоларна връзка, в която истинската среща между двамата е в написаното, а срещите в живота сякаш нарушават игулията. До този момент Яворов е носил поезията в паметта си и тя не се е нуждала от хартия, за да зазвучи в душата му. Но след появата на Мина той вече не търсва, че „носи тетрадката в глabaта си“, а стиховете му се раждат върху листа като писма до Музата.

Докато Мина е за Яворов един полъх на ангелско крило в поезията му, тя трябва да се бори с преградите на близките си и обществено мнение. „Обичам Ви... докога? - докога! - докога?“ - звучи гласът ѝ, затворен в писмата.

„В своето начало любовта е винаги смутена и не мисли по-далеко от утешения ден - отговаря ѝ поетът. Козато си отива обаче, в сялото предчувствие на неизбежния край тя пита, какво питате Вие: „Обичам Ви... докога? - докога! - докога?“ Поетът не осъзнава, че нейната съдба е не по-малко драматична от неговата. В живота ѝ мъждуква като свещ предчувствие за ранна смърт. През своите дълги, трескави нощи тя чете Яворовата „Нощ“ и мечтае да стане спътница на проклятията поет. И Мина като Яворов очаква бъдещата среща, но с една основна разлика. Той иска тя да го спаси, а тя - да го види спасен. Тя не може да бъде и невъзможна тук, на земята, защото те са може би „чада на две враждуващи съдби“.

Средата, от която е родена Мина, убива първо любовта, а после и самите герои в нея. Няколко месеца след първата им среща към Франция, където е командирован поетът, пристигат нейните превозни писма: „Всички тук са зле настроени срещу Вас.“ И скоро след това: „Постарайте се да ме забравите... Забравете, всичко забравете...“ Страшен е светът... Неговите писма - мрачни и саркастични, пътуват към сестра му Екатерина: „Боже мой, ами че аз съвсем не съм човек за женене и за семеен живот. Помисля ли за женитба, аз чувствам любовта ми да се превръща в една непреодолима ненавист... Аз преобладавам чувствата свободата си ограничена, мечтите си обезкритени, гордостта си нахвърлена... и в дадения случай ама един еленски род, към който питая, не знам защо, едно органическо отбращение.“



Мина Тодорова

Бола от най-ранното си детство, Мина е силно привързана към близките си, които неотменно се грижат за здравето ѝ. Яворов не прави никакъв опит да ги спечели, за да брани гордостта си от тяхната материалност. Нещо повече - в очерка си „От обсерваторията до гарата“ той ги превръща в „седем люти крокодила“, затворили Мина - в образа на „скромна теменуга“ през тринадесет порти в четиринадесетата. „Ще поразя аз седем люти крокодила!“ - заканва се поетът. - „Ще разбия четиринадесет тежки порти и ще грабна морна теменуга.“ И той украсява с още два епитета „вълчузи“ и „печенени“ роднините на Мина. Яворов не се поколебава дори директно да атакува брат ѝ Петко Тодоров като „хлевоуст клокар“, който заедно с Антон Страшимиров обикаля човешкото блато и даже слизал в него. И сякаш не му стига всичко това, добавя с убийствена ирония: „Аз съм материалист. Обичам лъпката.“ - думи, които според Петко Тодоров поругавали честта на Мина. След този очерк възможността да превърне любовта си в част от своя живот е съвсем почти до нула. Яворов се опитва „да разгадае под маските лицата“. Кой са приятелите му,

кой са враговете, какво означава за тези хора поезията му, от която някога са се възхищавали? Между тях и него внезапно се разтваря пропад. Как се осмелява този „чирпански плебей“ да отвлече в стиховете си момичето от тяхната среда?!

В кратък „сын за щастие“ Мина намира своята четири-листна детелина, но веднага я изгубва в свят, в който няма място за случайни тревички. Окаляна, оплюта и османя, поезията слиза от Парнаса на земята. Някога Яворов е мечтаел да издигне „храм за двамата“, в който да бъде любовта си като муза. Но вместо това, разочарован от любовта или поради от невъзможната ѝ победа, поетът отправя проклятие към жената, бъдеще на напрасно в неговия храм. Мина е отминала за него още преди края си - една илюзия сред „страсти и неволи“. Без да разбере как, поетът я е затворил зад собствената си легена стена, от която няма изход: „Отбред легени стени“ - пише Мина Тодорова - „Студени тръпки минават по морна снага. Аз искам хора. Аз обичам хората. Аз искам човек, на когото всецело да се доверя, с когото да се смее, да живее, да умира...“

Настъпва краят на безкрайната ѝ вяра. Прег нея като пристъга се изправя един леден свят, от който и поетът няма да се спаси.

Санаториумът в Берг, Франция, на брега на Атлантическия океан. 10.07.1910 г.

Нито рог от Яворов... Мина пише на родителите си:

„Тази сутрин съм ужасно уморена като убита, с мъка местя ръцете си и отбавям очите си. Главата ме боли, температурата ми е 38,8 градуса, да видим колко ще бъде тая вечер? Докторът ми е голям калпазанин. Иде много нарядко, не искал да ме отрупа с визити. Като гойде, стои само минута и половина, ако ми даде някое лекарство, никога не казва как да го взема и какво да ям.“

Отвратена от живота, отвратена от света, отвратена от всичко...“ На брега на океана Мина седи с брат си Николка пред една пясъчна дюна - като мисъл за гроб. Тя няма никога да разбере, че поетът ще броди по същия бряг след отказ на близките ѝ да я види в последния ѝ ден.

„Вълните се блъскаха и разбиваха в брега, вятърът хвърляше пясък в очите и аз...“ Всяка надежда бе изгубена, когато аз влязох в този град, където ти умираше... За да се изпъкне една съдба - ще пише той в парижкия си дневник.

На 14 юли 1910 г. и двамата ще се отправят към последната си среща в Руската църква в Париж: той - безнадеежно сам, а тя - в обятията на смъртта. В студения гроб, под килим от цвек, той сам ще погребне поезията си - го нея.

(Откъс от новоизлязлата книга „Обречени“)



Редактор
Борис Данков



Лавица

“ДЕЛИКАТНОСТ” от Давид Фоенкинос издава “Колибри”. Натали изгубва любимия си съпруг и сърцето ѝ се превръща в крепост, в която и най-блестящият прелъстител не може да проникне. Двамата са имали седем години безоблачен брак и тази смърт я разсипва. Но на хоризонта изплува деликатният Маркиос, неин колега. Един ден, докато копнее да възкреси миналото, пленителната французойка целува Маркиос просто ей така. Сега той не може да мисли за друго, освен за Натали, и ще се опита да спечели сърцето ѝ. Въз основа на книгата е създаден филм с Оди Тоту в главната роля. Виталност, лекота, щипка сюрреализъм и свежо чувство за хумор – това са кодовете към творчеството на Давид Фоенкинос. Често си прави гаргара с един или друг жанр, включително с трилърите, смята критиката.



“ПЕПЕЛЯШКИТЕ” от Кристина Улсон, издаден у нас от “Ентусиаст”, изследва най-тъмните страни на човека. Авторката насочва вниманието на читателя към психологията на насилието. Впуска се в тежкия свят на престъпленията с история за мъж, твърдо решен жестоко да отмъсти на някога съгрешили майки чрез техните невинни деца. Следователите бързо разбират, че си имат работа с психопат, чиито мотиви са толкова неясни, колкото са ужасни и методите му. “Пепеляшките” е за владаващ криминален роман. Като експерт по борба с тероризма в ОССЕ във Виена Кристина Улсон използва професионалните си познания, за да засили ефекта на този блестящ дебют. Създава вълнуваща сюжетна линия, наситена с обрати, в която преплита редица събди, минало и настояще.



“КРАТЪК МИГ НА ЩАСТИЕ” от Соня Хайс е дебютният сборник на младата немска авторка. Включва десет кратки разказа за млади жени, които нямат свое семейство и непрекъснато търсят щастие, но то все им бяга. Те са откровени, устати, без задръжки, пътуват до Канада, Панама, въртят любовни афери, имат връзки, мечти, дори деца, родители, които им желаят само доброто. Но доброто понякога е непоносимо: раздялата е твърде жестока, гостуването – прекалено дълго, любовта – твърде кратка. В търсене на това, което ще ни направи най-щастливи. Това е книга за младехта, чийто най-голям проблем е, че няма никакви проблеми. Изтъчен портрет на поколението, пише в “Ди цайт”. Соня Хайс е родена през 1976 г. в Мюнхен. Живее с дъщеря си и приятеля си в Берлин. Издава “Сиела”.



“ИЗКУСТВОТО ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗДРАВЕТО” от Клавдий Гален издава “Изток-Запад”. Трактатът е обобщение на идеите за здравето като процес, търпящ постоянни промени, както и какво трябва да се прави, за да се радваме на отлично здраве. Основно изискване е умереността във всяко действие. Хората са различни, както е различен начинът им на живот, следователно не е възможно да съществуват еднакви предписания за всички, категоричен е Гален. Разглежда ни са и причините за умората и нейните симптоми. Представени са полезни упражнения. Римският лекар съветва как да бъдат подобрени подходяща диета и начин на живот. Българското издание е в превод от латински език, дело на Ирена Станкова. Консултант по сверката със старогръцкия оригинал е Иван Христов.



Любовта като образ и видение

Поетът Георги Ралчев се доказва като автор, който има свой стил и мироглед, непограждаващ на каквато и да е друга поезия

Тодор ЯНЧЕВ

Интимната, или по-точно любовната, лирика в книгата “Безсрамни стихове” на Георги Ралчев (ИК “Рал-Колобър”) не подлежи на критически апломб, тъй като каквато и да бъде оценката, поезията му се съпреживява от автора, който от своя страна чрез словото пресъздава себе си и своя вътрешен свят.

Пасторалното се прелива с тънка нишка през битието в безкрайно богатата вселена, където “по старите каменни кръстове пет славеи”. Метафората например за кучешки плач и кучешка сълза под луната е символ за вътрешното горене на поета и за неговите лични усещания за света. Една изчистена образност в картина с богата багра на живота такъв, какъвто е. Идеята за любовта обаче се прексонира, ако прекрачи прага на скромността, за да постигне допустимото в интимния живот на човека (“Кариерите на любовта”, “Тихо преживяваме златните години”, “Изповед на Дионис”, “Потърсят ли ме нежните ти пръсти”, “Макар сърце опустошил”). Поетът пише за любовта като за едно афористично състояние на духа. Разголвайки истината за телесното, той се радва на живота по свой начин, чрез връзката с жената, която обича. С афинитета си към нея авторът на стихосборката идеализира тази любов между мъжа и жената като една неизбежна и безкомпромисна връзка.

Да, любовта е образ и видение в тихата здрач на поета, властваща над чувствата, упоена от нестихващия огън (“Укротиха възторга ми бесен”, “Не проклиняй последната вечер”, “Омръзват в покои нещата”). Георги Ралчев не е поет на директното изображение в стиха. Всеки стих в тази негова книга е и своето рода метафоризирана картина. Според поета например истината се губи в пространството на непостигнатото, а изкуството на поезията е едно повторение на модулите на живота чрез символа на самотата. Невидимото е в пейзажа на духовното. Поетът открива завесата за своя читател на дълбоко интимните си чувства, вярващ и невярващ, дискретен и пряк в своите “изповеди”:

**В кариерите на любовта
Загубих всичко си време.
Стигнеш ръцете си
В кариерите на любовта.**

Поетът Ралчев е автор със свой почерк, вгълбен в нещата от живота, които пресъздава в стиховете си, метафоричен и интимно съпричастен, пестелив в строфичния изказ. Творбите му са своеобразни видения на духа, който се “носи на крилете на по-



рив красив”. В строфите му “свирят смоци”, “пет славеи” и “прилепи почват щастливо! хоро на раздяла с деня”. Прилепът тук е образ, символ на загадъчното и неслучайно той е един повтарящ се рефрен, символизиращ в съзнанието на поета човешкия порив за разгадаване на неразгаданото в мрака на бездънната пещера, наречена още поезия:

**Не разбирам живота ти, прилеп,
И се питам в съня си проклет
Тъмна тайна ли някакъв криеш
Или просто си нощен поет.**
(“Тих живот през нощите понесен”)

Георги Ралчев гледа реалното в живота и го пресъздава в стиховете си като поет и като човек. Той върва в любовта, но без излишните илюзии. Духът на човека винаги търси и намира свършенство в тайните неща, които будят любопитството му към действителността, което е сякаш в самото измерение на живота материя на този свят. Времето в земята ни живот е подвластно на нищото! Духовното обаче остава във вечността. Ето защо стремимостта за самооткриване сякаш е генетично заложен в човека, независимо от съдбата, която му е отредена.

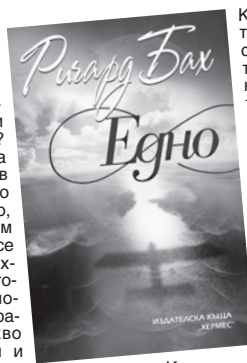
Поетът Георги Ралчев се доказва като автор, който има свой стил и мироглед, непограждаващ на каквато и да е друга поезия.

Издакът му е камерен в стилово отношение, еднакво земен и възвишен, но умело вникващ в пространството на човешкия дух, който безспорно в една или друга форма се определя от времето, в което живеем, и от света на противоположаване на реалното и въображението, на материалното и духовното, на креативното и разрушителното в човешката природа, над която обаче винаги е имала власт любовта “като образ и като видение”.

Роман

Лесният живот не ни научава на нищо

Какво ли би било, ако пространството се местеше, а времето се огъваше и ние можехме да се срещаме със себе си такива, каквито ще бъдем след двайсет години? Ако бе възможно да разговаряме лице в лице с хората, които сме били в миналото, или пък да се срещнем с хората, в които ще се превърнем? Ако имаме възможност да поговорим с алтернативното си “аз” от други паралелни животи? Какво щяхме да им кажем и какво щяхме да ги попитаме? Как бихме се променили, ако знаехме какво ни очаква отвъд времето и пространството? Героите на новата книга на Ричард Бах “Едно” – Ричард и Лесли, се озовават в един свят, където оцеляването зависи от способността да открият какво са научили техните алтернативни същности по пътищата, които те самите никога не са извървели.



Където въображението и страхът са средствата за спасяването и унищожаването на световетите. Защото ние сами пораждаме заобикаляния ни свят. Как можем да се разкайваме за живот, който сами сме си създали? Кого друго, освен себе си, да проклиняме или да благодарим? Кой, освен нас самите, може да промени живота ни всеки път, когато пожелаем!

Книгата на Ричард Бах, издадена на ИК “Хермес”, е за избирател, които правим, за възможностите, на които обръщаме гръб. И за равносметката.

Ричард Бах е пряк потомък на великия композитор Йохан Себастиан Бах. Роден е през 1936 г. в Оук парк, Илинойс, и завършва Калифорнийския университет. От 1956 до 1962 г. служи в американската авиация и приключва

службата си с чин капитан от Военновъздушните сили. Летенето и писането са неговата истинска страст. Славата го застига през 1970 г., когато излиза фантастичната повест прицка “Джонатан Ливингстън Чайката”, станала международен бестселър и купува книга за цяло поколение. Следват “Илюзии”, “Едно”, “Мост през вечността”, “Живот под хипноза”, които затвърждават неговата популярност и го нареждат сред най-известните писатели на ХХ век. Книгите му са отражение на неговата философия, което видими физически ограничения и смъртта са просто привидности.

Както всяка книга на Ричард Бах, и тази може да се нарече роман само условно. Тя е много повече от това. Биография? Фантастика? Метафизика? Фикция? Документален разказ? Книга за самопомощ? Философия? При Бах тези възможности умислено са неограничени... Той вплита в романа прекрасни моменти на описателна проза, както и множество философски идеи, които предизвикват размисъл у всекиго, отбелязва “Таблицърс уики”.

Юбилейна изложба на двама приятели

Творби на Марко Бехар и Йордан Гаврилов показва СБХ

Юбилейна изложба представя пред софийската публика творчеството на двама приятели и състуденти от Художествената академия "Иля Репин" в Ленинград (сега Санкт Петербург) - Марко Бехар (1914-1973) - график, карикатурист, живописец, и скулптора Йордан Гаврилов, който тази година навърши 85 г.

Това е третата ретроспективна изложба на Марко Бехар, в която са представени всички творчески периоди на художника - великолепните рисунки от най-ранния му период (1934-1940); експресивните сатирични гротески и политически рисунки от времето на драматичните събития, породени от Закона за защита на нацията и Закона за защита на държавата (1940-1944); еврейските трудови лагери и смешно-страшните рисунки от живия живот на хората, принудително отделени от семействата си, за да работят по пътищата из цяла Западна България (1941-1944); живописни платна от 40-те и 50-те г. на миналия век; студентски работи от годините в Ленинградската художествена академия.

Съветската школа вкарва вече изградения самобитен художник в рамките на характерния за руския соцреализъм от 50-те г. - сух, академичен, унифициран стил. Следват години на упорита работа, за да възвърне своята индивидуалност, стил и изразни средства. От този период са представени част от литографските серии "Партизански дневник" и серия "Минало"; елегантни актови рисунки с молив, туш, акварел и част от знаковите сатирични цикли "Там горе" и "Имат думата". През тези години художникът отдава време, сили и енергия за развитието на СБХ като творческа организация.

Бехар участва в много общи художествени и карикатурни изложби в



Творба на Йордан Гаврилов

Швейцария, Бразилия, Италия, Мексико, Япония, Швеция, в страните от Източна Европа.

Гаврилов създава бронзови и каменни пластики на общочовешки и вечни теми като "Майка" в Добрич; "Покруса", ХГ-Благоевград; "Слънце", София и Добрич; "Бряг", Варна; "Край морето", Бал-



Творба на Марко Бехар

чик; "Мечтател", София; Йовковата героиня Албена, дарена на Литературния музей "И. Йовков" в Добрич.

Изложбата продължава до 4 ноември в галерията на СБХ, ул. "Шипка" 6,

етаж III, научи ДУМА от Съюза на българските художници.

Страницата подготви
Надежда УШЕВА

Свят, изтъкан от цвят, ритъм и светлина

Столичната галерия "Лик" представя за четвърти път художника Сашо Костов, този път с ретроспективна изложба по повод 60-годишния му юбилей. Изложбата продължава до 4 ноември в салона на ул. "Лайош Кошут" 37.

Костов е роден в Белградчик, но творческият му път започва в Русе. Член е на Съюза на художниците в България и "Lions club" - София. Авторът има в своята биография повече от 30 изложби в България, 11 в Люксембург и много общи. Негови творби са притежание на частни колекции в Белгия, Холандия, Турция, Япония, Южна Корея, Германия.

Показаните творби са от последните 20 години. В непрекъснатите

си експерименти Сашо Костов умело използва модерната и експресивна живописна гама. Точно намерените цветови нюанси във всяка творба придават неповторимост на изобразението с особена чувствителност и широк творчески диапазон.

"Светът е разбран от художника като израз на цвят, ритъм и светлина. А ритъмът, сам за себе си, е подчинен само на принципите на твореца, на този, който си позволява да нагъва непредвидими терени, да извива маниерно стъблата на дърветата, да издува и свива конструкцията на къщите и обектите, така, както ги вижда собствената му фантазия" - отбелязва проф. Аксиния Джурова.



Непоказвани рисунки на Ада Митрани

След близо четвърт век имаме честта да "върнем" Ада Митрани на българската публика. Изложбата в галерия "Арте" има ретроспективен характер, включва рисунки и графики на Ада, преди да замине за Америка, както и съвсем нови, непоказвани рисунки от последните години, съобщават от галерия "Арте" (ул. "Г.С. Раковски" 183А), където е подредена изложбата до 29 октомври.

"Вече не знам дали Ада Митрани е била в България, или това беше някакъв красив сън, в който реалното и иреалното живеяха материализирани чрез изящна и изтънена рисунка, която разпределяше мистериите в едно странно графично пространство?" - посочва Светлин Русев.

"Дали е била будна, когато се е докосвала до тази съвършена форма, или в съня си е постигнала онзи свят

отвъд нас, в който всичко - и природата, и хората, доброто и злото, светлината и мрака, са заедно - не знаем?"

Но фактът, че прави изложба в България след повече от четвърт век и заедно с познатите графики виждаме и една непозната Ада Митрани, при която

графичните знаци изпращат послания, достъпни само с езика на времето, вече е доказателство, че Ада е била тук, между нас..." - допълва Русев.

"Ада Митрани режисира рисунките си, като създава нови закони, опирайки се на своя опит. Спонтанна и

вярна на своята представа за съвременност, Ада законодателно изразява естетиката на днешния ден. Невидимият диалог, в който рисунките ни въличат, ни прави съпричастни към експерименталните търсения на художничката" - отбелязва Греди Асса.



София квартетът открива сезона с Хайдн, Бетовен и Шосон

Музикантите подготвят още 7 уникални концерта до лятото на 2015 г.

София квартетът към Софийската филхармония е с нов състав. Името на квартета винаги е било символ на висок професионализъм и качество, затова и този път той привлича най-добрите инструменталисти. Стоимен Пеев е новият примариус на квартета. Йордан Димитров (цигулка) и Любомир Ников (виолончело) са другите нови попълнения. Известният класически и джаз виолист Валентин Геров е доайенът на София квартет.

Първият концерт на София квартет в нов състав е на 29 октомври от 19 ч. в камерна зала "България" със специалното участие на Ангел Станков - цигулка, и Божидар Ноев (Австрия) - пиано. Проф. Ангел Станков е дългогодишният примариус на квартета, а настоящият негов ментор. В програмата ще бъдат изпълнени произведения от Йозеф Хайдн (струнен квартет ор. 20, номер 5, F moll), Лудвиг ван Бетовен (Струнен квартет ор. 18, номер 4, C moll), Ернест Шосон (Концерт за цигулка, пиано и струнен квартет, ор. 21, D-

Dur), научи ДУМА от Надежда Герова.

Следващите изяви на квартета през новия сезон са: на 28 ноември - Японска музика (с изпълнение на бамбукова флейта - шикухачи), Коледен концерт (датата не е уточнена) с популярна музика, евъргрийни, танга, валсове, на 28 януари 2015 г. - Хайдн - квартет "Аврора", Хиндемит - кв. 3, Моцарт квартет номер 18 "Повът",

на 25 февруари - Моцарт квартет 18 - "Дисонанси", Веберн, Бетовен кв. ор. 130, на 24 март - Шуберт - "Розамунда", Бетовен - кв. оп. 74 "Арфите", на 28 април - Дворжак, Шуман - клавирни квинтети с участието на пианиста Димо Димов, на 27 май - Брамс - кв. 2, Шуман кв. номер 3, на 24 юни - Шостакович - кв. 11, Бородин кв. 2, Дворжак кв. 12 - "Американски".



Снимка: СОФИЯ КВАРТЕТ

"София квартет е институция", редовно казва директорът на Софийската филхармония, чийто състав е квартетът. Първоначално създаден като радиоквартет към БНР, през годините в състава му са били Васил Вълчев, Николай Беспалов, Николай Гагов, проф. Димо Димов, проф. Ангел Станков, Джефри Дини и др. София квартет е на световно ниво, което се потвърждава от многобройните участия в чужбина, както и от дискографията на състава, издавана и извън граница.

София квартет се наложил като водещ камерен състав, спечелвайки признанието на публиката,

медиите и критиците. Неговите цикли "Виенска класика", "Обичат ли Брамс?", "Към Новия свят", "Руска и френска музика", "Квартетите на Бетовен" доביха широка популярност и квартетът е канен на редица престижни музикални форуми като Новогодишния музикален фестивал в НДК, Международния фестивал на камерната музика - Пловдив, Софийски музикални седмици и много други. По-голямата част от произведенията в неговия репертоар са показвани по Националната телевизия и записвани от БНР. Квартетът е осъществил световни премиери на произведения на Михаил Пеев,

Димитрис Темелис и Тацуя Коумадзак. Задграничната концертна дейност на състава обхваща Европа, Азия, като нееднократно са концертите в Гърция, Македония, Сърбия, Черна гора, Австрия, Франция, Чехия и Япония.

Голямо признание за интензивната концертна дейност и високи изпълнителски постижения на София квартет е най-високото музикално отличие у нас - "Кристална лира" на Съюза на музикантите и танцови дейци в България за 2004 г. София квартет има програма с реализирани концерти с известни гост-изпълнители, сред които джаз певецът Васил Петров, пианистите Божидар Ноев и Виктор Чучков и мн. др.

През 2011-а съставът осъществи проекта "Под небето София квартет". Всеки уикенд в продължение на месец и половина квартетът изнасяше различна програма пред Народния театър в столицата. Проектът целеше да покаже на широката публика красотата на класическата музика и да намали дистанцията между нея и хората, като я изкара навън, на открито, достъпна за всички, припомня Надежда Герова

Италианската оперна прима Шила Кристиано пее за първи път у нас - в „Риголето“

Световноизвестната оперна прима Шила Кристиано, носителка на най-престижните награди за оперно изкуство, идва за първи път в България, за да участва в "Риголето" от Джузепе Верди на 31 октомври, от 19 ч. в зала 1 на НДК. Почитателите на оперното изкуство ще имат възможността да се насладят на невероятното й изпълнение редом с едни от най-обичаните български солисти - Александър Крунев, както и популярния далеч извън границите на страната ни тенор Камен Чанев. Диригентската палка ще бъде в ръцете на маестро Найдено Тодоров.

В разгара на изключителната си кариера Шила Кристиано ще представи една от най-популярните си роли - на Джилда в "Риголето" от Джузепе Верди. В ролята на Херцога ще се превъплъти Камен Чанев. Чанев е лауреат на конкурса "Йоси Бьорлинг", Швеция, изявява се на големите оперни сцени в Европа, Азия и САЩ. Има престижни ангажменти на Виенската щатс-опера, Арена ди Верона, Дойче опер в Берлин, "Лицео" в Барселона, "Ла Фениче" - Венеция, и др.

Александър Крунев е един от най-ярките представители на българската оперна школа, в ролята на Риголето е влизал стотици пъти. Сам я определя като една от най-трудните и в същото време любима роля заради силния образ, който изгражда, драматичната сюжетна линия и въздействието, което класическото произведение на Верди оказва върху зрителя.

"Риголето" е едно от т.нар. три големи - най-популярните оперни произведения. Джузепе Верди създава операта по поръчка на венецианския театър "Ла Фениче" в творчески тандем с либретиста Франческо Мария Пиаве. Разказът за трагедията на един любящ баща и най-скъпото за него - безкрайно влюбената му един-



Снимка: ДО РУСЕ

Шила Кристиано



Александър Крунев



Камен Чанев

ствена дъщеря, винаги е бил обичан от публиката по света.

Любителите на оперното изкуство ще могат да се насладят на "Риголето" в зала 1 на НДК. Организатори на събитието са "Монте музик" и Държавната опера Русе. За творческата организация на проекта застава Найдено Тодоров, който освен световнопризнат диригент, е директор на ДО Русе.

Маестро се е заел лично с подбора на солистите, музикантите в оркестъра, хора, постановъчния екип, като обещава на българската публика, че при подготовката на продукцията ще приложи големия си опит от световните сцени. Билетите за "Риголето" се продават на цени от 20, 30, 40, 50 и 60 лв., научи ДУМА от Йоана Иванова.



Найдено Тодоров

Коя е Човекоядката?

- ✓ **Защо сме склонни да жертваме свободата си?**
- ✓ **Защо се прекланяме пред измислени идоли?**
- ✓ **Защо очакваме друг да мисли вместо нас?**

Много са въпросите, зададени от Иван Радоев в пиесата "Човекоядката" и всички започват със "защо?". Също толкова много са и въпросите, зададени в постановката на Бина Харалампиева в Малък градски театър "Зад канала". На тази сцена след близо 40 години отново се питаме чрез текста на Иван Радоев и чрез леко осъвременения му вариант, защо сме склонни да жертваме свободата си, защо се прекланяме пред измислени идоли и защо очакваме друг да мисли вместо нас. А проблемът е, че както тогава, така и сега отговорите са същите или по-скоро отново няма отговори. Единствено изследването на този проблематичен кръг дава основание за възмущаване към нов живот на пиесата "Човекоядката". И ако тогава езоповият език и наподобяването на реални величия (в ролята на другаря Топузов Тодор Колев създава един от ярките образи на съвременната комедия) предизвикват скандал и предпоставят небивалия интерес

на зрителите, гледали постановката на Младен Киселов в театър "София" над 400 пъти, то сега мрачният образ на Топузов се е превърнал в господин Топузов, а Христо Мутафчиев, изпълняващ тази роля, не е изправен пред задачата да наподобява реални величия. Сега вече иносказателността и алюзията в "Човекоядката" са станали безпредметни, но затова пък на преден план са изведени далеч по-сериозни проблеми като безпрекословното и безмозъчно подчинение на силните на деня, горестни наблюдения за света в залеза на живота, драматични човешки съдби, тъжни заключения за хода и смисъла на битието. Така в новата "Човекоядка" са открити нови теми и нови смисли.

В режисьорското виждане на Бина Харалампиева историята за обикновените хора, живеещи в забравен от бога старчески дом, където един ден пристига да живее важен господин, се превръща в историята - едновременно смешна и тъжна, за това как не можеш да избягаш или да се

скриеш от жестокостта на света, как не всяко нещастие е дадено като спасение, как скритата истина боли повече от изречената лъжа. Разположена в две паралелно съществуващи в спектакъла театрални реалности - счека и драмата, тази история определено не е загубила много от смисловата си стойност, макар на места забавният скеч да "захлупва" смислената драма.

В определено силния актьорски ансамбъл на този спектакъл личат имената на Христо Мутафчиев, Филип Аврамов, Петър Калчев, Емил Котев, Евгени Будинов, Христо Пъдев, Ирини Жамбонас, Василена Атанасова, Албена Михова, Светлана Янчева, Илка Зафирова и певичката Прея Осасей в ролята на Човекоядката. А коя всъщност е Човекоядката? Така бившето величие господин Топузов нарича цветнокожата медицинска сестра и плаши с нея обитателите в старчески дом. Сценичната среда е дело на Петя Стойкова, музиката е написал Асен Аврамов.



Христо Мутафчиев в ролята на господин Топузов



Илка Зафирова в ролята на мамата Йота



Обитателите на старческия дом - Емил Котев, Филип Аврамов, Евгени Будинов, Петър Калчев, Ирини Жамбонас, Василена Атанасова, Албена Михова, Светлана Янчева, Илка Зафирова



Сцена от спектакъла

ПРЕМИЕРА В Сатирата вземат „Тенор под наем“

В пиесата на известния американски драматург Кен Лудвиг "Тенор под наем" суматохата започва от самото начало. Известен италиански тенор е пристигнал в Америка, за да бъде звездата в оперно представление, но по зла случайност нагълтва сериозно количество приспивателни и за ужас на всички в операта спектакълът е под въпрос. Спеш-

но трябва да се намери някой, който да спаси представлението, и проблемът е не само кой ще изпълни ролята, но и как да стане така, че публиката да не забележи подмяната. Освен това се налага да се измамат някак и тълпите почитатели, които обсаждат хотелската стая на прочутия италиански левец.

"Тенор под наем" е първата комедия на

Кен Лудвиг, написана през 1989 г., и веднага печели престижната награда "Тони", за която има общо девет номинации. Преведена на 20 езика и играна в над 30 страни, тази брилянтна комедия е поставена на сцената на Сатиричния театър от Венцислав Асенов, който е поверил ролята на Веселин Ранков, Пламен Великов, Полин Лалова, Стефан Щерев-Чечо, Ана

Вълчанова, Петър Лъджев, Маргарита Хлебарова и Янина Кашева. Сценографията е последната работа на Невяна Кавалджиева на сцената на театъра, музиката е написал Павел Васев, вокалният педагог е Мария Коровешова, а хореографията е дело на Валери Кондратцев.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА



Опит за заместване или тренировка - Пламен Великов и Веселин Ранков в сцена от спектакъла



Стефан Щерев-Чечо, Пламен Великов и Веселин Ранков в сцена от спектакъла



Полин Лалова, Веселин Ранков и Пламен Великов в сцена от спектакъла

ПЪТЕКА ПРЕЗ ТАЙНСТВЕНИЯ СВЯТ НА

СЪНИЩАТА

МНОГО УЧЕНИ ГОДИНИ НАРЕД СЕ ОПИТВАТ ДА РАЗГАДАЯТ ТЕХНИЯ СЛОЖЕН МЕХАНИЗЪМ, ОТЧАСТИ УСПЯВАТ, ОТЧАСТИ - НЕ

Изморени от изминалия ден, лягаме в удобното си легло и... потъваме в света на сънищата. И сякаш става чудо - в съзнанието ни се редят фантастични приключения, пътуване в неznайни светове, преследват ни страшни зверове, радваме се, плачем, крещим от ужас или от възторг, умираме, възкръсваме и...

Безкрайни, неописуеми са премеждията, които сънуваме, и откакто съществува човечеството, мнозина учени се опитват да разгадаят тайната на съня. Мислят си, че успяват, но

Глория КРАЙЧЕВА

не съвсем.

С течение на годините смисълът на думата "сън" се променя, за да придобие накрая значение на "надежда" или "съновидение". Затова, когато попитали прочутия древногръцки философ Диоген какво е надеждата, той отвърнал: "Сънят на човек, който се е пробудил."

Сънищата са само едно измерение на нашето съзнание, от което получаваме достъп до цяло богатство от познания. Подсъзнанието ни, което започва да действа, докато спим, наподобява особена библиотека - тя съхранява нашите заспали спомени от живота.



Пътуването на ума и духа ни по време на сън е лично и уникално. Сънищата ни обкръжат, тревожат, забавляват, информират ни и преди всичко ни запазват като разум повече, отколкото можем да си представим. Затова не трябва да се боим от сънищата, напротив, те напълно заслужават усилията ни да разгадаем тяхната мистерия.

Пътуванията ни по време на сън, дори кошмарите, са ни дар, наши съюзници, които следва да приветстваме и да запаметяваме всеки ценен урок, който ни предлагат. Защото различните елементи от сънищата символизират определени неща.

Например **ПТИЦИТЕ** са символ на стремеше ни към свобода, или предстояща добрина.

СЛОНОВЕТЕ са олицетворение на сила, търпение, упоритост.

КОНЕТЕ са символ на силата и енергията, която ни крепи в живота.

И тъй като сме в Годината на коня, започваме с тълкуването на сънищата ни, свързани с конете.

КОН

- ☞ Ако насън водите кон за юздата - означава добри новини или започване на бизнес
- ☞ Ако конят е натоварен - предстои ви непосилен труд
- ☞ Ако го подковавате - желанието ви за пътуване няма да се осъществи
- ☞ Ако го яздите - чест и слава ви очакват

ЛИСИЦА

- ☞ Ако застане пред вас - пазете се от некоректни съмисленици
- ☞ Ако я ловите - ще се подведете по акъла на някого или ще демонстрирате чувствата си в неподходящ момент
- ☞ Ако е в капан - не трябва да се доверявате на близките си
- ☞ Ако е убита - ще разрешите важен проблем

КУЧЕ

- ☞ Ако го храните - давате повод на противниците ви да ви обиждат
- ☞ Ако е бяло - с добър подход можете да спечелите неприятелите си на своя страна
- ☞ Ако е черно - означава измама
- ☞ Ако приберете бездомно куче - ще си спечелите неочаквани съюзници
- ☞ Ако видите кучка с кученца - ще помогнете на приятели

ЗМИЯ

- ☞ Ако жена сънува змия - ще забременее
- ☞ Ако ви ухапе - очаква ви временно физическо и психическо изтощение
- ☞ Ако сънувате малки змийчета - близък или колега ще се отнесе злобно към вас
- ☞ Ако ги гоните - скандали с конкуренцията

МИШКА

- ☞ Ако я уловите - ще разберете, че някой ви е верен
- ☞ Ако жена сънува сива мишка - предупреждение, че има съперница в любовта
- ☞ Ако я гоните - ще ви станат ясни тайни кроежи на враговете ви
- ☞ Ако убиете плъх - ще намерите нещо, което сте загубили

КОТКА

- ☞ Ако маяка - били сте мамени в любовта
- ☞ Ако я галите - съперник ще признае достойнствата ви
- ☞ Ако ви одраска - ще търсите истината, ще се борите за справедливост
- ☞ Ако мърка - ще покорите труднодостъпен партньор

ЗАЕК

- ☞ Ако го гоните - ще претърпите някаква загуба
- ☞ Ако отглеждате зайци - няма да ви върви в бизнеса
- ☞ Ако уловите див заек - печалба от лотария
- ☞ Ако ядете заешко - скарване с близки или с приятели

МЕЧКА

- ☞ Ако я видите в гората - очаква ви печалба
- ☞ Ако я хванете - грижи за семейството
- ☞ Ако е в клетка - предстои ви успех
- ☞ Ако ви гони - знак за агресивност и трудно разрешим проблем

ВЪЛК

- ☞ Ако бягате от него - неприятности или скандал със съсед
- ☞ Ако ви гледа - напоследък сте станали доста егоистични
- ☞ Ако вие високо - страдате от самота, която не знаете как да преодолеете
- ☞ Ако бягате от глутница - ще се спасите от враговете си

МАЙМУНА

- ☞ Ако иска да ви ухапе - ще ви откраднат идея, свързана с много пари
- ☞ Ако е в клетка - необходима ви е самостоятелност и свобода
- ☞ Ако я дразните - ще засегнете неволно приятел
- ☞ Ако я гледате - ще се ядосвате заради чужди грешки

КАМИЛА

- ☞ Ако носи товар - ще получите наследство
- ☞ Ако я яздите - ще преодолеете задаващи се неприятности
- ☞ Ако я галите - ще имате полза от ваш познат
- ☞ Ако я биете - ще ви посети верен приятел

ТИГЪР

- ☞ Ако е на свобода - някой се опитва да ви навреди и може да успее
- ☞ Ако е в клетка - противниците ви са безсилни пред вас
- ☞ Ако го убие - ще победите човек, който ви мисли злото
- ☞ Ако видите малки тигърчета - предупреждение да страните от някого

КРОКОДИЛ

- ☞ Ако го наблюдавате - заплашени сте от провал в някакво начинание
- ☞ Ако го уловите - ще се справите с труден конкурент
- ☞ Ако успее да ви нарани - ще претърпите загуби на работното място
- ☞ Ако, плувайки, се спасите от него - трябва да положите усилия, за да разкриете интриги срещу вас

ЛЪВ

- ☞ Ако го убие - ще се справите с трудностите в живота
- ☞ Ако е див - очакват ви лоши дни
- ☞ Ако е дресиран - силен човек ще ви помогне
- ☞ Ако реве - ще имате среща с високопоставена личност

Уважаеми читатели, вярвате или не - лягайки си вечер, призовавайте всички положителни, оптимистични мисли да ви обгрънат нежно и... приятни сънища!



„Мила родино...“ за цял живот

Една година без maestroто на детското хорово пеене у нас акад. Христо Недялков



Велиана ХРИСТОВА

Когато се откриваше есенната сесия на Народното събрание през 1995 г. и депутатите вече бяха по местата си, откъм трибуната изведнъж навлязоха десетки деца. От белите им дрехи с пъстри народни шевци залата светна. Кой си е позволил да пусне деца в пленарната зала - нечий чиновнически въпрос потъна. И гръмна химнът! „Мила родино...“ Звучността на бисерните гласове, по която всеки безпогрешно отличава Детския радиохор, изпълни залата. Депутатите се изправиха и замряха. Тържествен миг не бе събуждал толкова тръпнеща емоция в тази зала. Появиха се сълзи. По онова време народните представители все още изпитваха вълнение при звуците на българския химн...

По това време главният диригент на Детския хор на Българското национално радио проф. Христо Недялков вече казваше, че мечтае съдбата да му позволи да дирижира 50-ия юбилеен концерт на своя състав, който бе създаден през 1960 г. и в десетилетията го бе направили световен лидер в детското хорово пеене. Мечтата му се сбъдна на 22 март 2010 г. - в зала „България“ той събра стотици свои възпитаници от различни поколения, стекли се на тържествения концерт, с който бе честван половинвековният път на Детския радиохор - хора на Христо Недялков, чрез чието изкуство десетки държави по света научиха къде е България.

Христо Недялков ръководи своя хор 53 години и си отиде от нас ненадейно точно преди годината - на 29 октомври 2013-а. И в черквата „Св.

Неделя“ пак се случи нещо, което не се случва никога. Деца и възрастни с вече посребрени коси - хористите на maestroто от много поколения, го изпратиха с „Родна песен нас навек ни свързва“, с която той стотици пъти бе завършвал концертите си. С аплодисменти, както се изпраша артист, и с любов, както се обича човек, оставил дълбока следа в живота ни. Музикант, диригент, композитор, невяротен педагог, приятел,

ти три десетилетия след това. Негови възпитаници работят във всички възможни професии, а бивши неговии солистки днес пеят по българските и световните оперни сцени. Създадената от Недялков вокална техника с максимално изнасяне на гласа и използване на целия звуков апарат за „обемното“ му звучене; изпипването на изпълнението до най-малките детайли при пълна свобода за певците да вложат в му-

зи изкуство той създаваше и поднасяше на света с неизменното съзнание за мисията да си посланик на България, на българска кауза - от невъзможността да допусне неперфектна музика до възпитаването на труд, отговорност, дисциплина и поведение у малките певци. Повтаряше: „По вас съдят за България“ и думите му никога не прозвучаха нито помпозно, нито фалшиво.

За 18-те турнета на Детския радиохор в Япония с около 500 концерта в 150 града може да се изпише цял вестник. В тази страна на изкуството на Христо Недялков бе прието по невероятен начин като школа за обучение на местните детски хорове, особено на този в гр. Шизуока, който е по-близък с нашия хор и за който maestro



съпруг, баща и... просто голям българин - без да е идеален, той беше всичко това в най-високата възможна степен на професионализъм.

Проф. Недялков създаде не просто най-добрия детски хор в България, той създаде хоровата школа, чието изкуство слушателите и специалистите от Европа и Америка, Азия и Африка при 80 турнета в 32 държави и над 2000 концерта, неизменно възприемат с онзи възторг и възхита, с които го удостоиха журито на Международния хоров конкурс в Неерпел - Белгия, през 1974 г.: „Сто точки от сто възможни, сто процента „превъзходно!“ Този абсолютен максимум, без прецедент в историята на конкурса, бе първият връх, на който maestroто успя да удържи хора си в течение на поч-

зиката своя емоция; невероятно разнообразният репертоар (от български фолклор, заповници се детски пиеси и съвременни песни на различни народи и на различни езици, през религиозна музика и най-сложна световна хорова класика от всички епохи и стилове до адаптирани за хорово изпълнение инструментални пиеси) са само част от причините за жизнеността на това изкуство.

Не знам дали някой си представя как в концертните зали на най-различни в културно отношение държави не се чува ни едно покашляне при изпълнението на „Мадам Бътерфлай“ или „Евгений Онегин“; как публиката от САЩ до Китай и Япония става на крака, екзалтирана от „Дилмано, дилберо“, от „Ради на Радка думаше“ или от „Питрици се планината“. Хиляди са бляскавите и възторжени отзиви в световните медии след концертите на „българските славеи“ и „ангелските гласове“, както най-често ги наричат. Maestroто носеше в себе си възрожденските традиции на родното Дряново и изграждаше не просто музикална култура у младите таланти, изграждаше от тях българи. Цялото

Недялков е „първоучителът“. В японските школки учебници по музика и сега са включени български детски песнички - като „Лека нощ“ на Парашкев Хаджиев и композираната от maestro Недялков „Над смълчаните полета“. Като композитор той създаде над 400 обичани и популярни у нас детски песни и пиеси за детски хор - достатъчно е да споменем „Майски балони“, „С червените ботушки“, „Зимна песничка“, „Шила девойка знаме“ и пр.

За пръв път Детският хор на БНР е поканен в Страната на изгряващото слънце през 1967 г. от тогавашния ректор на Токийския университет проф. Шигеоши Мацумае - по-късно почетен доктор на Софийския университет и на БАН. С Детския хор на БНР започват всъщност културните връзки между България и Япония. Самият проф. Мацумае е учен и



В. „СЕНТИНЪЛ“, ГР. ФЕЪРМОНТ (МИНЕСОТА-САЩ), 24 ФЕВРУАРИ, 1995 Г.

„Детският хор на БНР завладя публиката си в течение на два часа. И в класическите, и във фолклорните песни певците блестяха - млади, ясни гласове, укрепнали в многогодишната практика и обучение. Те дадоха урок както по дисциплина, така и по артистичност.

Кулминацията на тазседмичния концерт беше, когато по време на втория бис диригентът се обърна към публиката и присъедини стотиците местни гласове към своя хор да пеят заедно „Боев химн на републиката“. Музиката изпълни голямата зала и стотици очи се замъглиха от сълзи на вълнение.

Благодарим на хората, които донесоха тази музика в нашите градове. Благодарим на правителството на България, и разбира се - на изпълнителите, за облагодаряването на нашия слух, нашите сърца и нашите мисли чрез тяхното изкуство.“

пое, лидер на социалдемократическата партия в Япония, шест мандата депутат в японския парламент. „Токай“ университет, ръководен сега от сина му проф. Тацуро Мацумае, има филиали в цяла Япония. Шигеоши Мацумае е в основата на сключените в началото на 70-те години Договор за образователен обмен с България и благодарение на него много българци завършват висшето си образование в Япония.

По предложение на японското правителство през 1995 г. проф. Недялков бе награден с най-високия японски императорски орден за чужденци - Орден на Святото съкровище „Златни лъчи“ с розетка, а през 1996 г. бе провъзгласен за почетен гост-професор на университета „Токай“. През 1984 г. maestroто е награден от унгарското Министерство на културата с медала „Золтан Кодай“, а през 2002 г. Европейската федерация на хорове към ЕС го удостои с титлата „Посланик на европейската култура“.

Акад. Недялков е носител на множество български държавни отличия, вкл. на орден „Стара планина“ - т.ст., най-високия почетен знак на БАН - „Марин Дринов“ на лента, званието „Доктор хонорис кауза“ на Националната музикална академия, наградата „Сирак скитник“ на

БНР за 2012 г. и др. Maestroто е лауреат на абсолютни, специални, първи награди, награждаван е със златни медали и дипломи за изключителни художествени постижения на много национални и международни хорови конкурси и фестивали. Той постоянно е канен като гост-професор и диригент в много държави и в журитата на много международни музикални форуми.

Не съм убедена обаче, че българското общество успява да оцени докрай делото на maestro Недялков така, както то е оценено в света. Твърде много проблеми и препратки бяха създавани пред неговия хор в годините на прехода. Не мисля, че това учудва някого - България рядко черпи национално достойнство от своите върхове. Мила родино...

Бивши и настоящи хористи, техните родители, музиканти и политици отдавна предлагат съставът да носи името Детски хор на БНР „Акад. Христо Недялков“. Самият той всъщност бе скромен човек и не смяташе себе си за изключително явление. Но е справедливо да се каже, че България му дължи това признание за делото, на което посвети живота си, за да се говори по света за България с уважение.



Бившата солистка Ива Асенова бе избрана от maestroто да следва в „Токай“ университет със стипендия, подарена на хора от проф. Тацуро Мацумае

СРЕЩИ

ДЕЯН ГЕОРГИЕВ:

Скачането от самолет не е страшно

Най-важното е винаги да поставяме нашата безопасност и тази на хората около нас на първо място, категоричен е парашутизмът



Интервю на
Павела ДАВИДОВА

□ **Съвсем наскоро бе празникът на парашутизма, самият ти практикуваш този спорт, отбеляза ли датата по някакъв специален начин?**

- Условията и метеорологичната обстановка не позволяваха да скачаме в този ден, но вечерта отпразнувахме. И си пожелахме още хиляди безаварийни скокове.

□ **Как се запали по парашутизма?**

- Самият бях забравил, но наскоро се сетих - когато бях 4- или 5-годишен, гледах едно детско игрално филче. В един от епизодите главните герои скачаха с парашути. Спомням си как всеки ден гледах тази сцена десетки пъти... Предполагам, че това се е запечатало дълбоко в съзнанието ми, и може би докато съм израствал, тайно ме е дърпало към този спорт.

□ **Това само хоби ли е, или вече е на път да стане и професия?**

- Беше хоби в началото, след това започнах работа на летище Ерден и вече е основна дейност в ежедневието ми. Малко по малко парашутизмът започва да се превръща в професия, но за това се изисква и търпение. Предполагам, че след време наистина ще мога да се реализирам професионално в сферата на парашутизма.

□ **Смяням се семейството ти да е било особено щастливо и спокойно от избора ти...**

ност е при нас на летището, за да се наслаждава на скоковете ни.

□ **Много ли са хората, които се занимават с парашутизм в България?**

- Не са малко, тази година обучихме доста нови парашутисти. Надяваме се, че все повече и повече хора ще преоткрият своето хоби, а може би и призвание, дори ще станат неизменна част от

ДЕЯН ГЕОРГИЕВ е студент трети курс в УНСС. Самият той признава, че специалността, която следва - спортна аеробика, едва ли ще му е полезна в сферата, в която се е впуснал в момента. Той е инструктор по парашутизм на летището в Ерден и смята, че поне за момента това е неговото призвание.

небесния пейзаж.

□ **Чувала съм, че човек не помни първия си скок от страх, при втория отваря едното око, а започва да харесва тръпката, едва от петия път... При теб как се получи?**

- С риск да разваля представите ти, не е точно така. Първият скок за мен беше изключително лесен. Признавам, че когато стана време за втория... мисля, че смелостта ми беше пропуснала да се качи на самолета с мен. В крайна сметка скокът и оттогава с всеки скок страхът намаляваше, а съвсем естествено удоволствието се увеличаваше. Скачането от самолета не е страшно. Това, което стресира начинаещите парашутисти, е рязката смяна на заобикалящите те условия: от



- Крайно препоръчително е такива действия да не се предприемат на своя глава. Въпреки че в днешно време безопасността е на изключително добро ниво, парашутизмът може да доведе до сериозни наранявания или смърт. Когато парашутизмът се практикува от незапознати хора, тези рискове се увеличават до почти 90-99%.

Затова съветвам всички желаещи да се запознаят с това къде е законно да се скача с парашут, какви са условията и какво се изисква от тях.

пировка. Най-важното е винаги да поставяме нашата безопасност и тази на хората около нас на първо място.

□ **Коя е най-важната част от екипировката ви?**

- Ха, интересен въпрос. Тя цялата е важна, особено парашутът. В никакъв случай обаче бива да се скача, без да предпазваме главата и краката си.

□ **Доколкото знам, летището край Ерден е одобрено за домакин на европейското първенство по парашутизм догодина, това е голямо постижение, мисля че сте кандидатни за домакини и на световното през 2018 г. Не е ли голяма халпката?**

- Смятам че халпката е по силите ни. Базата се подготвя още от тази година за европейския шампионат през 2015 г. Определено сме готови да дадем всичко от себе си на финала и да проведем един истински шампионат на европейско ниво.

□ **Ти си част и от националния отбор по парашутизм, много спортове изпитват затруднения в намирането на финанси. Как стои въпросът при вас?**

- Специално при нас парадоксът е голям - жените от националния отбор са на 6-о място в света, а мъжете на 8-о. Това са мечтани резултати за доста спортисти, както и за всяка една държава. Въпреки това, уви, националните ни състезатели сами си плащат тренировките, таксите за състезанията и пътните разходи. Надяваме се държавата, а и хората с по-големи финансови възможности да помагат повече занапред.

□ **Кое е следващото състезание, на което трябва да стискаме палци на националите?**

- Сега предстои международният шампионат в Дубай и Купата на Залива. Състезанието ще се проведе от 26 ноември до 7 декември. Всички ние заминаваме с надеж-

дата да се представим на ниво и да дадем всичко от себе си, естествено в границите на безопасната работа, по време на състезанието. Конкуренцията ще бъде голяма - ако не цял свят, то ще е от страни от цял свят. Независимо от резултатите, нашето участие е важно както за нас, така и за българския парашутизм, така и за България като развиваща се европейска държава.

□ **Имаш ли си талисман или някакъв особен ритуал преди скок? А имаш ли колеги, които са съвременни?**

- Нямам талисмани, нито ритуали. Виждал съм някои от учениците да се кръстят преди скок. Останалите просто проверяваме за последно, преди да скочим, дали всичко по оборудването е на мястото си.

□ **Дълго време си играл както народни танци, така и брейк. Не се ли самоизключват двата стила? Има ли нещо, в което да си приличат и кое ги различава?**

- Не, двата не се изключват, ето Нешка Робева успя да ги съчетае много добре. В моя случай брейк танците взеха превес над фолклорните, защото изискваха много повече време и посвещаване. При тях естеството е такава, че ти помага да видиш света от много различни ъгли. Обогащават мирогледа и мисленето на човек. Приликите и разликите са големи. Чувството за ритъм е важно както при едините, така и при другите, все пак това е нещо, което идва отвътре и ни кара да се движим в такт с музиката.

□ **Днес на все повече места сякаш се откриват клубове за народни танци. Според теб на какво се дължи това - дали е просто мода или възвращащ се патриотизъм?**

- По-скоро е опит за запазване на фолклора. Освен това танците не са прекалено ангажиращи, а и е лесно за практикуване - винаги е весело да друнеш едно хорце. Танцът помага и да се сплотим с група познати или непознати хора.

□ **Планинско спускане с колелета, парашутизм, скайдайвинг... Каква е следващата стъпка, ако има такава?**

- Занапред съм решил да следвам сърцето си, то ни прави хора и то ни води напред. Дано все повече хора се вслушват в него, имаме нужда от това.

□ **Много млади хора напускат страната и си взимат еднопосочен билет през Терминал 2. Явно ти харесва да си във въздуха, мислиш ли си обаче да го правиш в друга страна?**

- Да, определено бих, но не бих живял дълго в чужда страна. Бих заминал, но с идеята след време отново да се върна в България.

□ **Kbge и като какъв се виждаш след 10 години?**

- Като силно възраж, но не и религиозен човек бих отговорил: Божа работа, може би с жена и дете, но със сигурност с парашут на гърба.



Дано все повече хора се вслушват в сърцето си

- Определено не бяха. Майка ми беше по-притеснена, но вече е запозната със спорта и е наясно, че в днешно време парашутизмът е един от най-безопасните екстремни спортове. А колкото до баща ми - той вече е голям фен и при първа възмож-

тихо и спокойно в самолета изведнъж става ветровито и шумно извън него.

□ **Всеки ли може да вземе парашут, да си намери самолет и да скочи? Ясно е, че трябва да има някаква подготовка, но каква точно трябва да е тя?**

Самата подготовка преди първия скок, независимо дали човек е скачал преди това или не, се състои от десет до 14 часа теория съвместно с тренинг за това как се излиза от самолета, как се действа при извънредни ситуации или несработила еки-

ДУМА

Страница на
Любо НИКОЛОВ

ГОРСКА ТРАПЕЗА

Рецепти на леля
Ваня ТОКАДЖИЕВАРИБА
С ГЪБИ

Рибно филе 600 г се нарязва на порции и се маринова с лимонов сок. Ситно нарязан 50 г лук се загущава в олио и малко вода до омекване. Към него се прибавят последователно 15 г брашно, 3 г червен пипер, 200 мл червено вино, 15 г горчица, 60 г нарязани на кубчета кисели краставички и 60 г грах от консерва. При кипване на соса се пускат нарязани на филийки 200 г гъби. Варенето става на слаб огън и 20 минути преди края се прибавя рибата.

ЧЕЛЕН ОПИТ

Виртуозният гайдар
Селиминовски Добри радва
душата на приятеля си
Васко след успешен лов
край с. Огнен,
Карнобатско

ФОТОЛОВ



Среща

БАШ АВДЖИЯ

Д-р Антон Антонов
разказваше необичайни
ловни истории

3 а мен доктор Генчева Станчева е сред най-добрите педиатри в България. Голяма част от трудовия ѝ стаж беше в Правителствена болница.

Десетина години тя се грижеше за здравето на дъщеричките ми. Бях спокоен по време на лов, че ако някоя от тях се разбоlee, жена ми винаги може да разчита на професионализма на д-р Станчева и на нейната всеотдайност към малките ѝ пациенти.

Разбрах, че мъжът ѝ е запален ловец. От благодарност към нея реших да го "почерпя" с един-два лова.

Запознахме се. Тогава прехвърляше петдесетте години полковник Антон Антонов работеше в Централната военномедицинска комисия. Строен, с офицерска осанка, но с меко излъчване.

От излет на излет си допадахме и станавме ловни другари. Шест сезона - до смъртта му.

Още от самото начало започнах да се обръщам към него с "чичо докторе". Покрай мен - и всички останали от ловната компания. Хем е уважително, хем е по детски закачливо. Прилягаше му. Толкова свикнах с това обръщение, че имах случаи, когато не можех да си спомня трите му имена.

Бях млад ловец и горях от желание да се изиявявам - да



Д-р Антонов с убит от него глиган

ги тръшкам, тръшкам... А чичо доктор - спокоен, балансиран. Присъствието му беше ненавратливо. Мина време, погледнах на лова с неговите очи и прогледнах. Разбрах, че най-важното е не натръшканият дивеч, а приятелството и веселбата.

Историяте, които разказваше, бяха необичайни. Трудно можеш да разграничиш измисленото от действителността. Колкото повече не му вярвах, той толкова повече се палеше.

Ето една от тях: "На пусия съм. Виждам, че към мен се приближава странно животно, което уж прилича на лисица, ама има и пера. За всеки случай стрелям. Уцелвам. Доближавам и разбирам, че съм гръмнал наистина лисица, но стиснала в зъбите си домашна гъска. Отмъкнала я е, пакостницата, от нечий селски двор. Ей това е - с един куршум - две животни."

Смеем се и го подкачахме: - Браво бе, чичо докторе! Как ги правиш тези работи? Мюнхаузен рипа да яде с неговия елен с вишнево дърво между рогата. Къде ти компот от вишни - къде пъленна гъска. Че и лисица яка за жената!

Започне някой да се хвали. Няма спиране. Всичко му се е случвало и всичко е правил на лов. Докторът цъка с език. Вярва, защото и на него иска да му се вярва. Но когато разказващият прехвърля всякакви граници, чичо доктор му задава изненадващ въпрос: - Добре де, на теб кадна мила ли ти е краката след лов?

Човекът зацикля и започва да премигва. Това и чака чичо доктор:

- Като бях млад и ловувах в Делиормана, след излет отивахме в къщата на колега турчин. Седнем. Дойде кадна, събуе ни ботушите, стопли вода, за да ни измие краката в легена...

Слушах сладкостите му приказки и ще кажеш, че по-голямо удоволствие от това кадна да ти измие краката след лов няма.

До такава степен го заобичахме със странните му приключения, че кажехме ли се "чичо доктор" - и започвахме да се смеем.

С "подвизите си" той редовно захранваше местния стихоплемец Иван Гагов: "Чичо доктор психиатър на лов е да го духа вятър".

Чете го докторът и си мърмори на висок глас:

- Че какво лошо има на лов да те духа! Духа вятърът, докато ти издуха всичките проблеми от главата.

Чичо доктор обичаше също по време на лов да бере гъби. Веднъж сме се скупчили около него. Той клекнал и реже с ножка пънчетата на печурките. По едно време започва шумно да души с ноздрите и казва:

- Мирише ми на заек. Не ме гледайте, ами го намерете. Хайде, нов повод за закачки. Не мишаа и пет минути - и на 7-8 метра от нас наистина рипна заек. Натискало се, хайванчето, през цялото време. Спогледахме се, а докторът:

- Казах ви, а вие майтап си правите.

Не знам какво е помиришил, интуиция ли е имал, но в повечето случаи познаваше. И затова след този случай разширише ли ноздрите и кажеше ли "мирише на глиган", подхождахме сериозно.

Чак през втория сезон го видяхме да стреля по животно. Само че патронът му направи "пък". Сачмите се изтърсиха пред него. Отново го подхванаха:

- Чичо докторе с пагоните, откога са ти патроните?

Съвсем невъзмутимо той започна да се чуди:

- Че знам ли? Може и да са от лейтенантските години...

След успешен лов сме седнали на маса и се веселим. Жорката с акордеона, аз с китарата, а другите - кой колкото може пее и пие. По едно време чичо доктор започва да издава страни боботещи звуци:

- Б-у-у-у-у-у-у.

- Какво правиш?

- Участвам в песента. Аз

съм ручилото на гайдата...

Събрали сме се на обяд. Всички са закачили пушките по дърветата и са насядали край огъня. Само аз и докторът сме прави и с пушки на рамо. Изневидалица изскача заек. С учудваща бързина докторът сваля пушката и го замерва. Изстрел. Заекът продължава да лети. Решавам да му помогна тайно и да дублирам втория му изстрел. Така и става. Заекът се търкулва. Чичо доктор ни поглежда гордо. Не се усеща, че и аз стрелях. Правя знак на колегите да си траят. Насърчавам го:

- Браво, докторе! Страхотен изстрел.

Оттогава често се сещахме за този случай, спогледахме се заговорнически и почвахме:

- Браво, докторе! Ама как преметна она заек.

Работата му да освидетелства негодни за военна служба войници не беше от най-леките и затова чичо доктор се радваше като малко дете на всеки излет.

Веднъж местните ловци го попитаха:

- Как се оправяш с кайгните (лудите)?

- Ами много лесно. Поговора им и ги откажа от намеренията.

Ето и подхода му.

Преди години един войник с психически отклонения искал да му вкара главата в задника. Започнал чичо доктор да го убеждава, че главата му е много голяма, а отворът много малък и няма да се получи.

Или друг случай. Войник искал да се самоубие с автомат си. Разговорил го д-р Антонов, прибил го, препърнал го приятелски и му взел оръжието.

И днес, когато чичо доктор вече го няма, по време на лов често го поменваме - с пагоните, с патроните, с ручилото... И винаги завършваме с "Браво, докторе!"

ВИЦ

ПРИЛИКИ

Иванчо пита баща си:

- Тате, сред дивите животни има ли идиоти?

- Да, детето ми, те са като мен и теб...

ПЕНСИОНЕРИТЕ

НЕ СЕ ТРЕДАВАТ ИЛИ НАЙ-СТАРИТЕ МОДЕЛИ ВСЕ ОЩЕ СА В ПРОИЗВОДСТВО

Щом един модел на дадена марка се задържа дълго време на конвейера без особени промени, това означава, че колата наистина се е получила много добра, дълготрайна и удачна. Само преди година немският автомобил-гигант Volkswagen свали най-накрая от производство култовия си ван VW T1, а едва през тази година прекратиха производството на индийската кола Hindustan Ambassador. Но в автомобилната промишленост все още има ветерани, отдавна готови за пенсия, но стари модели, които не се предават, продължават да държат фронта и се търсят в достатъчна степен от купувачите. Ето и някои от тях:

VAZ 452



VAZ 452, наречен от народа в голямата северна страна „Буханка“ (Самун), се прави вече 49 години от Ульяновския автомобилен завод - от 1965-а година насам, и все още не се вижда неговото пенсиониране. Преки конкуренти моделът няма на руския автопазар - става дума за ван със задвижване и на двата моста, с направо народна цена от 369 950 рубли (13 960 лева). Двигателят е бензинов с ходов обем 2,7 литра и мощност 112 к.с., предавателната кутия е четиристепенна, механична. Производителят предлага куп модификации на уазката - пътнически ван, товарен автомобил и различни специални варианти, всеки от които струва поне два пъти по-малко от евентуалните си чуждестранни аналози.

BAZ 2121



BAZ 2121 Нива е друг ветеран от съветско време, оцелял и в бурните води на историческите промени от 90-е години на миналия век насам. Колата е в серийно производство вече 37 години след качването и на конвейера през 1977-а година. За разлика от „самунчето“ BAZ 2121 не беше евтина алтернатива на чуждите по-скъпи модели, а е може би единственият руски автомобил, истински пробив в световното автомобилно производство, и то още от съветско време. Това е първият крупносериен възход в света със самонесеща каросерия и постоянно задвижване на четирите колела, изпълнил в себе си редица новаторски решения като независимо предно окачване, затворено, цялометалическо самонесещо купе, и всичко това в съчетание с приемлива цена. Тези неща, естествено, създадоха огромна популярност на Нива-та не само в Русия, но и далеч от нейните граници. Днес леко модифицираната кола се продава в Русия на цена от 364 500 рубли (13 754 лева).

Morgan 4/4



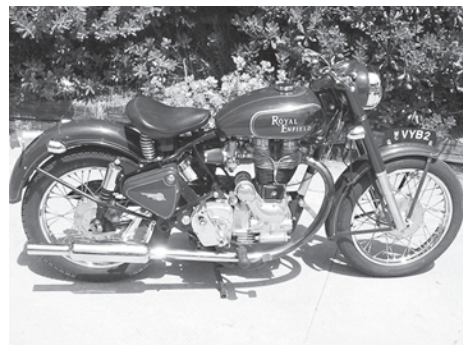
Morgan 4/4 е първият четириколесен модел на старата британска марка, което си личи и от името му. Това е и най-старият модел, който все още се произвежда в страната. Първият екземпляр е от 1936-а година, а втората му модификация излиза на бял свят през 1950-а, което означава, че възрастта на родстваря вече надхвърля 64 години! Последната версия на автомобила тежи едва 795 килограма и има 1,6-литров двигател Ford Sigma с мощност 110 к.с., който работи в комбинация с петстепенна механична предавателна кутия от Mazda. Максималната скорост на родстваря е 185 километра в час.

Volkswagen Passat B2

Второто поколение на Volkswagen Passat дойде през 1980-а или преди 34 години. B2 всъщност е и най-успешното поколение на модела с това име, успяло да завоюва стабилни позиции в редица стра-



ни. В Централна и Южна Америка производството на колата беше прекратено едва през 2006-а година, докато в Китай моделът е все още в производство и се ползва в огромната армия от китайски таксита. В Поднебесната империя Passat B2 се прави с името Santana и за дългите године негово производство са реализирани около четири милиона екземпляра.



Royal Enfield Bullet

Това е най-старият модел мотоциклет, който все още се намира в производство след пускането му на пазара преди 66 години през 1948-а. Royal Enfield Bullet е с еднocyлиндров, четиритактов двигател с ходов обем 350 или 500 куб. см, и се прави без прекъсване от 40 години насам в страната-континент - Индия. Мотоциклетът не е ограничен географски само там, а се предлага и на редица пазари в страните с развиващи се икономики и дори в Европа и Щатите.

Концептът Visio.M electric е вече реален автомобил

ватов (20,4 к.с.) мотор. Visio.M развива максимална скорост от 120 км/ч с пълно натоварване от двама пътници и багаж, има пробег с едно зареждане от 160 км и коефициент на аеродинамично съпротивление 0.24 при челна площ от 1.69 кв. м. Общото тегло на машината е 535 кг, като 85 кг от тях се падат на 13,5-киловатчасовата литиево-йонна акумулаторна батерия. Тя се презарежда напълно от нормалната битова елмрежа с напрежение 230 волта за времето от три до четири часа. За сравнение трябва да се отбележи, че двуместният електрически Smart тежи почти два пъти повече - 900 кг.

Сред причините за толкова ниската собствена маса е използването на пластмаси, усилен със стъклоплакна и алуминий в основната конструкция на купето около пътниците и рамката на покрива. В допълнение всички прозорци не са от стъкло, а от поликарбонат, който е два пъти по-лек и не по-малко издръжлив на одраска-

ния и природни вредни въздействия заради специалното си химическо покритие.

Конструкцията на шасито, кормилното управление и трансмисията също допринасят съществено за намаляване общото тегло на машината. Сред останалите качества, подпомагащи икономичността на използване на енергията за движение, са аеродинамичната каросерия, специалните гуми с намалено съпротивление при търкаляне, системата за преразпределяне на въртящия момент и на спирачното усилие между задните колела, позволяваща и почти двойно по-високо възстановяване на енергията при спиране.

Толпината, генерирана от движението на машината, също се възстановява и използва за отопление на кабината, което ползва като резервен вариант и подгряван с етанол отоплителен елемент при по-ниските външни температури. През горещините електротермални конвектори в охлаждащия ар-



регат и седалките подпомагат поддържането на комфортна температура в купето, без да се ползва охлаждащ агент от типа на фреоните.

Машинката е добре екипирана и със системи за безопасност, сред които прави впечатление системата за мониторинг на околния трафик с 360-градусово радарно и телевизионно покритие, което „усеща“ опасността от колизии на пътя още преди те да се случат.



Преди три години беше представен за пръв път концептът за електрически автомобил, наречен Mute. Машината е съвместен проект на 20 департамента на техническия университет в Мюнхен (TUM) с идеята за евтин, икономичен и безопасен малък автомобил. Проектът е финансиран от федералното Министерство на образованието и изследователската дейност и е подкрепен от 29-ина компании, сред които Daimler и BMW. Днес е налице реален градски автомобил с обозначение Visio.M с две места и електрическо задвижване от 15-кило-



TOTAL

БЪЛГАРСКИ ФОТОГРАФИ СНИМАТ ЖИВОТА В КУБА

Фестивал на ракията

Зала 6 на НДК е домакин на събитието, което продължава и в неделя

За втори път в София се провежда Balkan Rakia Fest, като т.г. форумът разширява хоризонта и с други високоалкохолни напитки. Посетителите на изложението имат възможност да опитат много нови марки и вариации на познати продукти, както и да присъстват на 5 премиери за страната.

Интерес представляват турските анасонови ракии, отлежаващи поне 3 години. Техните съседни от Гърция предлагат медено узо, при което за втората дестилация казаните се мажат от вътрешната страна с пчелен мед.

Той е намерил добра компания и в още един продукт от Сърбия - ябълкова ракия, която след дестилирането се смесва с биомед и производителят твърди, че на сутринта от нея никак не боли глава.

Главоболня, но от друг вид, са причината за нова лимитирана серия българска ракия - преди 10 години данъчните запечатвали един резервоар с дестилат за няколко нарушения и чак сега винпромът е получил право да отвори вече забравената продукция. Резултатът бил толкова впечатляващ, че решили дори да кръстят ракията на агенцията по приходите.

Пак с държавни органи, но зад океана, е свързано производството на единствения по рода си ликьор от листа на кока. Те се добиват в Боливия и се транспортират под военна охрана до Амстердам, където се произвежда алкохолът и

завладява столицата

се добавят общо 36 билки и подправки, за да се получи тонизиращият ликьор.

Както е известно, годините на отлежаване в различни видове бъчи са важни за алкохолните напитки. Но български производител дава друг поглед към календара, като предлага 7 вида плодови ракии - по една за всеки ден от седмицата. Препоръката за уикенда е дюлева и мирабелова (прави се от вид френски жълти сливи).

Съседна Сърбия се слави с региона в Европа, където се добиват най-много дивни червени и тъмни плодове и съсем

естествено представят къпинова и малинова ракия. Те са бистри, за разлика от боровинковата, при която в дестилата се киснат сини боровинки.

Зелени орехчета са в основата на традиционна италианска семейна рецепта за ликьор, в който вино и винен дестилат извличат всичките аромати на пресните малки орехчета.

Фестивалът на ракията се провежда до 26 октомври, неделя, в зала 6 на НДК, а програмата на премиерите може да се види на фейсбук страницата на събитието.

Пералня използва въглероден двуокис вместо вода

Създадената в САЩ пералня не мокри дрехите, защото използва въглероден двуокис вместо вода, пише Ingenieur.de. Уредът е 50%-по-ефективен от конвенционалните машини и би могъл да революционизира текстилната индустрия, която използва

2700 литра вода за производството на една тенниска. Американската компания CO2Nexus, разработила иновативната пералня, е тествала прототипа в продължение на 18 месеца. Машината използва въглероден двуокис при налягане 74 бара и темпе-

ратура 31 градуса по Целзий. При тези условия газът е в течно състояние и има способността да изсмуква всяка частица мръсотия. След определено време въглеродният двуокис се изпуска от барабана и преминава отново в газообразно състояние,

за да се съхранява в резервоар до следващото си използване. При преминаването от течно в газообразно състояние частиците мръсотия се отделят, оставяйки сухи, което позволява лесно да бъдат събрани и изсмукани. Тъй като при този

вид почистване дрехите не се мокрят, то отпада и необходимостта от сушене, което спестява около 50 на сто от разходите. Машината може да бъде алтернатива и на химическото чистене, при което се използват някои опасни разтворители.



Безплатни консултации за домашните любимци

Добре ли е детето да расте с домашен любимец? Какво трябва да направи семейството, преди да вземе решението? Какъв трябва да е ангажиментът на детето? Как да търсим хармония в характеристиките? Има ли животни и породи, които са по-подходящи за съжителство с деца? Как домашните любимци помагат на децата в развитието им? Какви мерки да предприемем, за да гарантираме здравето на всички?

Отговори на тези и още въпроси ще получат всички желаещи по време на безплатните консултации със специалисти в съвместния проект на Центъра за терапия на комуникативни и емоционално-поведенчески нарушения в НБУ и Pets&U - "Децата и домашните любимци". Целта е експерти от различни области да помогнат както на родителите, така и на малчуганите да направят информиран и отговорен избор.

Първата от серия консултации ще се проведе на 26 октомври (неделя) от 13.30 до 16.30 ч. на бул. "Черни връх" 25. На място ще бъдат представени и резултати от анкетата за съжителството на деца и домашни любимци.

"D2" ТЪРСИ НАЙ-ДОБРАТА УЧИЛИЩНА ГРУПА У НАС

Големият финал на специалното The Best издание на конкурса за най-добра училищна група "Голямо междучасие", организиран от "D2", ще се проведе тази неделя, 26 октомври, от 18 ч., в клуб Swingin' Hall (бул. "Драган Цанков" 8). Събитието е с вход свободен.

На сцената ще излязат претендентите за голямата награда, четири от най-добре представилите се през годините ученически групи: Downer Kill - победители в конкурса за 2012-а, Savage Ravage - най-добрите за 2010-а, As Orchids Wither and Iron Sharks. Специални гости ще са момчетата от софийската банда Crush.

Най-добрата ученическа група за 2014 г. ще бъде обявена след края на концерта. Победители ще са онези, които съберат най-много гласове в сайта www.d2band.com. Воят продължава до полунощ в събота.

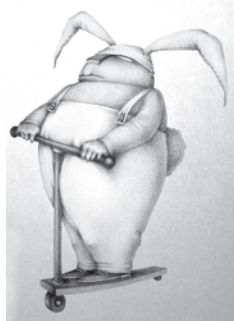
Голямата награда е уникалният Schecter Hellraiser C-7 BLK - една от най-желаните електрически китари сред младите рок и метъл музиканти.

Яна Казакова показва изложба с илюстрации „Моли8” в „Soho”

Във въображението на Яна Казакова, разгърнато в 28 изпестри с моливи илюстрации, имат възможност да надникнат всички желеазещи. Изложбата на талантиливата авторка е подредена до 27 ноември в "Soho" (София, ул. "Искър" 4).

Вдъхновението си Яна намира в животните, планината, морето, скалите и снега, изливя го в творбите си и го насочва към децата. Защото, за разлика от възрастните, малчуганите не са ограничени в мисленето си и нямат нужда от обяснения защо нещо е нарисувано по даден начин.

Входът за експозицията в зелената къща е свободен.



- Знам много неща! - каза Wikipedia.
- При мен можете да намерите всичко! - похвали се Google.
- Аз съм най-важното нещо на света! - възгордя се интернетът.
- Добре, добре... - тихо отвърна електричеството.



25. 10. 2014

ВАСИЛ ВАСИЛЕВ, зам.-министър на културата в правителството на Пламен Орешарски
ДИМИТЪР БАРБУКОВ, строителен предприемач
ИВАН ГРОЗДАНОВ, учредител на клуба "Приятел на ДУМА" в Благоевград
ЗДРАВКО ВАСИЛЕВ, скулптор
НИКОЛА КАРАДИМОВ, дипломат
НОНА ИОТОВА, актриса и певица

26. 10. 2014

АСЕН АВРАМОВ, композитор, педагог
Проф. АТАНАС ТАСЕВ, енергиен експерт, политик
ГЕОРГИ ПЕНЧЕВ, журналист, писател
Акад. ИВАН ТОДОРОВ, учен в областта на математичната физика
ЕМИЛ КОШЛУКОВ, политик
КРАСЕН СТАНЧЕВ, философ, икономист
ЛЮБОМИР КИРОВ, поп изпълнител, текстописец

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

25



Св. мъченици Маркиан и Мартирий

Четецът Маркиан и иподяконът Мартирий, и двамата жители на Цариград, твърдо държали за божествените догми на светата Църква. Чрез проповед и наставления се стараели да предпазят християните от опасните заблуждения. Господ ги надарил с мъдрост и красноречие, с които силно действали на християните. Били осъдени на смърт, понеже не пожелали да приемат лъжеучението. Християните с чест погребали телата им.

26

† 6 Неделя след Неделя подир Въздвижение
Св. великомъченик Димитрий Мироточиви Солунски

Св. великомъченик Димитрий Солунски Мироточиви бил родом от Солун, баща му, управител на града, имал в дома си стая с икона и кандило. След смъртта на родителите си Димитрий заел висок военен пост, получил заповед да преследва християните. Но той, обратно, ги покровителствал. По нареждане на императора Димитрий бил прободен с копие в 306 г. Християните запазили мощите на светеца. След като гоненията били прекратени, над лобното място и гроба на св. Димитър в Солун бил построен малък храм, в който ставали много чудеса.

Трудно ще се намери човек по света, който да няма любимо рисувано филмче. Може би затова не е нужно никога да чака Световния ден на анимацията - 28 октомври, за да отбележи подобаващо този празник, който се чества от 2002 г. насам и е учреден от Международната асоциация на анимационното кино. Всекидневно по телевизията се излъчват безброй така наречени движещи се картини. Има и огромно количество специализирани канали, показващи както забавни модерни рисувани филми за възрастни, така и класически анимации, които привличат като магнит и малки, и големи почитатели на това прекрасно изкуство.



Първите прожекции от 1892 г.

Всичко започва през октомври на далечната 1892 г., когато френският художник и изобретател Емил Рейно премиерно представя пред зрителите на френската столица завладяващи светещи пантомими, които всъщност дават първия тласък на развитието на анимацията на света. Цялото това действие се прочува тогава като "оптически театър", който привлича публиката в "Кабинета на фантастиката" на музея "Гревен". Именно там парижаните и гостите на града са удивлени с честота да проследят магията на движещите се изображения, проектирани върху екран с помощта на създаденото почти 15-годишно по-рано изобретение на Рейно, наречено "праксиноскоп". Благодарение на въртящата се лента с рисунки, система от огледала и източник на светлина публиката има възможност да види първата анимационна подборка - "Халба бира", "Клоунът с кученцата" и "Бедният Пиеро". Филмите правят истински фурор, а авторът им се възприема като истински магьосник.



КУЛТОВИ ОБРАЗИ ПРОГОВОРЯТ С ГЛАСОВЕ НА ЗВЕЗДИ

В навечерието на Международния ден на анимацията добре е да се споменат поне някои от звездите, с чиито гласове "говорят" легендарните герои на прочути анимационни филми. Световните знаменитости вплитат неповторими си характер и чар във всеки персонаж и превръщат рисуваните образи в истински любимици на зрителите.

Анжелина Джоли, озвучила Тигрицата в нашумялото филмче "Кунг-фу Панда", признава, че за тази постъпка са я вдъхновили собствените ѝ деца. Камерън Диас е явна експериментаторка в киното и фактът, че с радост се съгласява да вдъхне живот на Фиона от легендарния "Шрек", май не успява да учуди никого. Още повече, че в тази култова анимация актрисата се радва на компанията на Еди Мърфи и Венсан Касел, които също са сред известните гласове във филма.

Американската телевизионна водеща Елен Дедженерес, прочута със своя позитивизъм, превръща в супер популярен герой рибката Дори от "В търсенето на Немо". Звездата от "Приятелите" - чаровната Дженифър Анистън, се вдъхновява да даде гласа си на Ани Хюс в анимацията "Железният гигант". Според експерти "Весели крачета" става толкова прочут заради забавното пингвинче с прякор Норма Джин, което говори с човешки глас благодарение на Никол Кидман. Друга чаровна блондинка под прикритие - Рийз Уидърспун, признава, че Съюзът Мърфи от "Чудовища срещу извънземни" е нейната сестра-близкачка. Готиното Смърфче от прочутата анимация с бюджет 110 млн. долара е дебютният образ за певицата Кати Пери. "Смърфчето" дават страхотен старт на изпълнителята в областта на Седмото изкуство и всеки неин клип прилича на малка приказка.

Култовият филм на Pixar - "Играта на играчките 3", е озвучен на български от много любими на публиката ни актьори. Водачът в детската стая - Кен, симпатичен и наперен ерген, говори с гласа на Ники Илиев. Прекрасната Барби е героинята на Саня Борисова. Зад изказа на разсеяния и добродушен динозавър Рекс стои Кирил Маричков. А мечоцът Лоцо всъщност може да се нарича вече Ламбо, защото самият Стефан Данаилов му вдъхва живот с неповторимия си глас.



Саня Борисова и Ники Илиев озвучават "Играта на играчките 3"



защо всички обичат анимацията

Рисуваните филмчета всъщност са доказателство, че мечтите често се превръщат в реалност

Въпреки невероятното откритие, на движещите се картини доста време - близо 20 години, не се обръща подобаващо внимание. И едва след прочутата премиера на първия филм, представен от братята Люмиер, се сещат "живите" рисунки да се обединят с киното. Така лека-полека анимацията започва да прави първи стъпки към истинския успех.

Кинематографът и забавните филмчета вървят ръка за ръка, макар и по напълно самостоятелни пътища. В днешно време това е цяла индустрия, създадена от човек, чието име знае всеки, гледал някога движещи се картини на екрана. Именно на Уолт Дисни светът дължи появата на първите в историята на киното музикални, озвучени и пълнометражни рисувани движещи се картини. Той е автор общо на 111

анимации и продуцент на още 576 творби. Дисни е удостоен с 25 "Оскар"-а, а основаната от художника през 1923 г. компания и до днешен ден е един от титаните на анимацията и е сред най-разпознаваемите символи на Холивуд.

Всеки от нас е гледал, а мнозина искрено се възхищават на класиките на "Дисни" като "Бамби", "Пепеляшка", "Питър Пан", "Мики Маус" и много, много други прекрасни рисувани приказни филми. Незабравими са и някои съветско-руски култови творби - "Ну, погоди!", "Вини пух" и т.н. Сред най-известните български анимации са "Тримата глупаци", "Чоко и Боко", "Маргаритката", "Умно село" и др.

Разбира се, произведенията на творците, създаващи рисувани филмчета преди стотина години, доста се различават

от онова, което днес превзема екраните - и големите, и домашните, и компютърните, и дори тези на телефона. Модерните движещи се картини шашват въображението именно благодарение на появата на нови технологии, които позволяват анимацията да направи не само големи стъпки, но и да завладява света с огромни скокове. Въоръжени със съвременните постижения в бранша, режисьорите правят чудеса - включват невероятни трикове във филмите и разработват страхотни ефекти. И все пак всяка кинотворба и анимация не са само атрактивни картини, а истории, предизвикващи размисли и подтикнали към съпреживяване.

Първите опити на анимация да накарат картинката да се движи всъщност вдъхват истински живот на голямото изкуство, разбираемо и за децата, и за родителите им. И когато на 28 октомври в над 100 страни по света ще се отбележи празникът на първата анимация, добре е да се знае, че всъщност това е хубав жест на благодарност към онези, които успяват да превърнат мечтите в реалност. Идеята да се посвети специален ден на рисуваните филмчета е изключително благородна. Защото подарява приятна възможност възрастните отново да станат деца и да се срещнат с първите си приятели - анимационните герои, които остават в сърцето завинаги...

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО



Днес започналите от югозапад валежи ще обхванат цялата страна. Дъждът в Северна България и високите полета ще премине в сняг. Ще бъде ветровито. Със силен, североизточен вятър ще нахлува студен въздух. В по-голямата част от страната сутрешните температури ще бъдат между 2 и 7 градуса, в югоизточните райони до 10-12 градуса, а през деня ще се понижават. Атмосферното налягане бавно ще се повишава. Над планините ще бъде облачно, с валежи от сняг. Ще духа силен вятър. Температурите ще се понижават и максималната на височина 1200 м ще бъде около 1 градус, на 2000 метра ще е около -2 градуса. Над Черноморието ще бъде облачно и дъждовно. Ще духа силен вятър. Максималните температури ще са 9-12 градуса. Температурата на морската вода е 16-18 градуса. Вълнението на морето ще бъде 5-6 бала.

Изгледи за



В неделя над страната ще има значителна облачност. С прекъсване ще превалява сняг над планините. Минимални температури между -1 и 4 градуса, а максимални между 4-9 градуса. В понеделник също ще има значителна облачност, с разкъсване около обяд. Вятърът от слаб до умерен.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Русия
България

МОНД
дипломатик

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200,
810 73 78

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200;
факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатер: 91975 в. 112; Печат: „Нюзпринт“ ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява“ 100; „Национална агенция за разпространение - АД“ - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 203; abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павелета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220; Кристина Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушев - 240; Аълана Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светлана Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на „Тегас“ - 244; Неделик: Богдан Иванов - 225; Пардон: Чавдар Шинов; Художник: Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Миласиш - 245

ФОТО: Благоев Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаса Велева; Снежана Христова

1 БНТ
06.45 Панорама с Бойко Василев /п/ 07.50 Телепазарен прозорец 08.05 Зелената линия /п/

08.35 Саладин анимационни филми /22 епизод/

09.00 Гномео и Жупиета анимационен филм /копродукция, 2011г./, режисьор Кели Ашбери

10.25 Световна купа по ски алпийски дисциплини: Гигантски слалом /жени, 1 манш/ откриване на ски сезона, пряко предаване от Зьолден /Австрия/

12.00 По света и у нас 12.30 На добър път - оперативна програма „Транспорт“

12.35 Иде нашенската музика Препредаване за фолклор

13.40 Световна купа по ски алпийски дисциплини: Гигантски слалом /жени, 2 манш/ пряко предаване от Зьолден /Австрия/

14.45 Бразди Препредаване Малки истории

16.10 Един снимачен ден игрален филм /България, 1968г./

17.00 Вярта и общество с Горан Благоев Препредаване

18.00 Животът е вкусен с Ути Бичваров Кулинарно реалити

18.55 Дискавери: „Светът на бъдещето“ документален филм

19.40 Лека нощ, деца! 20.00 По света и у нас

20.30 Спортни новини 20.40 Шоуто на Канала

21.45 Бели ядове игрален филм /Великобритания, 1987г./, режисьор Майкъл Радфорд, в ролите: Грета Скаки, Чарлс Данс, Джос Акълънд, Сара Майлс и др. (16)

23.30 По света и у нас 23.45 Дъждовна линия: Концерт на „Ginger Groove“ /п/

00.35 Приятелствата Гал игрален филм /САЩ, 2005г./

02.05 Древни мощности игрален филм /п/

03.00 Бели ядове игрален филм /п/ (16)

b tv
06.30 „Агрофорум“ - предаване с Мариана Велиска, Жени Марчева и Диана Любенова 07.00 „Трета смяна“ - сериал, с. 3, еп. 15

08.00 „Тази събота“ - актуално предаване с Мариана Велиска, Жени Марчева и Диана Любенова

11.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова

12.00 bTV Новините - обща емисия

12.30 „Домашен арест“ - ситком, с. 2, еп. 12

13.00 „Бабето белец“ - Приключенски, САЩ, 1994г., Режисьор: Патрик Рийд Джонсън, Актьори: Джо Пантолиано, Джо Монтеня, Лара Флин Бойл и др.

15.00 „Изабел Кастилка“ - сериал, с. 2, еп. 19

16.00 „Мъжоретки“ - Комедия, САЩ, 2009г., Режисьор: Уил Глък, Актьори: Аналин МакКорд, Никълъс Д'Агостини, Джон Майкл Хигинс, Ерик Кричън Олсен, Даниел Харис, Моли Симс, Сара Риймър, Марго Харшман

18.00 „Survivor: Камбоджа“ - студио с водещ Христина Апостолова

19.00 bTV Новините - централна емисия

19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми

20.00 „Предрият нататък“ - социален проект с водещ Наталия Симеонова

22.00 „Комичите“ - комедийно шоу /Великобритания, 1987г./, режисьор Майкъл Радфорд, в ролите: Грета Скаки, Чарлс Данс, Джос Акълънд, Сара Майлс и др. (16)

23.00 „Планната на Вещиците“ - с у.ч. на Дуйен Джонсън, Карла Гуджино, Ана-София Роб, Чаран Хиндс, Том Еверет Скот и др. /п/

01.50 „Мъжоретки“ /п/ - Комедия, САЩ, 2009г., Режисьор: Уил Глък, Актьори: Аналин МакКорд, Никълъс Д'Агостини, Джон Майкл Хигинс, Ерик Кричън Олсен, Даниел Харис, Моли Симс, Сара Риймър, Марго Харшман

NOVA
06.30 „Хай тек“ - предаване за информационни технологии 07.00 „Сбуди се...“ - предаване на НТВ

10.00 „На светло“ с Люба Кулевиц

11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ

12.00 Новините на Нова

12.30 Разследване

13.00 „Четири пера“ - с у.ч. на Хийт Леджър, Кейт Хъдсън, Уес Бентли, Джимон Хонсу, Джеймс Космо и др.

15.30 Студио „А“ ПГФ, директно

16.00 Футбол: Левски - ЦСКА - мач от „А“ професионална футболна група, директно

18.00 „Ничия земя“ - предаване на Нова телевизия

19.00 Новините на Нова - централна емисия

19.30 НАЦИОНАЛНА ПОТАРИЯ

20.00 „Планната на Вещиците“ - с у.ч. на Дуйен Джонсън, Карла Гуджино, Ана-София Роб, Чаран Хиндс, Том Еверет Скот и др. /п/

22.00 „Завръщането на Поли“ - с у.ч. на Дженифър Анисън, Алек Болдуин, Бен Стийлър, Филип Сиймур Хофман, Дебра Месинг и др. /п/

23.50 „Четири пера“ - с у.ч. на Хийт Леджър, Кейт Хъдсън, Уес Бентли, Джимон Хонсу, Джеймс Космо и др. /п/

02.00 „Планната на Вещиците“ - с у.ч. на Дуйен Джонсън, Карла Гуджино, Ана-София Роб, Чаран Хиндс, Том Еверет Скот и др. /п/

03.10 „Завръщането на Поли“ - с у.ч. на Дженифър Анисън, Алек Болдуин, Бен Стийлър, Филип Сиймур Хофман, Дебра Месинг и др. /п/

1
07.25 „Свири, хармонико любима!“ 08.00 „Умници“

08.45 „Слово на пастира“

09.00 Новини

09.15 „Вкусно“

09.50 „Марат Башаров. Любо- вта идва внезапно“

10.45 „Смешарики. Новите приключения“

11.00 Новини

11.15 „Идеалният ремонт“

12.05 „В наше време“

13.10 Игрален филм: „Гарван“

14.00 Новини

14.15 Игрален филм: „Гарван“ (продължение)

17.00 Вечерни новини

17.15 Игрален филм: „Гарван“ (продължение)

17.30 „Ледена епоха“

20.00 Време

20.30 „Тази вечер“ с Андрей Малахов

22.05 Игрален филм: „Неплатен отпуск“

00.15 Игрален филм: „Стъпка- та“

02.15 Игрален филм: „Ау-у!“

03.25 Игрален филм: „Третото полувреме“

04.50 „В нашето време“

ОВЕН
Днес партньорът ви може да е в лошо настроение, поради което може и да не споделя оптимизма ви. Не е време за нови предложения.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Днес щастието е на ваша страна. Вие сте на най-доброто място, на първия ред! Определено сте в центъра на събитията. Действайте.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Следобед ви очаква неочаквана среща с интересен човек, който ще обсеби мислите ви. Бъдете готови да произтекат и проблеми.

22 май - 21 юни

РАК
Днес ви очаква особена доставка. Може да не ви изнедада с опаковка, но ще получите нещо, което сте искали.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Очаква ви необичайно привлекателно приключение, което ще направи деня запомнящ се. Не мислете, че ще постигнете лесен успех.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Случайният интерес ще се развие в нещо съвършено различно и неочаквано. Повърхностните отношения могат да вземат обрат.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Упоритият труд е верен и надежден път към успехите ви днес. Нямайте пречка да се оплаквате от несправедливостта на съдбата.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Постъпките ви ще се струват на заобикалящите необмислени и екстравагантни. Но знаете - наблюдават ви осъдително и с интерес.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
През този ден очаквайте стабилност. Ще се развиват порано набелязани тенденции, може да продължи работата по важни проекти.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Денят няма да е толкова лош, колкото ви се струва. Въпреки всички трудности, а те няма да са малко, имате шанс да успеете.

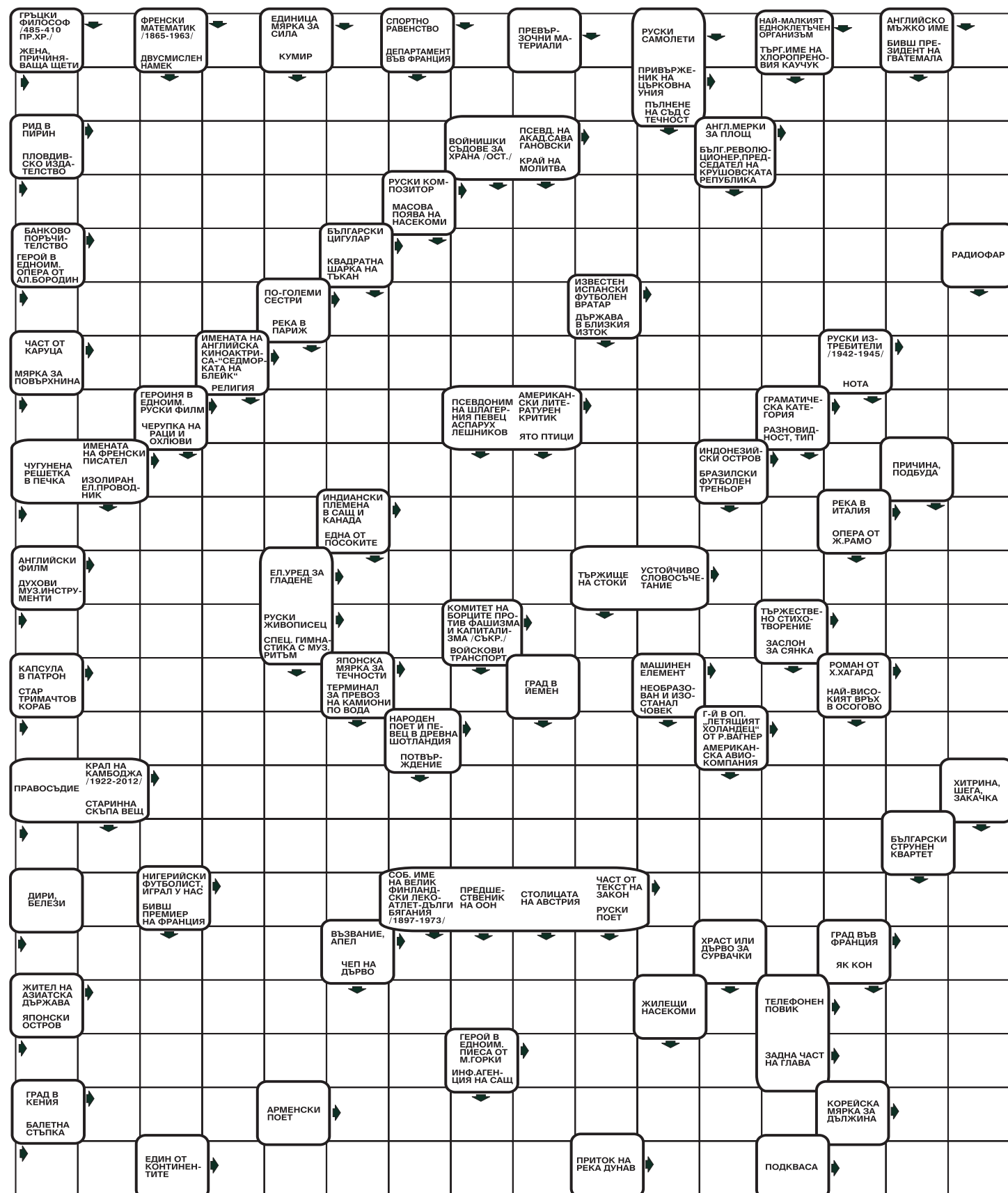
22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Някой в последно време е предизвикал у вас много позитивни емоции, при това чувствата ви са взаимни. Радвайте се и се усмихнете.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
През този ден ще имате възможност да проявите качествата си в професионалната дейност. Ще имате успех и във финансовата област.

20 февруари - 20 март



РЕЧНИК: Агамар, Амг, Аревалло, Екивок, Ерук, Ерио, "Етимон", Каламитет, Клипер, Наурум, Промазор, Стен, "Стив".

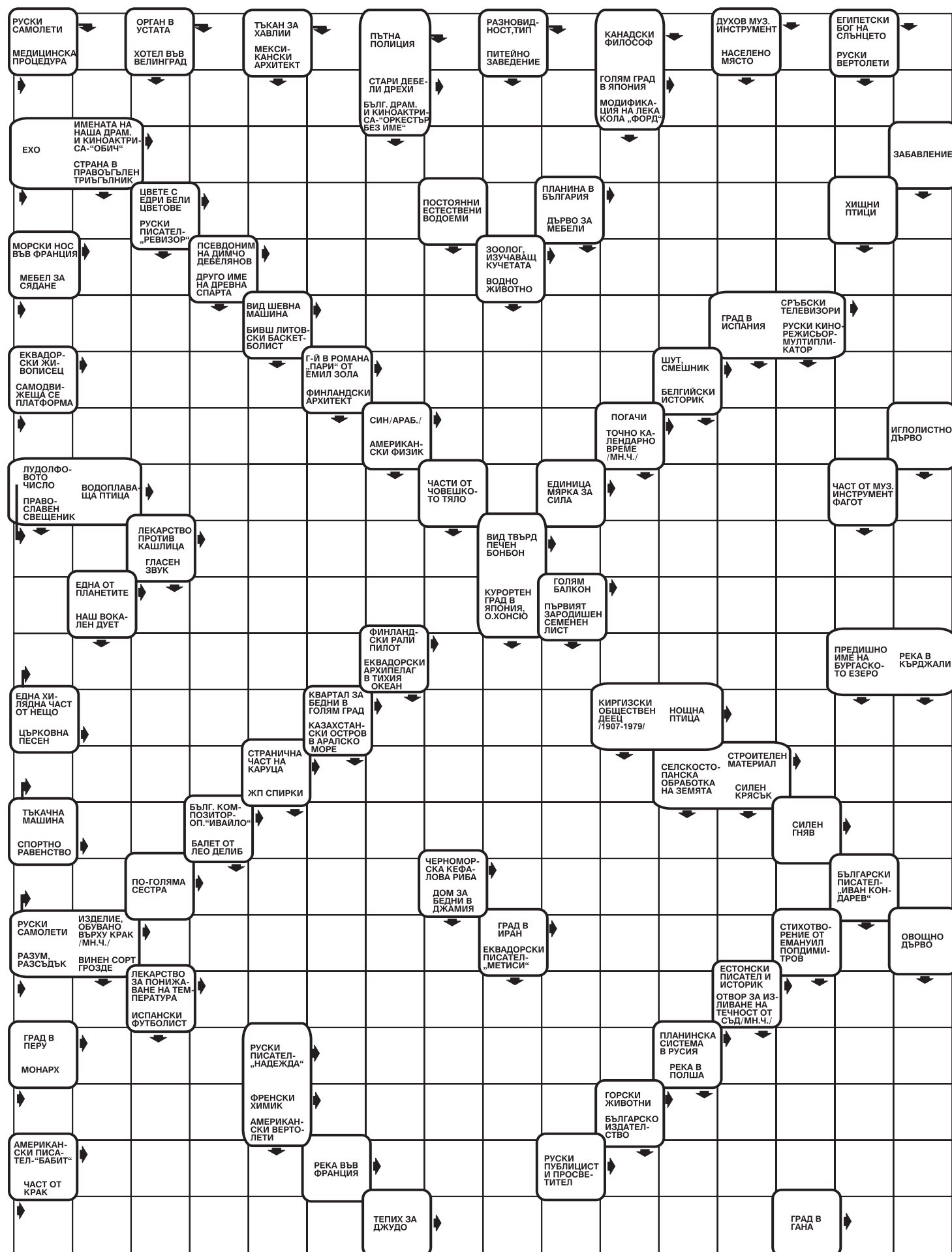
ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ПО НАШЕНСКИ - АВИ - ИКОТО - РОПОТАМО - КРЕМИРАНИЯ - ДИВОТО ЗОВЕ - УЛЕВОЛ - М. Н. - СОРИ - КЪТНИЦИ - ЕЛОХОБ - АЛТ - БОГУ - БАНАТ - ЯУКА - АЕДИЕ -
ЪНДЪГТРАУНД - АВЛИГА - ИРИРИ - ОПА - ПУТИН - АСМА - ЖОБ - СЕДЛАР - ИНГРИД - АНСА - КРОНИ - КРЕА - ЦЕЗАРИОН - ДО - МАЧО - АНЕМИЯ - КАЦКО - ВИА - ЕНЕВ - ВИ - НИТ - ИАВ.

ОТВЕСНО: БОРИСЛАВ ЦЕКОВ - НОВОТЕП - Д-Р - НАПОР - ДИПЛОМА - ШОТИ - ИГУАНА - ВЕТО - БЕАТРИЧЕ - НАЗКО - ОН - ОСМОЪГЪЛНИК - КОВТУН - НРАВ - ПИ - ЕН - ДИОГЕН - ИБЪР -
РАЕВ - КАРУЦАРИ - МИ - ВЕЛИНГРАДЦИ - ВИМЕ - АРИС - ЕЯН - ИВЕТА - МАЗ - ТИРОЛ - УРА! - АКТ - КАЛОЯН - АРА - КОН - ХУДОЖНИЦИ - ТИМОК - ПОСОКА - БОЯН БАЛАБАНОВ.

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА
ВОДОРАВНО: МОМКОВА МАХАЛА - ОМЛЕТ - ТОНИК - ТАИС - БРА - ЛИНЦ - ОРН - КОТВА - НИЕ - ПИ - КОСАТКА - ЯЛ - МЕРИ - ОРДА - ДА - БАЛАТОН - РР - ИСК - ЛЕНИН - БОА - СУОН - КАП -
МАЛЦ - ТАЛАЯ - ГАЙКИ - ИНТЕРФЕРЕНЦИЯ.

ОТВЕСНО: МОТОПЕДИСТИ - ОМАРИ - АСУАН - МЛИН - КОЛТ - КЕС - КЕБ - НАЕ - ОТ - КОРАЛ - ЯР - БОСИЛЕК - АОРТА - АНА-НЕ - АВТОТИП - АТ - АКРОН - ГЕ - ХОЛ - АДН - МАН - АНИН -
БАЙЦ - ЛИНИЯ - РОЛКИ - АКЦЕЛАРАЦИЯ.



РЕЧНИК: Агаков, Анаров, Егас, Еленев, Ере, Икос, Итс, Клен, Кокарал, Конинк, Котиледон, Малимо, Мора, Сес.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

УЕФА: О Т. И ПО 100 000 ЕВРО ГЛОБА ЗА СЪРБИЯ И АЛБАНИЯ В СКАНДАЛНИЯ МАЧ

Дисциплинарната комисия на УЕФА излезе с решение във връзка със скандалния мач на Сърбия с Албания от квалификациите за Евро 2016, който беше прекратен в 43-ата минута, след като дрон спусна над стадион „Партизан“ знаме на Велика Албания. Заради провокацията станаха безредици на терена. Европейската футболна централа реши да присъди на Ал-

бания служебна загуба с 0:3. На Сърбия са отнети 3 т. в квалификациите за Евро 2016. Така на практика и двата съперника получават по 0 т. Освен това тимът на Сърбия ще играе 2 домакински квалификации пред празни трибуни. Футболните съюзи на двете държави са глобени с по 100 000 евро. Решението беше оповестено на сайта на Сръбския футболен съюз и след това

потвърдено на интернет страницата на УЕФА. Футболните централни на Сърбия и Албания в 5-дневен срок ще получат писмените обяснения на УЕФА за наложените наказания и после в 3-дневен срок след получаването им имат право да ги обжалват. Вчера се проведе извънредно събрание на изпълкома на Сръбския футболен съюз заради наложеното наказание.

Гонзо подхвана психоатака

Треньорът на Левски Георги Иванов подхвана психоатака преди „вечното дерби“ с ЦСКА. Двубойт днес е от 13-ия кръг в „А“ група от 16.00 ч. на Националния стадион „Васил Левски“ и ще бъде излъчен по Нова ТВ. В него „сините“ ще срещнат за 137-и път в шампионата „червените“ след черна поредица от 7 мача без победа и 5 поредни загуби. Поради тази причина Гонзо даде пресконференция след доста дълго мълчание преди мач. „Аз лично не се притеснявам от ЦСКА - отбор, който 15 години ми е носил голяма радост. Имах притеснения, когато преди няколко години щяха да ги

Можем да победим ЦСКА, изрази увереност треньорът и директор на „сините“

Мариан НИКОЛОВ

закрият, но това е в кръга на шегата“, започна Гонзо. „Този мач ще бъде различен от този, който играхме преди 3 месеца. ЦСКА се фаворизира малко, но все пак са лидер. Ние трябва да играем добре. Тези мачове са игра на грешки и детайлите ще решат двубоя. Срещат се 2 равностойни отбора и затова никога няма да стане добър и зрелищен мач с много голове. За журналистите това е по-различен двубой,

за нас е само един мач и се готвим като всяка седмица - за победа. Нито мислим как да спираме серията, нито мислим каква е серията на ЦСКА. Искаме да играем по начина, по който трябва и да спечелим. Независимо как се казва противникът, дали ЦСКА или нещо друго. С цялото ми уважение към ЦСКА смятам, че нашият отбор има нужните качества да спечели мача“, заяви Георги Иванов.

Той не пожела да коментира рефера Ивайло Стоянов

- Сватбата, който днес за втори път ще свири „вечното дерби“. „Ако си добър професионалист, трябва да го свириш безпристрастно и каквото има на терена. Не съм говорил с никой от фенклуба за написаната декларация, но в последните мачове Левски е оцелял от съдиите - в Дупница, както и в Пловдив срещу Локомотив. Особено страничните съдии повлияха на резултатите от мачовете. Смятам, че реферът трябва да се справи“, завърши Гонзо.

Ботев би Берое за пръв път от 7 години

Ботев Пд най-после прекъсна лошата си серия срещу Берое. Избраниците на Велислав Вуцов надвиха с 3:1 Берое в „Битката за Тракия“ в 13-ия кръг на „А“ група и двата отбора се изравниха по точки в класирането. Над всички в дербито беше капитанът на домакините - ветеранът Иван Цветков, който се отече с гол, 2 асистенции и греда. Другите попаде-

ния във вратата на Благое Макенджиев бяха дело на Милан Гамаков (50) и Томаш Иршак (54). Резервата Димо Бакалов (76) пък вкара почетно за селекцията на Петър Хубчев. „Канарчетата“ нямаха победа над Берое цели 7 години след 2:0 срещу старозагорци на 22 септември 2007 г., а в последвалите 8 мача завършиха с 6 успеха на зараляи, а 2 двубоя



Капитанът на Ботев Пд Иван Цветков шутира към вратата на Берое, а Игор Джоман се опитва с шпагат да му попречи. Цветков вкара третия гол за победата на домакините с 3:1 в Коматевото

завършиха наравно.

И четирите попадения в срещата паднаха след почивката. Първото полувреме също беше много интересно, като положението пред двете врати се редуваха, но гол не падна.

В 37-ата минута пък Берое остана с 10 човека. Игор Джоман беше изгонен за втори жълт картон, след като фаулира първо Милан Гамаков, а след това и Пламен Николов. Само секунди след това гостите

можеше да получат и втори червен картон, но съдията Вихрен Манев спести изгонването на Веселин Пенев. Защитникът влезе изключително грубо на Филип Филипов, посичайки го право в глезена. „Канарчето“ обаче не получи сериозна контузия и това спаси Пенев.

Преди мача се проведе и Общо събрание на акционерите на Ботев, което предприе промени в Съвета на директорите. Изненадващо беше освободен Ангел Палийски, който се занимава със строежа на стадион „Христо Ботев“. Освен него бяха освободени още Юли Попов и Бисер Лазов. Новите лица в Съвета на директорите са Апостол Апостолов, адвокат Георги Несторов и Иван Йончев. Председател на Съвета на директорите остава Иван Джиджев. Мястото си в него запазва Ангел Ванчев.

ВЪЗПОМЕНАНИЕ

Утре се навършват 8 години от смъртта на

СТЕФАНА ИВАНОВА ПЕТКОВА

1931 - 2006

Винаги ще бъдеш в нашите сърца!



От близките

Изминаха 3 години от загубата на нашата скъпа и обичана съпруга, майка и баба **ст.н.с. ЦЕНА АТАНАСОВА ДИМИТРОВА**



8.IX.1923 - 25.X.2011

Благодарим ти, че живя с нас. Поклон пред светлата ти памет!

От семейството

ВЪЗПОМЕНАНИЕ

ИВАН КОЛЕВ

ВЕРКА КОЛЕВА



1919-1990



1924-2004

Поклон пред паметта на нашите родители-антифашисти от Дупница - пример за родолюбие и борба за справедливост.

Семейството и приятели

гледайте



ФУТБОЛ ПО НОВА
16.00 Левски - ЦСКА
ПО ДИЕМА
19.00 Лудогорец - Черно море

ПО БТВ ЕКШЪН
14.45 Уест Хем - Манчестър Сити
19.30 Сундзи - Лестър
ПО РИНГ
19.00 Парма - Сасuolo
21.45 Сампdoria - Рома
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Борусия Д - Хановер
19.30 Байер - Шалке
ПО ТВ +
19.00 Реал Мадрид - Барселона

УТРЕ

ПО ДИЕМА
15.30 Тотнъм - Нюкасъл
18.00 Манчестър Юнайтед - Челси
ПО НОВА СПОРТ
15.30 Бърнли - Евертън
ПО РИНГ
19.00 Лацио - Торино
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Волфсбург - Майнц

резултати

„А“ ГРУПА, XIII КРЪГ

Ботев Пд - Берое 3:1
1:0 Гамаков (50) 2:0 Иршак (54) 3:0 Цветков 64
3:1 Бакалов (76) **ЧК:** Джоман (37-Бер); **Славия** - Локо Пд 0:2 Камбуров (48 и 79) **ЧК:** Панов (71-С); **Хасково** - Марек 0:1
Кръстовчев (6); **Литекс** - Локо Сф (снощи); днес, 16.00 ч. Левски - ЦСКА (Диема); 19.00: Лудогорец - Черно море (Диема)



КЛАСИРАНЕ

1. ЦСКА	12	9	2	1	26.6	29
2. ЛУДОГОРЕЦ	12	6	4	2	23.11	22
3. БЕРОЕ	13	6	3	4	23.15	21
4. ЛЕВСКИ	12	6	3	3	17.14	21
5. БОТЕВ	13	6	3	4	20.16	21
6. ЛОКО СФ	12	6	2	4	12.11	20
7. ЛИТЕКС	12	6	1	5	19.15	19
8. ЧЕРНО МОРЕ	12	4	3	5	14.11	15
9. ЛОКО ПД	13	3	4	6	10.21	13
10. СЛАВИЯ	13	3	3	7	11.18	12
11. МАРЕК	13	3	3	7	7.25	12
12. ХАСКОВО	13	1	1	11	6.25	4

XIV кръг, петък, 14.00 ч. Марек - Лудогорец (Диема); събота, 17.30 ч. ЦСКА - Славия (Диема); неделя, 13.00 ч. Локо Сф - Левски (Диема); 14.30 ч. Локо (Пд) - Хасково; Черно море - Ботев Пд; 3 ноември (понеделник), 17.45 ч. Берое - Литекс (Диема)

момо

3

1

8

5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №85

6 от 49
I ТЕГЛЕНЕ: 6, 21, 22, 30, 35, 37

I гр. (6) няма
II гр. (5) 17 по 2345.00 лв.
III гр. (4) 551 по 72.40 лв.
IV гр. (3) 12934 по 4.30 лв.
ДЖАКПОТ: 910 361.11 лв.

II ТЕГЛЕНЕ: 6, 10, 19, 27, 35, 40
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 3 153 154.51 лв.

6 от 42
9, 11, 21, 28, 32, 34
I гр. (6) 1 от 699 731.60 лв.
II гр. (5) 17 по 1027.20 лв.

III гр. (4) 651 по 26.80 лв.
IV гр. (3) 10634 по 2.40 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ: 1, 7, 11, 24, 26
I гр. (5) 4 по 6086.20 лв.

II гр. (4) 344 по 70.80 лв.
III гр. (3) 10 935 по 3 лв.

II ТЕГЛЕНЕ: 10, 22, 25, 29, 31
I гр. (5) 2 по 12 172.40 лв.

II гр. (4) 282 по 86.30 лв.
III гр. (3) 9693 по 3.40 лв.

ТОТДОЖОКЕР
Позиции: 2, 6, 7
Цифри: 9, 1, 6
I гр. (3) 22 по 948.30 лв.
II гр. (2) 2610 по 8.00 лв.

ЗОДИАК
2, 8, 21, 31, 49 Зодия: 8 (Скорпион)
I гр. (5+1); II гр. (5) няма

III гр. (4+1) 1 от 3133.40 лв.
IV гр. (4) 3 по 500 лв.

V гр. (3+1) 14 по 100 лв.
VI гр. (3) 143 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 215 по 5 лв.

VIII гр. (1+1) 1158 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 333 268.40 лв.

Ще продължи ли „червената“ гоминация?

Мони ГЕОРГИЕВ

Днес от 16.00 ч. Националният стадион „Васил Левски“ приема 137-мото шампионатно „вечно дерби“ Левски – ЦСКА. За първи път от доста време насам единият от съперниците влиза в сблъсък като

лидер в „А“ група, а победата би била втора поредна важна крачка за водача ЦСКА към чаканата вече 6 години 32-ра титла. В предния кръг „армейците“ биха Литекс с 2:0 и водят със 7 т. на шампиона Лудогорец и с 8 т. на Левски. Освен това „червените“ са в рекордна серия от 5 поредни успеха за първенство срещу Левски, в последните 8 „веч-

ни дербита“, играни през октомври, пък са записали 5 успеха и 3 равенства. „Сините“ също нямат загуба в „А“ група от края на август, като спечелиха последните си 5 мача в столицата. 26-кратните шампиони имат и леко предимство в общия баланс – 52 срещу 48 победи, при 36 равенства, а головата разлика е 190:187 за Левски.

ГЕОРГИ ВЕЛИНОВ:

Бием Левски и Лудогорец през есента и сме шампиони



■ Г-н Велинов, настоящият мач ключов ли е за ЦСКА в битката за титлата?

- Бих казал, че ако победим Левски и Лудогорец през есента, приключва първенството.

■ ЦСКА изигра силна първа третина от сезона...

- Отборът върви добре, това ме радва. Всичко е благодарение на Стойчо Младенов, който успя да намери тези момчета – без големи заплати, без да ги получават навреме. Успя от нищо – нещо да направи. Показателно е, че навремето играехме не за пари, а за чест, сега пак е така.

■ Масовото мнение е, че в последните години „вечното дерби“ бе станало непривлекателно заради малкото голове, но в 3 от последните 7 мача бе минала границата от 2 гола и има тенденция нещата да се променят в положителна насока?

- „Вечното дерби“ ще бъде такова, когато се напълнят стадионите, както беше по времето, когато ние играехме. Хората идваха, защото искаха да видят хубав мач. Възвръща се малко по малко атмосферата. Липсва фаворит – имало е моменти, в които ЦСКА са били по-слаби от Левски и са побеждавали, както и обратно. Надявам се този път да видим нещо красиво.

■ В ЦСКА има сериозно текучество на футболистите през последните години...

- Сами виждате – идват и си замиват футболисти. Менди, Косоко, не са си получавали заплатите, осъдиха ЦСКА, отиват в друг клуб, заменят ги други... Едно време беше друго – имаме едни и същи хора 7-8 години. Знаехме си кой кога ще играе, на кой пост – само като си видехме физиономията, знаехме вече за какво става въпрос. Сега за година-две някой направи име и веднага го продават.

■ Вероятно това е сериозна пречка за целите на клуба?

- Ако си поставиш задача, например, 2015-а или 2020 г. да имаш отбор, с който да играеш в Шампионска лига, да се борим на 3 фронта, пречи. Но самите футболисти идват в ЦСКА с цел да заиграят добре и да ги продадат. В Лудогорец успяха да задържат водещите си играчи, защото са добре обезпечени.

■ Какви премии получавате за успех във „вечното дерби“?

- Никога не сме се интересували от пари. Важното бе да излезеш да играеш, да си в състава. Най-голямата премия, която съм получавал за победа над Левски, бе 80–100 лв. от министъра на отбраната. Нека сегашните футболисти да си получават значително по-големите заплати, но да играят футбол.

■ Криели ли сте се след загуба от Левски?

- Да, беше нещо нормално. Месеци преди мачовете вкци си знаехме какво правя, децата не се обаждаха, тишина.

■ Какво е чувството да спасиш дузпа на Левски?

- Много дузпи съм спасявал, но най-радостно ми беше да отразя наказателен удар срещу Левски. На Парма съм спасявал, на Монако също. Получих куфарче с ръкавици от вратаря на Рома Франко Танкреди. Бяха хубави, вносни.



Снимка: Благоевска ЦВЕТКОВА

Георги (Джони) ВЕЛИНОВ е роден на 5 октомври 1957 г. в Русе, дългогодишен вратар на ЦСКА. Юноша на Дунав, където през 1974/75 г. започва и професионалната си кариера. Следващите 2 сезона играе в „армейския“ Черно море, след което преминава в ЦСКА. За 10 сезона на „червената“ вратата печели 5 титли и 4 Купи на България. Кариерата му продължава в португалските Спортинг Брага, Академика Коимбра и Елваш. Забърща се в ЦСКА за сезон 1991/92 г. и отново става шампион. До края на кариерата си през 1995 г. пази и за Славия, Сливен и Ботев Нови пазар. От януари 2009 го януари 2012 г. е директор на ДЮШ на ЦСКА. През 1980 г. става „Майстор на спорта“, а през 1981 г. е избран за „Футболист на България“. Пази 8 33 мача за националния отбор.

Голяма радост и за двамата ми синове, на които пръстите ми дори не запълваха наполовина пространството в ръкавицата.

■ „Вечното дерби“, което никогa няма да забравите?

- Спомням си първия мач – през декември беше, и ЦСКА спечели с 2:1. Това ми беше едно от най-хубавите дербита. Поведохме с 2:0, дадох 2 дузпи на Левски – на Войн Войнов я хванах, Руси Гочев ми вкара. Първите и последните спомени са най-хубави. В последното ми дерби през 1992 г. направихме 2:2 в много красив мач. Имаше млад отбор, но станахме шампиони.

■ Попреци ли ви забраната за трансфери в чужбина?

- Много предложения имах, но трябваше да ги забравя. Разрешавах само в Кипър, но се изискваше да имаш навършени 28 г. Чудих се как да се пишеш на 28, като си станал на 30...

■ А Левски правил ли е опити да ви привлече?

- Връщам се с младежкия национален отбор, мисля, че беше от Дания. Бях войник във Варна и имах подписан договор с ЦСКА. Иван Славков, Бог да го прости, бе застанал за масленозелен „Мерседес“ и ми вика: „Заповядай, тука е истината, тука е Левски“. Отговорих: „Благодаря, предпочитам черната „Волга“. С нея чичо Крум Милев ме чакаше.

СТЕФАН АЛАДЖОВ:

Няма „вечно“ дерби, когато „сините“ играчи са слаби



■ Г-н Аладжов, съгласен ли сте, че „вечното дерби“ позагуби от блясъка си през новия век заради слабата резултатност, но започна полена да го възвръща?

- „Вечното дерби“ ще бъде „вечно“, когато Левски е в челото, сега не е точно така. ЦСКА неслучайно е на първото място, тъй като направила непоша селекция. Пак ще се води дерби този мач, тъй като сблъсъкът винаги е имал особен заряд от останалите срещи в „А“ група. Тук няма фаворит, зависи кой с каква нагласа ще излезе на терена. Пак казвам, за да се афишира този мач отново като „дерби“, Левски трябва да започне да побеждава, защото иначе ще гонят негативни рекорди.

■ Каква би била стойността на победата за Левски?

- Победа ще върне самочувствието за следващите мачове, ще даде шанс да се закачим в челната тройка. Иначе нова нулева година и става трудно. Ако изоставяме на доста точки от върха, и Димитър Димитров – Херо да дойде, няма как да промени нещата.

■ До момента Левски е спечелил с 16 т. като домакин и едва 5 в гостуванятия си. Защо е така?

- Може би е психика, играят срещу нас по-твърдо навън. Имало е периоди по мое време, когато сме взимали повече точки от гостувания.

■ Кой от бековете на Левски през годините се е доближавал най-много до вашата стил на игра?

- Включително от младите, бих посочил Мики Орачев. Харесва ми момчето – и в защитен стил, и в атакуващ план. Независимо дали Херо ще е треньор или друг, трябва да обърне внимание на младите, бъдещето е в тях и Левски трябва да има търпение, въпреки че всяка година гони максимума. Така, както на Бератов дадоха шанс и после стана голем футболист.

■ Имало само 3 жълти картони в цялата кариера, при това нито един заради фаул, впечатляваща характеристика за лев бек...

- Действително е така. Такъв ми беше стилът – винаги съм играл без нарушения, без да влизам грубо. Имало е тренировки, които са ми казвали „Влез по-твърдо“. Не можех, развалях си играта.

■ Искали ли сте да се наложите на група поост?

- Започнах като халф. Но на Иван Здравков, бащата на Тони Здравков, ми случиха крака в Бургас и тогава почнах да играя на неговата позиция като лев бек.

■ Имало ли е такъв нападател, който да не можехте да опазите?

- Имаше трудни, никой футболист не е бил постоянно на ниво, включително аз. Такива бяха Атанас Александров от Славия, Борис Киров от Берое, Пламен Христов от Черно море. Имаше курioзна случка. При едно гостуване във Варна, Христов ми каза „Мачът е равен, нали знаеш?!“ Повеждаме 1:0, те изравняват – „Аз нали ти казах!“ – Обаче 15 минути преди края ни вкарват за 2:1 и той идва при мен „Ти какво си мислеше, че Морето е до колена ли?“

■ Коя е най-слабата ви победа срещу „вечния враг“?

- „Вечни врагове“ няма – аз съм при-



Снимка: АВТОРЪТ

Стефан АЛАДЖОВ е роден на 18 октомври 1947 г. в София, рекордър по брой изиграни мачове за Левски. Започна кариерата си в Спартак Сф, за който записва 10 мача в периода 1964–1966 г. Играе един сезон в ДНА Сливен, след което е привлечен в Левски. На „Герена“ играе 14 сезона, като записва 368 шампионатни и общи 473 официални срещи със синята фланелка. Вкарал е 4 гола в „А“ група, 5 пъти шампион на България и 5 пъти носител на купата. В последния сезон от кариерата си – 1981/1982 г., играе в Спартак Вн. Има 30 мача и 1 гол за националния отбор. Забършил ВИФ „Георги Димитров“ (сега НСА „Васил Левски“). През 1973 г. става „Заслужил майстор на спорта“. След края на кариерата си работи като треньор в ДЮШ на Левски.

ятел и с Гошо Денев, и с Димитър Пенев, с Паро Никодимов, да не изреждам всички... Но винаги си спомням онова 7:2, въпреки че тогава ЦСКА имаше много силен отбор.

■ Имали ли сте шанс да облекчите екипа на ЦСКА?

- Първо, по наше време Централният комитет на БКП не разрешаваше. Аз играх в Сливен, влязохме в „А“ група. Крум Янев беше треньор и искаше да отиде в ЦСКА, но аз бях убеден, че искам да играя в Левски. И братята ми, и чичо ми, който бе зам.-министър на пощите, бяха левскар и така стояха нещата. При трансферите стадион „Васил Левски“ се напълваше. Отивах пред една комисия и казвах „Искам да играя един-къде си“. При юношите беше на райони – например, ако живееш в ж.к. „Обеля“, можеш да играеш за Славия, Левски или ЦСКА. Аз живеях в Благоевски район и заиграх в Спартак Сф.

■ Изпитвахте ли неудобство след загубите във „вечното дерби“?

- Седмича след загубата се покривахме и чакахме следващия мач. Тези мачове са като от еволутирните – с друг заряд, с препълнени трибуни.

■ Канили ли са ви от Левски да поемете първия тим?

- Не, бях навремето помощник на Васил Методиев – Шлайдела, но отдавна спрех с треньорската дейност.

ГРИШО ПАК СРЕЩНА ИДОЛА СИ

Хасковлията игра 1/4-финал с Федерер в Базел снощи

Най-добрият български тенисист Григор Димитров (№11 в света) срази с лекота състезаващия се за Канада чех Вашек Поспишил (№44) с 6:2, 6:2 в 1/8-финален сблъсък от турнира в Базел и за втори път в кариерата си се добра до среща с идола си в тениса Роджър Федерер на 1/4-финалите. Швейцарецът, който има 5 титли от 10 изиграни финала в Базел, пък обвърна Денис Истомин (Каз, №55) с 3:6, 6:3, 6:4.

Досега Гришо имаше една победа срещу Поспишил - в квалификациите в Токио през 2012 г., когато го пречупи с 6:4, 6:7 (5), 6:2. Този път хасковлията беше далеч по-убедителен.

"Исках просто да играя добър тенис и се получи. Доволен съм от представянето си. Срещу Роджър няма да правя нищо по-различно от миналата година - ще изляза с амбицията да наложя собствения си стил на игра и да победя. В този мач ще се види какво съм научил от предишния път, когато срещнах Федерер", обяви Григор след успеха над Поспишил. До момента Григор е срещал идола си Федерер само веднъж - миналата година пак на 1/4-финала в Базел, и тогава

отстъпи с 3:6, 6:7 (2).

"Оттогава Димитров подобри много играта си. Аз пък напоследък изиграх серия тежки мачове, но винаги успявам да се възстановя. Не очаквам да имам проблем с това и сега", заяви си Федерер.



Снимка БГНЕС

Мария Шарапова получава поздравления от Агнешка Радванска за победата в Шампионата на УТА в Сингапур, но на полуфиналите продължава полякината, въпреки загубата с 1:2 сета

ШАРАПОВА ПОБЕДИ В СИНГАПУР И ОТПАДНА

Мария Шарапова спечели последната си среща в Бялата група, но отпадна от Шампионата на УТА в Сингапур с награден фонд \$6,5 млн. Приятелката на Григор Димитров, която бе под №2 в турнира, надигра със 7:5, 6:7 (4), 6:2 Агнешка Радванска (Пол, №6). Загубата на втория сет обаче костваше на рускинята отпадане. На полуфинал продължи тъкмо полякината, след като в последния мач в групата Каролине Вознячки (Дан, №8) разби Петра Квитова (Чех, №3) с 6:2, 6:3. В последния мач от "Червената група" Ана Иванович (Сърб, №5) пречупи Симона Халеп (Рум, №3) със 7:6 (7), 3:6, 6:3 но отпадна. На полуфиналите ще се срещнат Халеп с Радванска и Серена Уилямс с Вознячки.

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА

И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ

АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ

И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ



Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com

ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

Легенди на ЦСКА
и Левски
си спомнят
за „вечни дербита“



Стр. 39

гледайте



ПО БНТ 1

10.25 и 13.40 СК 8

Зьолден (жени)

ПО ЕВРОСПОРТ

Боен клуб

22.00 Суперкомбат

GP

ПО ЕВРОСПОРТ 2

КОЛОЕЗДЕНЕ

09.00 Саутама критериум

21.30 Шест дни на Амстердам

ПО Ф+

МОТОЦИКЛЕТИЗМ

09.00 Гран при на Малайзия

(квалификация)

ТЕНИС

13.00 Турнир 8 Сингапур (жени)

15.30 Турнир 8 Базел (мъже)

УТРЕ

ПО БНТ 1

СКИ

10.25 и 13.40 СК 8 Зьолден (мъже)

ПО БНТ СВЯТ

БАСКЕТБОЛ

18.00 ЛУКойл Академик - Рилски

спортсмен

ПО РИНГ

ВОЛЕЙБОЛ

20.50 Перуджа - Тренто

ПО ЕВРОСПОРТ

СНУКЪР

14.45 Интернешънъл

ПО Ф+

МОТОЦИКЛЕТИЗМ

09.40 Гран при на Малайзия

ТЕНИС

13.00 Турнир 8 Сингапур (жени)

15.30 Турнир 8 Базел (мъже)



UEFA
EUROPA
LEAGUE
РЕЗУЛТАТИ

III кръг

група А: Борусия Мьонхенгладбах (Гер) - Аполон Лимасол (Кип) 5:0; Виларреал (Исп) - Цюрих (Швейц) 4:1. Води Виларреал със 7 т., пред Борусия 5, Аполон 3, Цюрих 1.

група В: Брюж (Бел) - Копенхаген (Дан) 1:1; Торино (Ит) - ХИК Хелзинки (Фин) 2:0. 1. Торино 7 2. Брюж 5 3. Копенхаген 4 4. ХИК 0

група С: Партизан (Сър) - Бешикташ (Тур) 0:4; Тотнъм (Анг) - Астерас Триполис (Гър) 5:1. 1. Бешикташ и Тотнъм по 5. 3. Астерас 4. Партизан

група D: Селтик (Шот) - Астра (Румъния) 2:1; Залцбург (Ав) - Динамо Загреб (Хър) 4:2; 1. Залцбург 7 2. Селтик 7 3. Динамо 3 4. Астра 0

група E: Ещорил (Порт) - Динамо М (Рус) 1:2; ПСВ Айндховен (Хол) - Панатинайкос (Гър) 1:1; 1. Динамо М 9 2. ПСВ 4 3. Ещорил 3 4. Панатинайкос 1

група F: Днипро (Укр) - Карабах (Азерб) 0:1; Интер (Ит) - Сент Етиен (Фр) 0:0. 1. Интер 7 2. Карабах 4 3. Сент Етиен 3 4. Днипро 1

група G: Риека (Хърв) - Фейенорд (Хол) 3:1; Стандард Лиеж (Бел) - Севиля (Исп) 0:0. 1. Севиля 5 2. Стандард 4 3. Риека 4 4. Фейенорд 3

група H: Краснодар (Рус) - Волфсбург (Гер) 2:4; Лил (Фр) - Евертън (Анг) 0:0. 1. Евертън 5 2. Волфсбург 4 3. Лил 3 4. Краснодар 2

група I: Слован Братислава (Слвк) - Спарта Прага (Чех) 0:3; Йънг Бойс (Швейц) - Наполи (Ит) 2:0. 1. Йънг Бойс 6 2. Спарта 6 3. Наполи 6 4. Слован 3 0

група J: Олборг (Дан) - Динамо Киев (Укр) 3:0; Стяуа (Рум) - Рио Аве (Пор) 2:1. 1. Стяуа 6 2. Динамо К 6 3. Олборг 6 4. Рио Аве 0

група K: Динамо Минск (Блрс) - Гинган (Фр) 0:0; ПАОК Солун (Гър) - Фиорентина (Ит) 0:1. 1. Фиорентина 9 2. Гинган 4 3. ПАОК 3 4. Динамо М 1

група L: Трабзонспор (Тур) - Локерен (Бел) 2:0; Металист Харков (Укр) - Легия Варшава (Пол) 0:1. 1. Легия 3 9 2. Трабзонспор 6 3. Локерен 3 4. Металист 0

Спряха мача в Братислава

Двубоят между Слован Братислава и Спарта Прага от III кръг в група I на Лига Европа беше прекъснат заради проблеми с публиката. Инцидентът със запалянковците на двата отбора стана през първото полуере и шведският главен съдия Мартин Стрьомбергсон беше принуден да прекрати двубоя за около 40 минути. Органите на реда овладяха ситуацията за малко повече от половин час и след това играта беше подновена. Няма данни за арестувани или пострадали по време на инцидента. Чешкият Спарта надигра с 3:0 като гост словашкия Слован.

Александър Тонев влезе като резерва при победата на шотландския Селтик с 2:1 в Глазгоу над румънския Астра в мач от група D. Българският национал излезе на терена в 57-ата мин., заменяйки Калъм Макгрегър. Тонев беше от най-активните на терена и отправи няколко опасни удара към вратата на румънците. В 79-ата мин. бившият играч на ЦСКА и Астън Вила центрира отлясно, вратарят Лунг не успя да избие добре топката и Стефан Йохансен се силен удар от наказателното поле се разписа за 2:0. Стефан Счепович (73) откри след центриране на Антъни Стоукс. Малко след появата си в игра на "Селтик Парк" Тонев получи жълт картон. Еначе (82) вкара почетно за румънците.

Без национала Станислав Манолев Динамо Москва победи с 2:1 като гост португалския Ещорил. Александър Кокорин и Юрий Жирков се разписаха за руснаците през втората част, а Иован Таварес реализира почетно за домакините.

Тотнъм разби гръцкия Астерас с 5:1 в Лондон с хеттрик на Хари Кейн (13, 76 и 81) и 2 гола на Ерик Ламела (30 и 66). За гръците се разписа Херонимо Баралес (89). 2 минути преди това френският вратар на Тотнъм Юго Лорис получи директен червен картон. В другия мач от групата Партизан падна тежко от Бешикташ с 0:4 в Белград